

Додаток
до рішення виконавчого комітету
Макарівської селищної ради
від 05.12.2024 № 1354

ПРОЄКТ ПРОГРАМИ КОМПЛЕКСНОГО ВІДНОВЛЕННЯ ТЕРИТОРІЇ МАКАРІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ БУЧАНСЬКОГО РАЙОНУ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Макарів
2024

ЗМІСТ

УМОВНІ СКОРОЧЕННЯ	1
Паспорт Програми	2
ВСТУП	3
Розділ 1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	5
Розділ 2. ЗАГАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА МАКАРІВСЬКОЇ СТГ	14
2.1. Бюджет Макарівської СТГ	14
2.2. Економіка Макарівської СТГ	16
2.3. Демографічна ситуація і зайнятість населення	23
Розділ 3. ЗАГАЛЬНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА МАКАРІВСЬКОЇ СТГ	31
Розділ 4. ХАРАКТЕРИСТИКА ЖИТЛОВОЇ, ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ЗВ'ЯЗКУ, СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНА СФЕРА	38
4.1. Житлово-комунальна інфраструктура.	38
4.2. Транспортна інфраструктура і зв'язок	41
4.3. Характеристика соціально-гуманітарної сфери	43
Освіта та спорт	43
Охорона здоров'я	45
Соціальний захист	47
Адміністративні послуги	52
Мережа закладів культури	53
Розділ 5. АНАЛІЗ НЕГАТИВНИХ ВПЛИВІВ, ЩО ПРИЗВЕЛИ ДО НЕОБХІДНОСТІ РОЗРОБЛЕННЯ ПКВ	56
5.1. Приналежність Макарівської СТГ до території відновлення	56
5.2. Загальна характеристика шкоди, заподіяної російською агресією	58
5.3. Характеристика пошкоджень і руйнувань житлового фонду	61
5.4. Шкода, заподіяна об'єктам інфраструктури	63
5.5. Шкода, заподіяна навколишньому середовищу. Території природної та техногенної небезпеки	66
5.6. Узгодження ПКВ з іншими планами відновлення та розвитку Макарівської селищної територіальної громади	69
5.7. Першочергові заходи з ліквідації наслідків збройної агресії російської федерації	70
5.8. Міжнародна допомога у ліквідації наслідків російської агресії	71
Розділ 6. ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАЯВНІСТЬ МІСТОБУДІВНОЇ ТА ЗЕМЛЕВПОРЯДНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ, АНАЛІЗ ЇЇ АКТУАЛЬНОСТІ ТА СТУПІНЬ РЕАЛІЗАЦІЇ	74
Розділ 7. ЗАХОДИ КОМПЛЕКСНОГО ВІДНОВЛЕННЯ ТЕРИТОРІЇ МАКАРІВСЬКОЇ СТГ	78
7.1. Загальні підходи та заходи комплексного відновлення території Макарівської СТГ	78
7.2. Заходи із забезпечення безбар'єрності громадських будівель	89
7.3. Пропозиції щодо створення громадських просторів та розбудови громадських багатофункціональних центрів	90
7.4. Пропозиції щодо розроблення та зміни містобудівної документації	92
7.5. Пропозиції щодо доцільності зміни функціонального призначення території громади	94
7.6. Пропозиції щодо перенесення об'єктів виробничої сфери	94
ДОДАТКИ	95
Додаток 1. Перелік підприємств Макарівської громади, що зазнали шкоди в результаті російської агресії	95
Додаток 2. Динаміка чисельності населення Макарівської СТГ	97
Додаток 3. Річки, ставки, озера, водосховища Макарівської СТГ	99
Додаток 4. Результати опитування громадськості щодо шляхів відновлення Макарівської громади (2024 рік)	102
Додаток 5. Характеристика закладів освіти Макарівської СТГ	106
Додаток 6. Характеристика закладів культури Макарівської СТГ	109
Додаток 7. Старостинські округи Макарівської громади, що потрапили під окупацію та в зону бойових дій	111
Додаток 8. План реалізації Програми комплексного відновлення Макарівської СТГ	114

УМОВНІ СКОРОЧЕННЯ

БТІ	Бюро технічної інвентаризації
ВКАД	Велика кільцева автомобільна дорога
ВНП	Вибухо-небезпечні предмети
ВПО	Внутрішньо переміщені особи
ДБН	Держані будівельні норми
ДБСТ	Дитячий будинок сімейного типу
ДПІ	Державна податкова інспекція
ДСНС	Державна служба з надзвичайних ситуацій
ЖКГ	Житлово-комунальне господарство
ЗДО	Заклад дошкільної освіти
ЗЗСО	Заклад загальної середньої освіти
ЗПО	Заклад позашкільної освіти
ЗПСМ	Загальна практика-сімейної медицини
КМУ	Кабінет Міністрів України
МБО	Міжнародна благодійна організація
МПТБ	Медичний пункт тимчасового базування
МСП	Малі, середні підприємства, мікропідприємства, фізичні особи-підприємці
ОСББ	Об'єднання співвласників багатоквартирного будинку
ПКВ	Програма комплексного відродження
ПКД	Проектно-кошторисна документація
ПММ	Паливно-мастильні матеріали
ПРУ	Протирадіаційне укриття
РСК	Реабілітаційно-спортивний комплекс
СТГ	Селищна територіальна громада
ТГ	Територіальна громада
ТПВ	Тверді побутові відходи
УДКСУ	Управління Державної казначейської служби України
ФАП	Фельдшерсько-акушерський пункт
ФП	Фельдшерський пункт
ЦНАП	Центр надання адміністративних послуг

ПАСПОРТ

Програми комплексного відновлення території Макарівської селищної територіальної громади Бучанського району Київської області

№ з/п	Ініціатор розроблення Програми	Макарівська селищна рада
1.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади/органу місцевого самоврядування про ініціювання розроблення Програми	Рішення виконавчого комітету Макарівської селищної ради від 10.05.2023 № 076 (зі змінами)
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа про схвалення проекту Програми/змін до Програми	Рішення виконавчого комітету Макарівської селищної ради _____ № _____
3.	Розробник Програми	Відділ містобудування, архітектури та просторового планування Макарівської селищної ради
4.	Співрозробники Програми	Громадська організація «Агентство розвитку територій», виконавчі органи Макарівської селищної ради, підприємства, установи, організації, які входять до сфери управління Макарівської селищної ради
5.	Головний розпорядник коштів	Макарівська селищна рада
6.	Відповідальний виконавець Програми	Відділ містобудування, архітектури та просторового планування Макарівської селищної ради
7.	Учасники Програми (співвиконавець)	Виконавчі органи Макарівської селищної ради, підприємства, установи, організації, які входять до сфери управління Макарівської селищної ради
8.	Термін реалізації Програми	2024-2027 роки
8.1.	Етапи виконання Програми (для довгострокових програм)	-
9.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми (для комплексних програм)	Бюджет Макарівської селищної територіальної громади, бюджет Київської області
10.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, всього	Виконання заходів Програми буде здійснюватися шляхом фінансування, за рахунок коштів бюджету Макарівської селищної територіальної громади, обласних комплексних і цільових програм за кошти державного бюджету у вигляді цільових капітальних субвенцій та коштів Державного фонду регіонального розвитку, обласного бюджету, інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

ВСТУП

Внаслідок повномасштабної російської агресії Україна зазнала і продовжує зазнавати тяжких людських і матеріальних втрат. Макарівська селищна територіальна громада перебувала під тимчасовою окупацією та в зоні бойових дій більше одного місяця (з 27.02.2022 до 03.04.2022) та зазнала за цей період значних руйнувань. Враховуючи вищезазначене, територія Макарівської СТГ віднесена до функціонального типу «територій відновлення», що обґрунтовує необхідність розроблення Програми комплексного відновлення (ПКВ).

ПКВ розробляється з метою визначення основних соціально-економічних, просторових, містобудівних пріоритетів відновлення території Макарівської СТГ, що постраждала від збройної російської агресії, у відповідності до Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про регулювання містобудівної діяльності» та постанов Кабінету Міністрів України:

- від 26.03.2022 № 380 *«Про збір, обробку та облік інформації про пошкоджене та знищене нерухоме майно внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією російської федерації»*,
- від 19.04.2022 № 473 *«Про затвердження Порядку виконання невідкладних робіт щодо ліквідації наслідків збройної агресії Російської Федерації, пов'язаних із пошкодженням будівель та споруд»*,
- від 14.10.2022 № 1159 *«Про затвердження Порядку розроблення, проведення громадського обговорення, погодження програм комплексного відновлення області, території територіальної громади (її частини) та внесення змін до них»*.

Рішення про розроблення Програми комплексного відновлення території Макарівської селищної територіальної громади Бучанського району Київської області було прийнято виконавчим комітетом Макарівської селищної ради № 076 від 10 травня 2023 року. Відповідальним за розроблення проекту ПКВ визначений Відділ містобудування, архітектури та просторового планування Макарівської селищної ради.

Рішенням виконавчого комітету Макарівської селищної ради від 30 травня 2024 року №728 «Про внесення змін до рішення виконавчого комітету Макарівської селищної ради від 10.05.2023 № 076 «Про розроблення Програми комплексного відновлення території Макарівської селищної територіальної громади Бучанського району Київської області», внесено зміни до вищезазначеного рішення та затверджено Положення про порядок діяльності Робочої групи з розроблення ПКВ, як тимчасового консультативно-дорадчого органу при виконавчому комітеті Макарівської селищної ради.

Рішенням виконавчого комітету Макарівської селищної ради від 30.05.2024 №729 «Про утворення робочої групи з розроблення Програми комплексного відновлення території Макарівської селищної територіальної громади Бучанського району Київської області» утворено Робочу групу та затверджено її персональний склад.

До складу Робочої групи увійшли депутати Макарівської селищної ради, представники виконавчих органів Макарівської селищної ради, старости округів, представники органів державної влади, державних та комунальних підприємств, органів самоорганізації населення, громадських організацій. У відповідності до визначених завдань Робоча група:

- з метою визначення *державних інтересів*, які необхідно врахувати при розробці ПКВ, організувала звернення до Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації);
- з метою визначення *спільних інтересів*, які необхідно врахувати при розробці ПКВ, направила запити до виконавчих органів суміжних територіальних громад;
- з метою отримання *вихідних даних* для розроблення ПКВ, організувала запити до відповідних профільних структурних підрозділів Київської обласної державної адміністрації та Бучанської районної державної адміністрації, підприємств, установ і організацій;

- з метою залучення *громадськості* до розроблення ПКВ, вивчення громадської думки щодо шляхів відновлення Макарівської СТГ, організувала проведення опитування серед мешканців населених пунктів громади.

ПКВ розроблена уповноваженим органом Макарівської селищної ради - відділом містобудування, архітектури та просторового планування Макарівської селищної ради із залученням громадської організації *«Агентство розвитку територій»* за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» в рамках проєкту *«Європейське відродження України: ініціатива громадянського суспільства для стійкості та відновлення»*, матеріал представляє позицію авторів і не обов'язково відображає позицію Міжнародного фонду «Відродження», на основі протокольних рішень Робочої групи, отриманих зовнішніх та внутрішніх вихідних даних, зібраних пропозицій від громадськості, з урахуванням державних інтересів та спільних інтересів з суміжними ТГ.

ПКВ являє собою документ, у якому визначено план дій для досягнення нового якісного стану територіальної громади – стану відновленої повоєнної функціональності, на засадах «краще ніж було». ПКВ містить аналіз стану та нагальних потреб території громади, опис шкоди, заподіяної російською агресією, заходи, які необхідно реалізувати для відновлення Макарівської громади та її подальшого сталого розвитку. Цей документ стане нашим дороговказом на шляху до створення комфортного та безпечного середовища для проживання, розвитку бізнесу та реалізації потенціалу кожного мешканця.

Розділ 1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Макарівська селищна територіальна громада є найбільшою у Бучанському районі Київської області, її площа складає більше 1013,4 кв.км. Адміністративний центр - селище Макарів. До складу громади входить 49 населених пунктів. Громада у такому складі утворилася в процесі реалізації реформи децентралізації¹ та почала своє існування з 27 листопада 2020 року.

Загальні відомості про Макарівську СТГ

Область	Київська
Район	Бучанський
Назва ТГ	Макарівська
Тип ТГ	селищна
Дата утворення	12 червня 2020 р.
Код КАТОТТГ	UA32080190000081428
Адміністративний центр ТГ	с-ще Макарів
Кількість старостинських округів	24
Кількість населених пунктів	49
Площа ТГ	1013,4 кв.км
Населення ТГ (станом на 01.01.2024)	
• постійне	28064 осіб
• вимушено переселені особи (ВПО)	3801 осіб
Густина населення	27,7 осіб/кв.км

Макарівська селищна територіальна громада розташована на заході Київської області, відстань Макарова від столиці України – міста Києва становить 56 км (рис.1.1, табл.1.1).

З заходу Макарівська СТГ межує з 3-ма територіальними громадами Житомирської області:

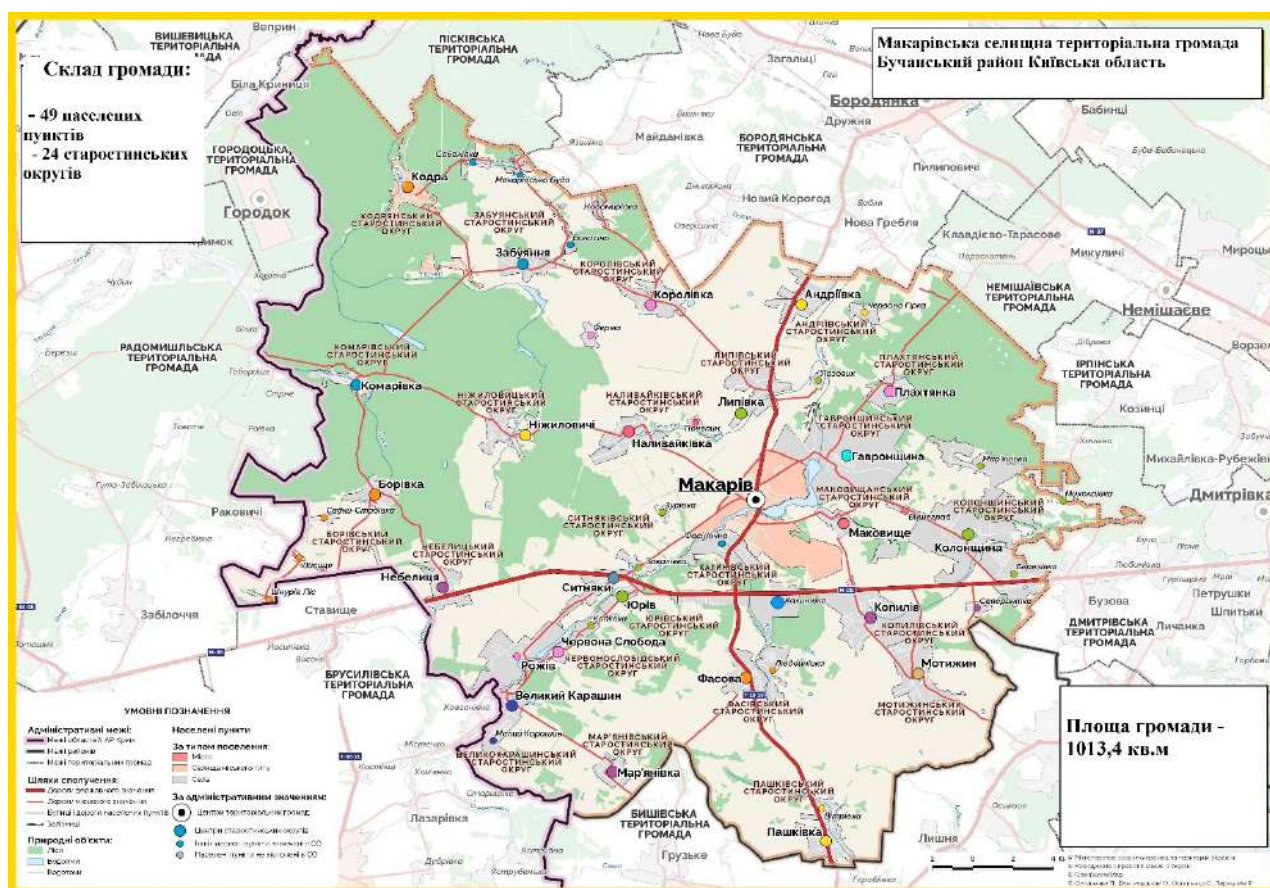
- Городоцька ТГ,
- Радомишльська ТГ,
- Брусилівська ТГ.

Суміжними з Макарівською селищною територіальною громадою є також 6 громад Київської області:

- Пісківська ТГ,
- Бородянська ТГ,
- Немішайвська ТГ,
- Ірпінська ТГ,
- Дмитрівська ТГ,
- Бишівська ТГ.

¹ Згідно з Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 № 715-р «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Київської області»

Рис. 1.1. Макарівська селищна ТГ і суміжні з нею територіальні громади

Таблиця 1.1. Макарівська селищна ТГ і суміжні з нею ТГ

Територіальні громади	Площа, кв.км	Населення, осіб (станом на 01.01.2022)	Густина населення, осіб/кв.км	Область
Макарівська	1013,4	27745	27,4	Київська
Пісківська	157,6	9365	59,4	Київська
Бородянська	513,5	25407	49,5	Київська
Немішайівська	80,1	15177	189,5	Київська
Ірпінська	117,2	77587	662,0	Київська
Дмитрівська	138,9	16746	120,6	Київська
Бишівська	279,7	6136	21,9	Київська
Городоцька	37,1	3618	97,5	Житомирська
Радомишльська	856,0	25812	30,2	Житомирська
Брусилівська	629,0	14728	23,4	Житомирська

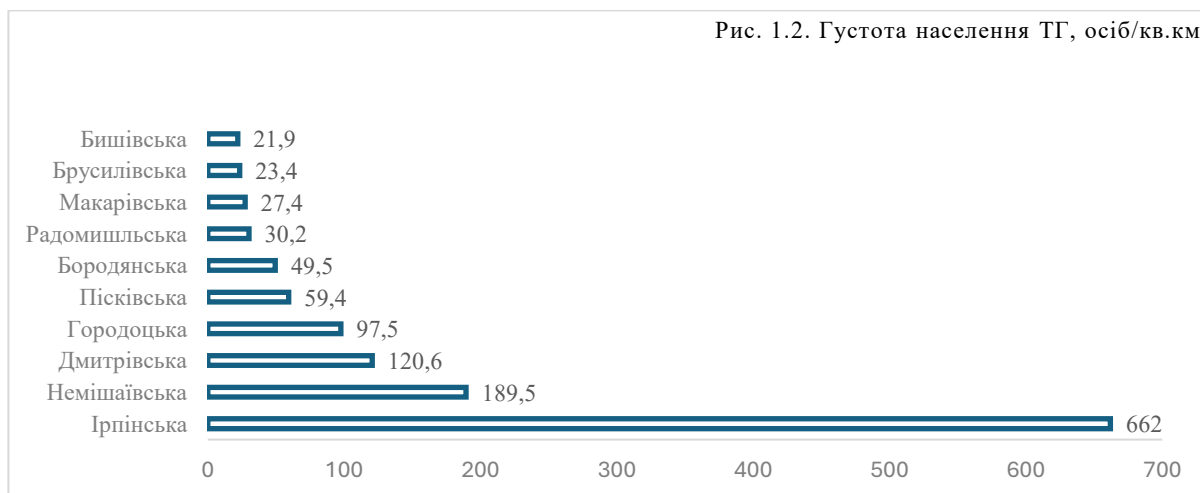
Макарівська селищна територіальна громада займає найбільшу площу серед суміжних з нею громад.

За чисельністю постійного населення станом на початок 2022 року (до початку повномасштабної війни) Макарівська СТГ поступалася тільки Ірпінській громаді.

У той же час густина населення Макарівської СТГ є однією з найнижчих серед своїх сусідів – трохи більше 27 осіб на 1 кв.км (рис. 1.2). Менше значення цього показника тільки у її двох сусідів:

- Бишівської ТГ (майже 22 особи на 1 кв.км),
- Брусилівської ТГ (трохи більше 23 осіб на 1 кв.км),

Рис. 1.2. Густота населення ТГ, осіб/кв.км

Зважаючи на багату *історичну спадщину*, територія громади є цінною для археологічних досліджень. З півночі на південь тягнулися чотири Змієві вали (с. Ніжиловичі, с. Наливайківка, с. Комарівка, с. Завалівка, с. Калинівка, с. Фасівочка, с. Копилів, с. Мотижин, с. Пашківка) – захисних споруд часів Київської Русі, які охороняли територію Києва від набігів кочівників, та, групу скіфських курганів (III тис. р. до н.е. – I тис. н.е.). Рештки цих споруд збереглися до тепер в 13-ти селах громади та на їх околицях. Крім того, на території громади знайдено залишки давньоруських курганів і городищ IX–XII ст.

Крім того на території громади знайдено рештки городищ IX–XII ст. **Мотижинське Городище** - єдине поселення у громаді, яке згадується в Іпатіївському літописі під назвою Мутижир. З трьох сторін оточене Змієвим Валом. З четвертої сторони Городища проходить річка Бучанка. **Макарівське Городище** - одне з небагатьох Городищ часів України-Русі, яке на сьогодні зберегло свій первинний вигляд. Має правильну круглу форму діаметром 80 м. З трьох сторін оточене ровом, який був викопаний ще у X ст. З четвертої сторони Городища проходить річка Здвиж. За археологічними даними перші люди на Городищі оселилися в X ст.

Найдавнішими поселеннями Макарівщини є Мотижин, який розташований на місці стародавнього міста Мутижира – оборонного пункту на підступах до Києва, а також Копилів, який згадується ще в старовинних літописах. На околиці Мотижина розташовані залишки Змієвих валів. Також в селі збереглися дві курганні групи (III тис. до н. е. – I тис. н. е.). Через Копилів проходив один із Змієвих валів та стара поштова дорога на Житомир.

У складі Макарівської територіальної громади 2 селища (Макарів, Кодра) та 47 сіл, що об'єднані у 24 старостинські округи (табл. 1.2, рис. 1.3)².

Таблиця 1.2. Характеристика населених пунктів Макарівської СТГ

Старостинські округи	Населені пункти	Площа, кв.км	Населення, осіб (на 01.01.2022)	Код КАТОТГ
Адмін.центр	с-ще Макарів	20,137	9589	UA32080190010023112
Кодрянський	с-ще Кодра	4,908	1399	UA32080190020043229
Андриївський	с. Андріївка	4,056	765	UA32080190030018486
	с. Червона Гірка	1,057	87	UA32080190460042549
Борівський	с. Борівка	2,184	427	UA32080190050071620
	с. Лисиця	0,508	12	UA32080190210076820
	с. Садки-Строївка	0,971	86	UA32080190390090874
	с. Шнурів Ліс	0,510	23	UA32080190480053776
Великокарашинський	с. В. Карашин	2,850	564	UA32080190060068226
	с. М. Карашин	1,590	283	UA32080190260020160
Гавронщинський	с. Гавронщина	20,213	713	UA32080190100074617
Забуянський	с. Забуяння	3,274	595	UA32080190110036466
	с. Волосінь	0,471	40	UA32080190090095933
	с. Макарівська Буда	0,930	45	UA32080190240062920
	с. Соболівка	0,726	53	UA32080190420061710
Колонщинський	с. Колонщина	13,685	665	UA32080190150084736

² Згідно з Рішенням сесії Макарівської селищної ради від 28.10.2021 №261-12-VIII «Про утворення старостинських округів» у відповідності до частини другої розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку інституту старост»

<i>Старостинські округи</i>	<i>Населені пункти</i>	<i>Площа, кв.км</i>	<i>Населення, осіб (на 01.01.2022)</i>	<i>Код КАТОТТГ</i>
	с. Березівка	1,699	131	UA32080190040093895
	с. Мар'янівка	0,488	21	UA32080190270097834
	с. Миколаївка	0,223	38	UA32080190290095294
Комарівський	с. Комарівка	1,964	412	UA32080190160037714
Копилівський	с. Копилів	9,792	888	UA32080190170081346
	с. Северинівка	8,743	185	UA32080190400061105
Королівський	с. Королівка	7,087	738	UA32080190190074411
	с. Новомирівка	0,981	122	UA32080190340049422
	с. Ферма	0,864	31	UA32080190450093017
Калинівський	с. Калинівка	4,427	626	UA32080190140019015
	с. Фасівочка	3,678	381	UA32080190430030637
Липівський	с. Липівка	5,323	791	UA32080190200076979
	с. Лозовик	0,495	62	UA32080190220057989
Маковищанський	с. Маковище	2,827	563	UA32080190250066797
	с. Вишеград	0,501	12	UA32080190070088143
Мар'янівський	с. Мар'янівка	2,333	762	UA32080190280015915
Мотижинський	с. Мотижин	18,840	862	UA32080190300012525
Наливайківський	с. Наливайківка	4,250	617	UA32080190310018794
	с. Почепин	0,696	19	UA32080190370033133
Небелицький	с. Небелиця	3,892	428	UA32080190320045316
Ніжиловицький	с. Ніжиловичі	4,388	590	UA32080190330023402
Пашківський	с. Пашківка	3,610	543	UA32080190350019725
	с. Вітрівка	1,200	200	UA32080190080031173
Плахтянський	с. Плахтянка	2,563	526	UA32080190360081164
Ситняківський	с. Ситняки	2,239	523	UA32080190410032288
Фасівський	с. Фасова,	4,132	521	UA32080190440042738
	с. Людвинівка	2,467	357	UA32080190230091467
Червонослобідський	с. Червона Слобода	1,627	327	UA32080190470070632
	с. Рожів	7,605	382	UA32080190380052426
Юрівський	с. Юрів	1,675	252	UA32080190490096915
	с. Завалівка	1,671	134	UA32080190120093494
	с. Копіївка	6,135	133	UA32080190180080197
	с. Зурівка	1,688	21	UA32080190130081958
Всього		198,679	27745	

Рис. 1.3. Старостинські округи Макарівської селищної територіальної громади

Макарівська СТГ знаходиться в стороні від залізничного сполучення. Її територія розташована між двома гілками Південно-Західної залізниці: Київ-Коростень-Шепетівка-Львів; Київ-Фастів-Козятин-Львів (рис. 1.4). Відстань шляхами від центру громади Макарова до найближчої залізничної станції Бородянка 24 км. Найближче до залізничних станцій знаходяться села Андріївка і Плахтянка – 12 км. Найдовша відстань до залізничних станцій у с. Борівка і с. Великий Карашин – більше 40 км (табл. 1.3).

Таблиця 1.3. Розташування старостинських округів Макарівської селищної ТГ

Старостинські округи (н.п.)	Відстань шляхами від центру округу, км		
	до Макарова	до Києва	до станції залізниці
с-ще Макарів	-	56	24 (ст. Бородянка)
Кодрянський (Кодра)	25	85	27 (ст. Загальці)
Андріївський (Андріївка + Червона Гірка)	12	72	12 (ст. Бородянка)
Борівський (Борівка + Лисиця + Садки-Строївка + Шнурів Ліс)	24	68	43 (ст. Тетерів)
Великокарашинський (В.Карашин + М.Карашин)	25	75	44 (ст. Фастів)
Гавронщинський (Гавронщина)	5	59	18 (ст. Клавдієве)
Забуянський (Забуяння + Волосінь + Макарівська Буда + Соболівка)	20	70	24 (ст. Бородянка)
Колоншинський (Колонщина + Березівка + Мар'янівка + Миколаївка)	10	44	25 (ст. Клавдієве)
Комарівський (Комарівка)	23	80	36 (ст. Бородянка)
Копилівський (Копилів + Северинівка)	11	45	27 (ст. Клавдієве)

Старостинські округи (н.п.)	Відстань шляхами від центру округу, км		
	до Макарова	до Києва	до станції залізниці
Королівський (Королівка + Новомирівка + Ферма)	12	65	22 (ст. Бородянка)
Калинівський (Калинівка + Фасівочка)	12	52	27 (ст. Клавдієве)
Липівський (Липівка + Лозовик)	5	63	17 (ст. Бородянка)
Маковищанський (Маковище + Вишеград)	3	58	21 (ст. Клавдієве)
Мар'янівський (Мар'янівка)	24	75	38 (ст. Фастів)
Мотижинський (Мотижин)	17	47	38 (ст. Клавдієве)
Наливайківський (Наливайківка + Почепин)	6	61	30 (ст. Бородянка)
Небелицький (Небелиця)	18	67	40 (ст. Бородянка)
Ніжиловицький (Ніжиловичи)	12	61	34 (ст. Бородянка)
Пашківський (Пашківка + Вітрівка)	19	50	27 (ст. Фастів)
Плахтянський (Плахтянка)	9	60	12 (ст. Клавдієве)
Ситняківський (Ситняки)	8	59	32 (ст. Бородянка)
Фасівський (Фасова + Людвинівка)	9	55	33 (ст. Бородянка)
Червонословідський (Червона Слобода + Рожів)	16	50	37 (ст. Бородянка)
Юрівський (Юрів + Завалівка + Копіївка + Зурівка)	10	57	29 (ст. Бородянка)

Рис. 1.4. Магістралі Південно-Західної залізниці, що проходять по території Київської області

Від станції Спартак на с-ще Кодра є відгалуження залізниці – вантажна станція Буян.

Протягом 1993-2000 років на цій лінії існував пасажирський рух - 4 рази на добу від станції Спартак до станції Буян і у зворотному напрямку курсував приміський вантажно-пасажирський поїзд, що складався з двох вагонів. Зараз гілка використовується тільки в цілях лісозаготівель.

Макарівська селищна територіальна громада має розгалужену **мережу автомобільних доріг**, яка складається з міжнародної та територіальної дороги державного значення, обласних і районних доріг місцевого значення.

Довжина автодоріг державного значення на території громади становить 64,6 км.

Через територію Макарівської громади проходить стратегічна автомагістраль - автомобільна дорога міжнародного значення М-06 Київ-Чоп (на Будапешт через Львів, Мукачево, Ужгород), протяжність якої на території громади складає - 31,3 км.

Територіальна дорога загального користування державного значення Т-1019 «Феневичі–Бородянка-Макарів-Бишів» на території громади має протяжність 33,3 км та з'єднує такі населені пункти, як Андріївка – Липівка – Макарів – Фасівочка – Калинівка – Фасова – Вітрівка – Пашківка.

Протяжність шляхів місцевого значення на території громади становить 228,5 км (табл. 1.4). Серед них:

- обласні дороги загального користування, протяжністю 146,8 км;
- районні дороги загального користування, протяжністю 81,7 км.

Загальна довжина автошляхів загального користування, які зв'язують усі населені пункти Макарівської ТГ становить 293,1 км.

Всі населені пункти з адміністративним центром громади та обласним центром сполучені дорогами з твердим покриттям.

На автомобільних дорогах загального користування місцевого значення знаходиться 24 одиниці мостів та шляхопроводів загальною довжиною 510 пог.м.

Таблиця 1.4. Обласні та районні автомобільні дороги загального користування місцевого значення на території Макарівської СТГ

<i>ІНДЕКС</i>	<i>ОБЛАСНІ АВТОДОРОГИ</i>	<i>ПРОТЯЖНІСТЬ НА ТЕРИТОРІЇ СТГ, КМ</i>
O101401	Макарів – Рожів, через Завалівку, Ситняки (з під'їздом до а/д «Макарів – Комарівка»)	19,1
O101402	Макарів – Плахтянка (на Любидву)	14,2
O101404	Макарів – Вишеград, через Маковище	6,3
O101405	Кодра-Липівка, через Забуяння, Королівку	23,2
O101406	Королівка – Озірщина (на Ваблю)	2,2
O101407	Великий Карашин – Мар'янівка (на Бишів)	12,1
O101410	Комарівка – Небелиця, через Борівку	13,6
O101412	Юрів – Великий Карашин (на Брусилів)	12,3
O101413	Комарівка - Станція Буян (Кодра)	6,8
O101414	Копилів – Мотижин (на Ясногородку)	8,0
O101415	Макарів – Комарівка, через Наливайківку, Нежиловичи (на Радомишль)	28,2
O100509	Макарівська Буда – «М-07»	0,8
	ВСЬОГО обласних доріг на території громади	146,8
	<i>РАЙОННІ АВТОДОРОГИ</i>	
C101401	Соболівка - Забуяння	9,2
C101403	Садки-Строївка	3,7
C101404	Борівка – Шнурів Ліс, з під'їздом до с. Лисиця	11,3
C101405	Фасова – «Бишів – Великий Карашин»	11,6
C101407	Липівка - Березівка	14,2
C101408	Мар'янівка - Колонщина	3,6
C101410	«Київ-Чоп» - Мотижин	4,7
C101411	Королівка - Ферма	3,2
C101412	Андріївка – Червона Гірка	5,0
C101413	Липівка - Лозовик	3,2
C101414	Почепин - Наливайківка	3,7
C101415	«Макарів-Рожів» - Зурівка	1,3
C101416	«Київ-Чоп» - Северинівка	1,2
C101417	Фасова - Людвинівка	2,3
C101420	Під'їзд до с. Мотижин від автодороги «Копилів-Ясногородка»	0,9
C101421	«Київ-Чоп» - Юрів - Ситняки	2,6
	ВСЬОГО районних автодоріг	81,7

Структура земель. Загальна площа Макарівської селищної територіальної громади становить 1013,438 кв.км (101343,8052 га), у тому числі площа населених пунктів – 19867,9349 га.

Таблиця 1.5 Структури земель Макарівської СТГ

<i>Земельні угіддя</i>	<i>Площа, га</i>	<i>Площа, %</i>
Сільськогосподарські угіддя, з них:	58374,7785	57,6
Ліси та інші лісовкриті площі, з них:	33263,0603	32,8

Внутрішні води	<i>1064,5729</i>	<i>1,0</i>
Болота	<i>944,2274</i>	<i>1,0</i>
Забудовані землі	<i>7375,5625</i>	<i>7,3</i>
Інші землі (відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом)	<i>321,6036</i>	<i>0,3</i>
Разом	101343,8052	100

У структурі земельного фонду Макарівської селищної громади найбільше займають землі сільськогосподарського призначення (табл. 1.5). Їх частка становить 57,6% території громади. Під лісами 32,8% території громади, забудовані землі займають 7,3%. З них частка земель житлової та громадської забудови – 32,83%. Крім того, від загальної площі цих земель становлять: 11,34% – землі промисловості, 13,78% – землі, які використовують для транспорту та зв'язку.

Землі водного фонду займають 2,0 тис. га, або 2% території громади. Під внутрішніми водами – 1% та під болотами також 1% від усіх земель громади.

Географічне розташування Макарівської СТГ впливає на нерівномірність розвитку окремих галузей і видів *економічної діяльності* по території громади.

Так, у західній частині її території існують найбільш сприятливі умови для розвитку деревообробної промисловості. Промисловість розвивається в основному в центральній частині громади - в селищі Макарів та прилеглих селах. В південних і північно-східних частинах громади розвивається сільське господарство. А вздовж автомагістралі М-06 «Київ-Чоп» набули розвитку такі сфери діяльності, як логістика, вантажоперевезення, громадське харчування, готельний бізнес, транспортні послуги (АЗС, СТО тощо).

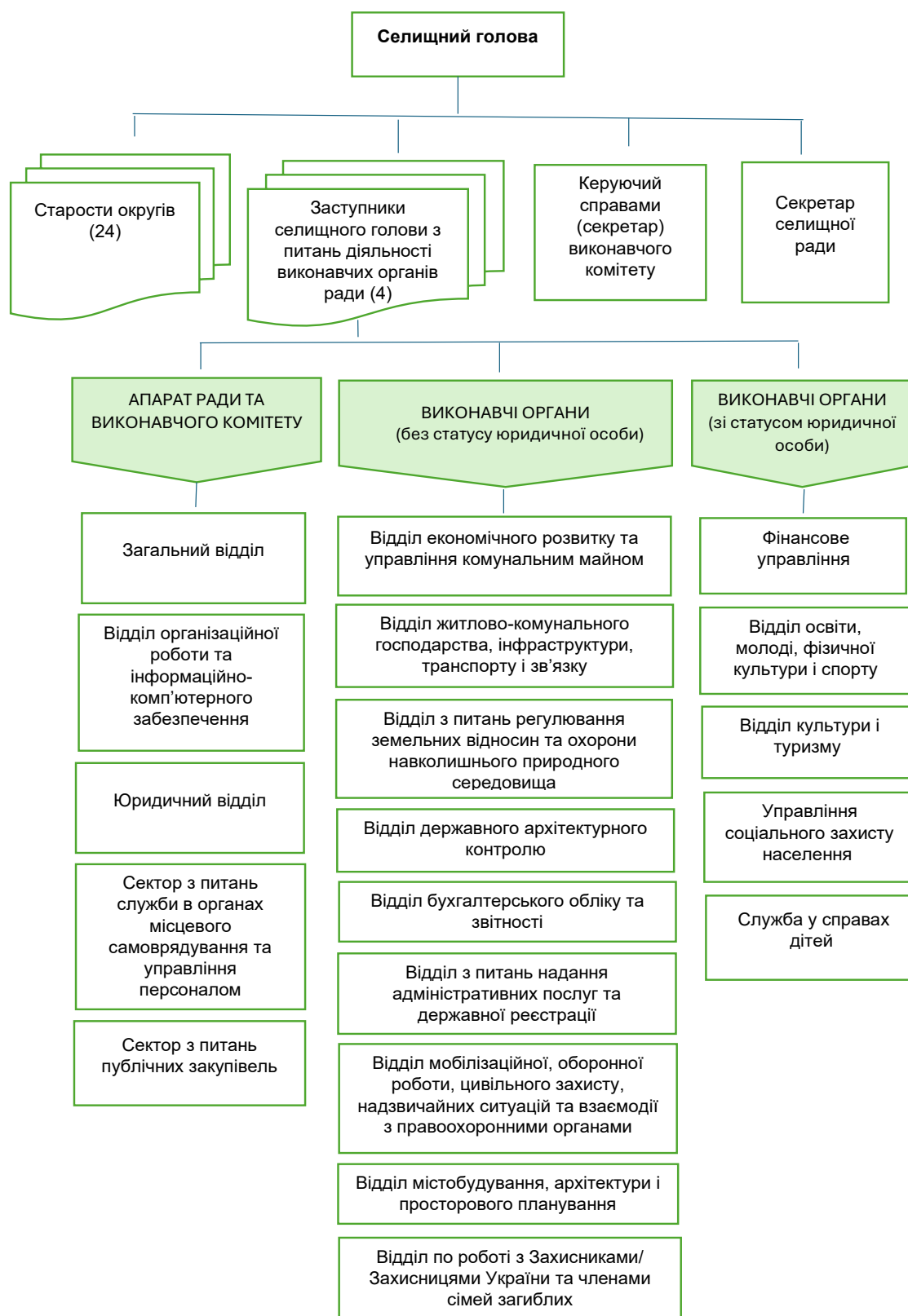
На сьогоднішній день *міське самоврядування* в Макарівській селищній територіальній громаді здійснюється в звичайному порядку, без обмежень, передбачених умовами воєнного стану (рис. 1.5).

Селищна рада проводить пленарні засідання та ухвалює рішення в межах компетенції як представницький орган місцевого самоврядування³. Виконавчий комітет селищної ради здійснює свої повноваження як колегіальний виконавчий орган місцевого самоврядування та згідно з ч. 2 ст. 52 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»:

- попередньо розглядає та схвалює проекти місцевих програм соціально-економічного і культурного розвитку, цільових програм з інших питань, прогноз місцевого бюджету, проект місцевого бюджету, проекти рішень з інших питань, що вносяться на розгляд відповідної ради;
- координує діяльність відділів, управлінь та інших виконавчих органів ради, підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності ТГ, заслуховує звіти про роботу їх керівників;
- має право змінювати або скасовувати акти підпорядкованих йому відділів, управлінь, інших виконавчих органів ради, а також їх посадових осіб.

Рис. 1.5. Структура місцевого самоврядування Макарівської СТГ

³ Відповідно до ст. 25–26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»

Розділ 2. ЗАГАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА МАКАРІВСЬКОЇ СТГ

2.1. Бюджет Макарівської СТГ

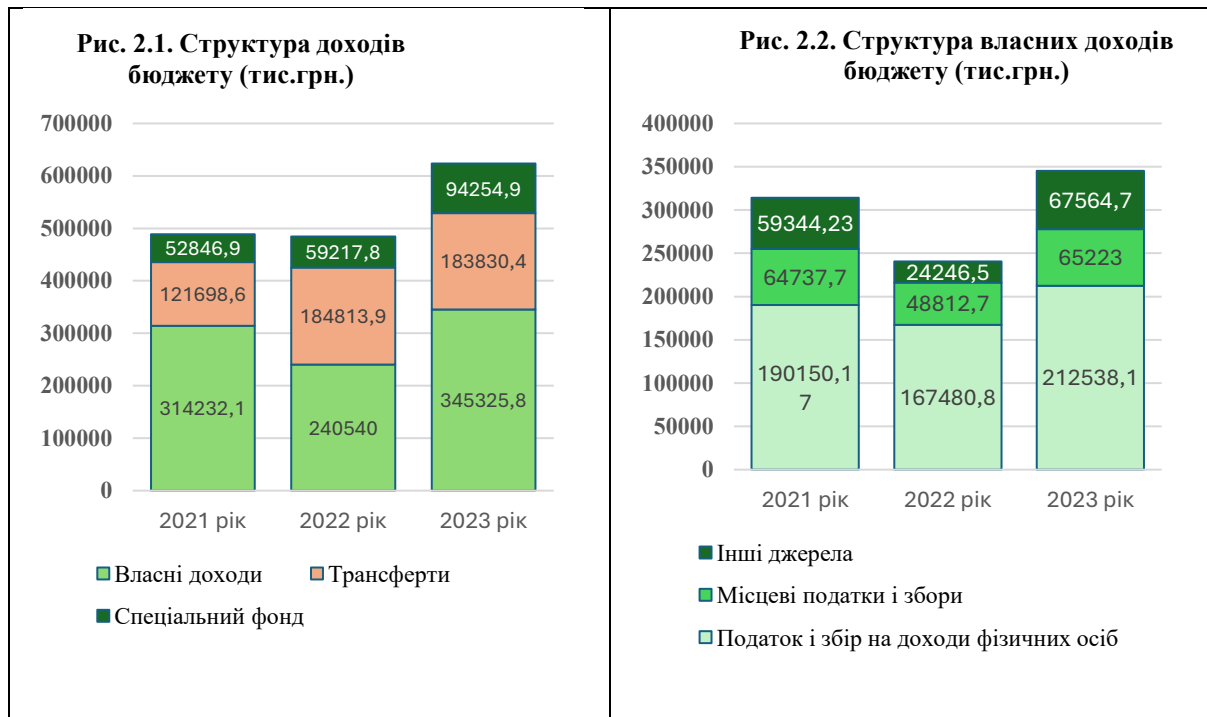
Бюджет Макарівської громади протягом 2021-2023 років зберігав тенденцію до зростання (табл. 2.1). З урахуванням змін протягом року дохідна частина місцевого бюджету складала: 2021 р. – 453 056,4 тис. грн.; 2022 р. – 462 947,2 тис. грн. 2023 р. – 556 426,1 тис. грн. Однак, якщо до початку повномасштабної війни бюджет громади в значній мірі залежав від власних доходів, то в наступні роки все більше зростала роль трансфертів у формуванні бюджету.

Таблиця 2.1. Виконання доходної і витратної частини бюджетів у 2021-2023 роки, тис.грн.

Найменування показника	2021 рік	2022 рік	Темп росту	2023 рік	Темп росту
Доходи бюджету (з міжбюджетними трансфертами), у т.ч.:	488 777,63 (100 %)	509 660,9 (100 %)	4,3 %	623 411,2 (100 %)	22,3 %
Загальний фонд	435 930,73 (89,2 %)	425 353,9 (83,5 %)	-2,45 %	529 156,2 (84,9 %)	24,4 %
Спеціальний фонд	52 846,9	59 217,8	12,1 %	94 254,9	59,2 %
Доходи бюджету (без трансфертів)	314 232,1 (72,1 %)	240 540,0 (56,5 %)	-23,5 %	345 325,8 (65,3 %)	43,6 %
Міжбюджетні трансферти	121698,6 (27,9 %)	184813,9 (43,5 %)	51,9 %	183830,4 (34,7 %)	-0,5 %
Видатки бюджету (з міжбюджетними трансфертами), у т.ч.:	442046, 25	442675,7	0,14 %	511100, 65	15,5 %
Загальний фонд	395 261, 29	387909,3	-1,86 %	455 158, 29	17,3 %
Спеціальний фонд	46 784, 96	54766,4	17,1 %	55 942, 36	2,15 %

Так, у 2021 році доходи загального фонду бюджету на 72 % формувалися за рахунок власних джерел. Частка міжбюджетних трансфертів складала 28 % загального фонду місцевого бюджету (рис. 2.1).

У кризовому 2022 році обсяг власних доходів суттєво зменшився, їх частка у формуванні загального фонду місцевого бюджету знизилася до 56 %, доходи бюджету на 44 % формувалися за рахунок трансфертів. У 2023 році частка власних джерел зросла до 70 %, однак не досягла довоєнного рівня. Трансферти забезпечують 30 % загального фонду бюджету.

Основними джерелами власних доходів залишаються податок і збір на доходи з фізичних осіб та місцеві податки і збори (єдиний податок, податок на майно, плата за землю, туристичний збір). Вони забезпечують більше 80 % загального обсягу власних надходжень. Частка податку і збору на доходи фізичних осіб у середньому складає 61%, тільки у 2022 році зросла майже до 70 % (рис. 2.2).

Виконання бюджету Макарівської СТГ за видатками становило: у 2021 році – 442046,25 тис. грн.; у 2022 році - 442675,7 тис. грн.; у 2023 році - 511100,65 тис. грн. Більшість видатків бюджету (понад 70 %) спрямована на соціально-культурну сферу (освіта, охорона здоров'я, соціальний захист і соціальне забезпечення, культура, фізична культура і спорт) (табл. 2.2).

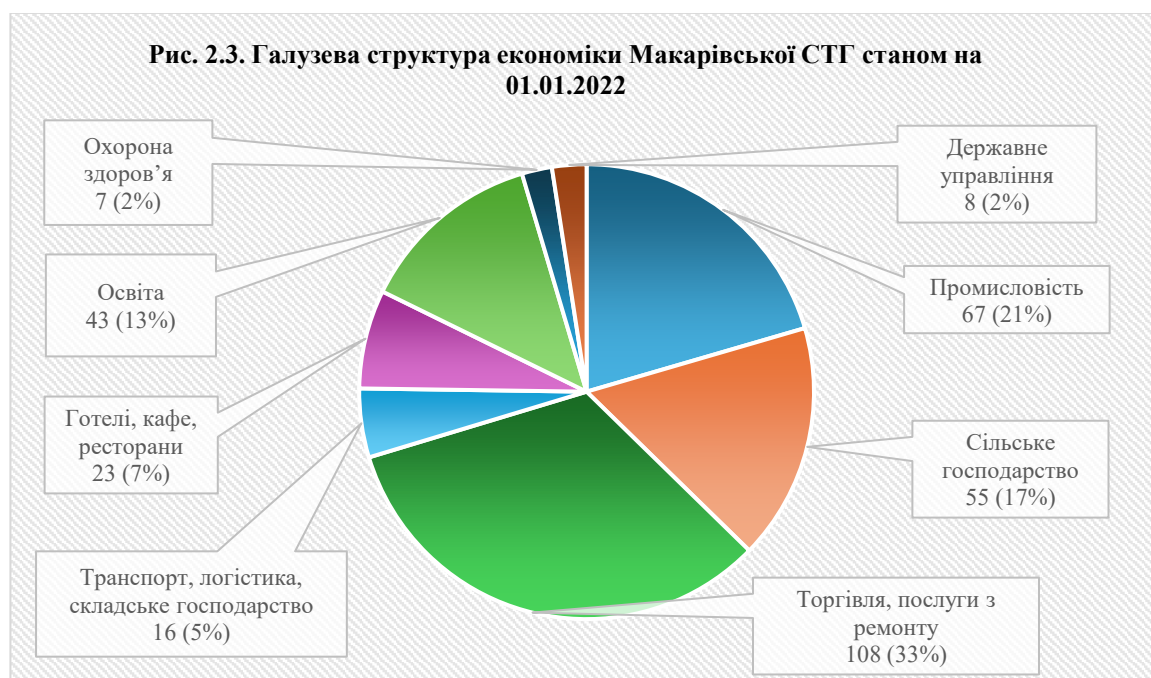
Таблиця 2.2. Структура видатків бюджету Макарівської громади

Видатки бюджету	2021 рік		2022 рік		2023 рік	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
Всього видатків	442046,25	100	442675,7	100	511100,65	100
Державне управління	38925,76	8,8	35698,55	8,1	40624,70	7,95
Охорона здоров'я	18063,7	4,09	16039,98	3,62	35284,68	6,9
Освіта	237770,2	53,79	238681,7	53,9	263431,9	51,54
Фізична культура і спорт	2836,7	0,64	2350,3	0,53	4638,6	0,91
Культура і туризм	18984,5	4,29	17265,83	3,9	25387,29	4,97
Соціальний захист	13804,1	3,12	12350,39	2,79	12798,76	2,5
Житлово-комунальне господарство	25217,4	5,7	15156,65	3,42	27846,26	5,45

2.2. Економіка Макарівської СТГ

Економіку Макарівської громади представляють підприємства за 21 видом господарської діяльності. Це промислові (виробництво ветпрепаратів, спирту, видобування корисних копалин, виробництво меблів, дверей, виробництво будівельних матеріалів, авіабудування, виробництво систем пожежогасіння) та агропромислові комплекси (вирощування домашньої птиці, тварин, ягід та інтенсивне ведення землеробства), підприємства лісової, харчової промисловості, а також підприємства у сфері послуг (торгівельні, транспортні, складські, логістичні, готельно-ресторанні послуги тощо).

На початок 2022 року на території громади працювало 67 промислових підприємств (21 % загальної кількості) і 55 агропідприємств (17%). Найбільш питому вагу займають підприємства торгівлі та надання послуг ремонту - у цій сфері працювало 108 підприємств (33 % від загальної кількості) (рис. 2.3).

Станом на 01.01.2022 р. за обсягом реалізації виробленої продукції найбільш вагомими були такі підприємства Макарівської територіальної громади (табл. 2.3).

Таблиця 2.3. Основні підприємства Макарівської СТГ

Підприємство	Вид діяльності	Місце розташування
ТОВ «НВП «Аеротехніка-МЛТ» ЄДРПОУ 30763942	Комплектування до літальних апаратів та їх оснащення. Виробництво інструментів і обладнання для вимірювання, дослідження та навігації. Заснована у 2000 р.	с-ще Макарів
ТОВ «Укр Еко-Хліб» ЄДРПОУ 35423668	Хліб та хлібобулочні вироби; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок нетривалого зберігання. Заснована у 2008 р.	с. Мотижин
ТОВ «НВП «Укрзооветпромстач» ЄДРПОУ 37051349	Виробництво готових кормів для тварин, що утримуються на фермах. Заснована у 2010 р.	с. Плахтянка
ТОВ «Слобода і КО» ЄДРПОУ 30641031	Безалкогольні напої, мінеральні води та інші води. Заснована у 2002 р.	с. Червона Слобода
ТОВ «Руукки Україна» ЄДРПОУ 25277777	Холодне штампування та гнуття. Заснована у 1997 р.	с. Копилів

ТОВ «ГРІН ФЕКТОРІ ЮА» ЄДРПОУ 38419387	інші види перероблення та консервування фруктів і овочів. Заснована у 2012 р.	с-ще Макарів
ТОВ «Пульс-А» ЄДРПОУ 34558576	Виробництво електричного й електронного устаткування для автотранспортних засобів. Заснована у 2007 р.	с. Маковище
ТОВ «Сканія Україна» ЄДРПОУ 30107866	Торгівля іншими автотранспортними засобами. Зареєстрована у 1997 р.	с. Калинівка
ТОВ «М Д М» ЄДРПОУ 38993983	Утворена у 2013 р. Оптова торгівля фармацевтичними товарами	с. Вітрівка
ТОВ «Умедо Груп» ЄДРПОУ 39022461	Виробництво медичних і стоматологічних інструментів і матеріалів. Утворена у 2013 р.	с-ще Макарів

До найбільших підприємств-експортерів, що функціонували на території Макарівської селищної громади, у 2021 р. належали 5 підприємств (табл. 2.4).

Таблиця 2.4. Найбільші підприємства-експортери Макарівської громади

<i>ЄДРПОУ</i>	<i>ПІДПРИЄМСТВО</i>	<i>ЕКСПОРТНА ДІЯЛЬНІСТЬ</i>	<i>ДАТА І МІСЦЕ РЕЄСТРАЦІЇ</i>
45125514	Філія «Макарівське лісове господарство» ДП «Ліси України»	Поставляє продукцію (пиломатеріал обрізний) у Туреччину, Китай та Корею	с-ще Макарів
40748356	ТОВ «ЕКО.ПАЛ»	Здійснює постачання деревних пелет у Польщу, Італію, Німеччину	зареєстровано 16.08.2016, с.-ще Кодра
42542267	ТОВ «ЛАЙВСТОК4ЕКСПОРТ»	Експортує малу рогату худобу (вівці) в Узбекистан	зареєстровано 10.10.2018, с. Гавронщина
30763942	ТОВ «НВП «АЕРОТЕХНІКА-МЛТ»	Має 25-річний досвід у сфері модернізації системи і створення радіолокаційних систем	зареєстровано 24.02.2000, с-ще Макарів
43335545	ТОВ «Кватро Пеллет»	Одне з провідних підприємств по виробництву паливних пелет. Здійснює постачання деревних пелет у країни Європейського союзу	Зареєстровано 07.11.2019 с-ще Макарів

У 2022 та 2023 роках галузева структура економіки не змінилася (деякі підприємства припинили свою діяльність, інші розпочали діяльність на території громади).

Сільське господарство є однією з важливих галузей в Макарівській громаді, його розвиток впливає на функціонування всієї економіки регіону. Сільськогосподарською діяльністю займаються агропідприємства і фермерські господарства. Основні напрями сільськогосподарського виробництва в рослинництві – вирощування зернових, кукурудзи,

соняшнику та технічних культур. У тваринництві переважає виробництво молока, вирощування птиці й худоби.

У структурі земельного фонду Макарівської СТГ землі *сільськогосподарського призначення*, загальною площею 58374,7785 га, займають 57,6 % території громади. З них ріллі – 42663,1584 га (або 73 % земель сільськогосподарського призначення).

Загалом в обробітку перебуває близько 32 тис. га ріллі, що становить 75 % загальної площі ріллі. Під урожай зернових та технічних культур засіюють близько 18500 га (43 % від загальною площі ріллі).

Майже всі сільськогосподарські підприємства на території громади орендують земельні паї у жителів громади згідно з договорами оренди (табл. 2.5).

Таблиця 2.5. Найбільші сільськогосподарські виробники

<i>Агропідприємство</i>	<i>Вид діяльності</i>	<i>Юридична адреса</i>
ТОВ «Агрофірма «Київська» (ЄДРПОУ 30641052)	Є багатопрофільним господарством (рослинництво і тваринництво). Господарство має близько 15 тис. га землі, на якій вирощують насіннєву і продовольчу картоплю, пшеницю, жито, кукурудзу, кормові культури. Культивується понад 30 сортів картоплі української, німецької та голландської селекції. Крім того, займається розведенням племінних порід великої рогатої худоби (української м'ясної, симентальської, герефордської, чорно-рябої молочної, п'ємонтеської). Має статус племінного заводу з розведення таких порід, як шароле, абердин-ангуської та лімузин. Виробляє молочну продукцію на високому технологічному рівні (понад 20 т за добу).	с. Маковище
ПП «Макарів «Агробуд» (ЄДРПОУ 35967573)	Орендує 2,89 тис. га, Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	с. Наливайківка
ТОВ «Агро-Холдинг МС» (ЄДРПОУ 34575937)	Зареєстровано у 2006 р. Займається вирощуванням зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	с. Чубинське, Бориспільський р-н
ТОВ «АГАТ АГРО М» (ЄДРПОУ 42788855)	Відносно молоде агропідприємство, зареєстровано у 2019 р., обробляє 2 000 га орендованої землі, вирощує зернові культури, а саме бобові культури та насіння соняшнику.	с. Борівка
ТОВ «Кооператив Агровесна» (ЄДРПОУ 41538883)	Кластер ТОВ «Кооператив Агровесна» зареєстрований у 2017 р. Один з лідерів виробництва та реалізації свіжої ягоди в	с. Ніжиловичі

Україні. Кількість насаджень кластера на сезон – більше ніж 350 гектарів: суниця садова, малина, лохина, суниця лісова, порічка, смородина.

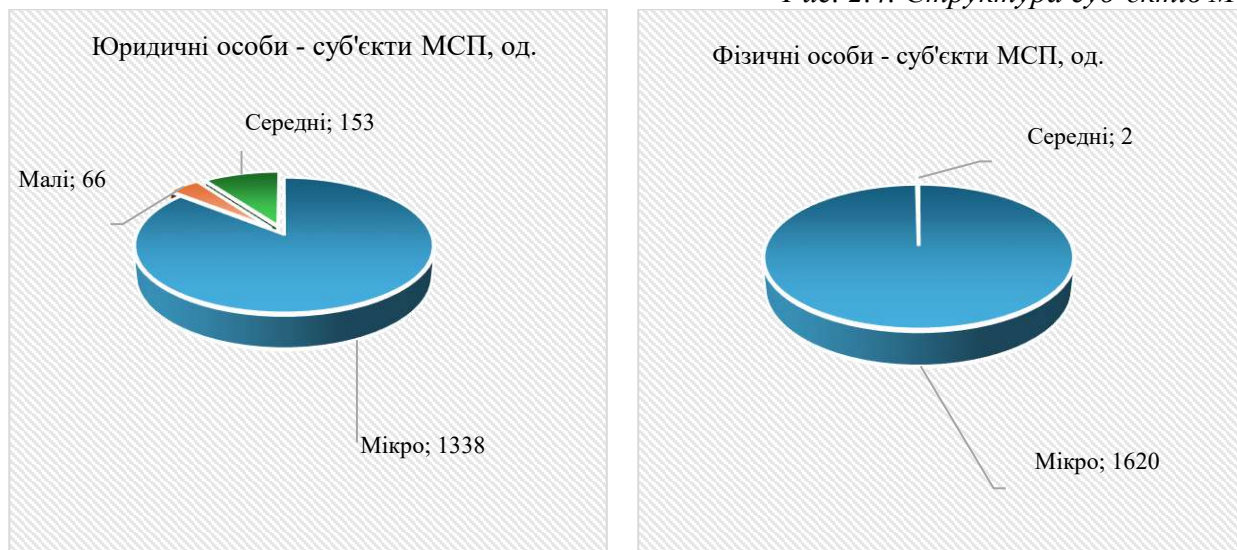
ТОВ «Фрут Технолоджі» (ЄДРПОУ 41538883)	Зареєстровано у 2017 р. Це новий інноваційний проєкт з вирощування плодових дерев, кущів та горіхів	с. Ніжиловичі
ТОВ «Слов'яни» (ЄДРПОУ 25271024)	Займається розведенням свійської птиці. Підприємство входить до складу ТОВ «Аграрний Холдинг Авангард» – одного з найбільших агропромислових підприємств України, що спеціалізується на виробництві курячих яєць і продуктів яєчної переробки. На виробничих підприємствах компанії утримується найбільше поголів'я курей-несучок в Україні.	с. Садки-Строївка

Серед основних проблем розвитку агропромислового комплексу слід виділити:

- недостатня кількість на території громади підприємств переробки сільськогосподарської продукції;
- низькі закупівельні ціни на сільськогосподарську продукцію та диспаритет цін на матеріально-технічні ресурси та сільськогосподарську продукцію;
- застаріла технічна та технологічна база в сільському господарстві;
- відбувається процес «старіння» кадрів;
- зниження родючості ґрунтів (частина ґрунтів, що перебуває в користуванні с/г виробників вже виснажені, вони втрачають свою продуктивність через недотримання правил обробки землі, ґрунти не підтримуються добривами та іншими корисними елементами, а вміст гумусу зменшується з кожним роком).
- частина сільськогосподарських угідь тимчасово виведена з обробітку в зв'язку з потенційним забрудненням вибухонебезпечними предметами;
- не проведено суцільну інвентаризацію земельного фонду громади, в зв'язку з чим частина земель не обробляється.

Підприємництво. Станом на 01.01.2022 р. кількість суб'єктів МСП (малих, середніх підприємств, мікропідприємств, фізичних осіб-підприємців) в Макарівській громаді становила 3057 одиниць (рис. 2.4). З них 1763 суб'єкти МСП (58 %) сплачували податки, 1293 суб'єкти МСП були прибутковими (42 %).

Рис. 2.4. Структура суб'єктів МСП

В Макарівській СТГ створена та функціонує інфраструктура підтримки розвитку підприємництва:

- Кредитна спілка «Господар» надає кредити юридичним особам;
- ТОВ «Кооператив Агровесна» надає інформаційну допомогу та ділиться власним досвідом;
- Благодійна організація «Благодійний фонд «Відбудуй Макарів» реалізовує Проект по допомозі малому та середньому бізнесу;
- Макарівською селищною радою реалізуються ряд державних програм з підтримки підприємництва;
- Відділення «Приват Банк» та Філія ГУ по м. Києву та Київській області ПАТ «Держаний Ощадний банк України» в с-щі Макарів, реалізують державну програму «Доступні кредити 5-7-9», яка створена за ініціативою Президента України та Кабміну. ФОП або юридична особа, що є учасником програми «Доступні кредити 5-7-9», може отримати позику до 50 млн грн на строк до 3 або до 5 років, залежно від цілей фінансування;
- У співпраці з Міжнародною організацією з міграції в рамках Проекту «Житєздатність +: Економічна інтеграція внутрішньо переміщених осіб та постраждалих від війни» утворено Раду розвитку громади, основним завданням якої є підтримка економіки Макарівської селищної територіальної громади шляхом відновлення робочих місць та виробництва, а також задоволення попиту населення на критично важливі товари й послуги. Також проект передбачає підтримку конкретних підприємств за допомогою фінансових грантів, окрім цього проєкт «Житєздатність+» має на меті зробити внесок у ширшу бізнес-екосистему Макарівської громади. Таким чином, проєкт спрямований на інвестування в оновлення/розвиток «Економічної інфраструктури» (приблизно 190 000 євро на громаду) відповідно до потреб та планів соціально-економічного розвитку громади.

Економічна інфраструктура – це фізичний актив, який може використовуватися кількома підприємствами в межах громади та служить для підвищення їхньої конкурентоспроможності та/або їх цінності для громади. Така інфраструктура приносить користь як бізнес-спільноті, так і місцевим мешканцям, оскільки вона може створювати переваги з точки зору зайнятості на місцях, загального зв'язку та привабливості місцевого інвестиційного та бізнес-клімату. Економічна інфраструктура може включати, наприклад, активи, які підприємства можуть використовувати для покращення виробництва чи

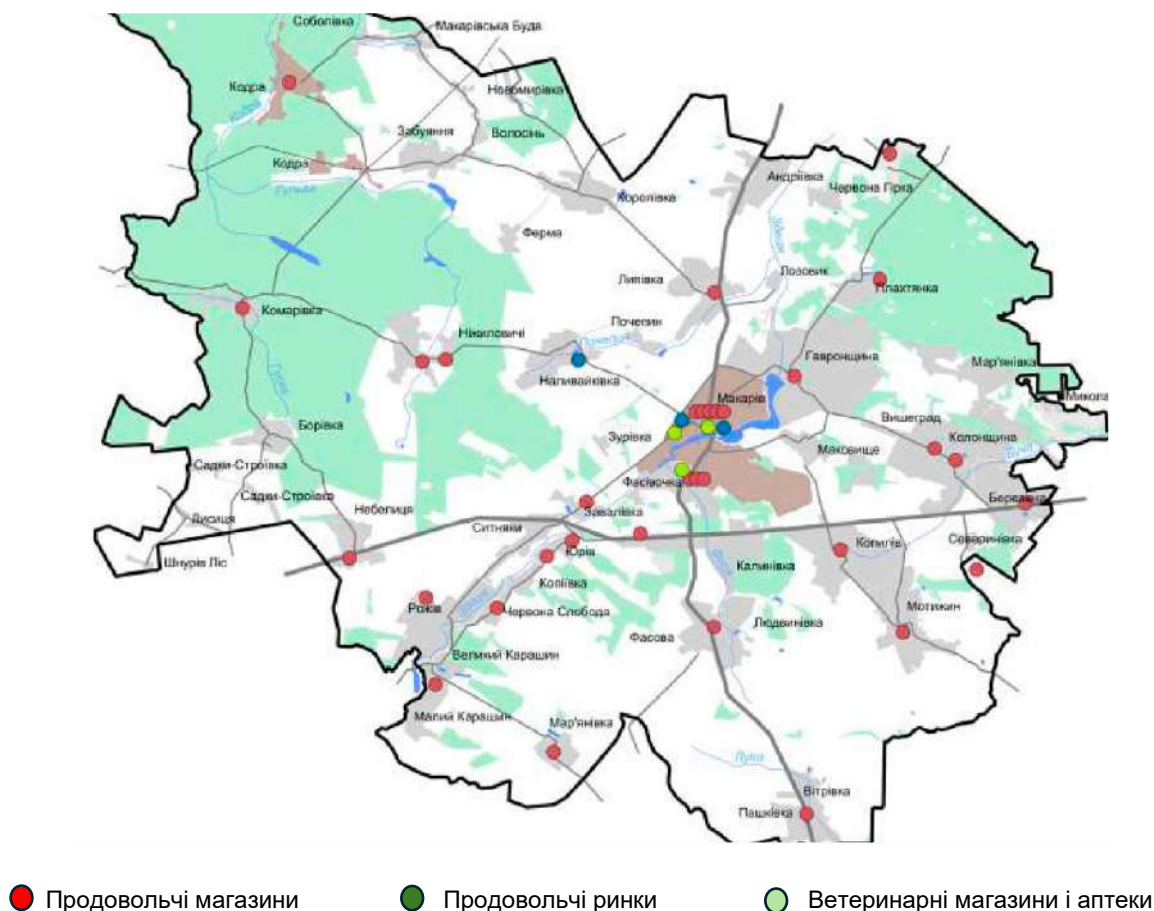
продуктивності, для участі в дослідженнях та інноваціях або для покращення своєї видимості чи доступу до ринків.

Підприємницька мережа Макарівської СТГ в основному охоплює такі сфери діяльності, як торгівля та надання побутових послуг населенню (табл. 2.6).

Таблиця 2.6. Основні заклади з надання готельно-ресторанних і ринкових послуг на території громади

№	ЗАКЛАДИ	ВИД ДІЯЛЬНОСТІ	МІСЦЕ ЗНАХОДЖЕННЯ
1	Центральний ринок	Споживча кооперація, послуги з ринкової торгівлі продовольчими і сільськогосподарськими товарами	с-ще Макарів
2	Ринок вихідного дня	Споживча кооперація, послуги з ринкової торгівлі продовольчими і сільськогосподарськими товарами	с-ще Макарів
3	Сільські ринки в селах громади	Ринкова торгівля продовольчою і сільськогосподарською продукцією	Села громади
4	«Поворот»	Приватний ресторанно-готельний комплекс	с-ще Макарів
5	«Фільварок»	Ресторан	с. Березівка
6	«Бістро Пекаря»	Ресторан	с. Березівка
7	«Карпати»	Ресторан	с. Березівка
8	«Асторія»	Приватний ресторанно-готельний комплекс	с. Ситняки
9	Yellow Plane	Заміський ресторан	с. Юрів
10	Apart-hotel Golf stream	Приватний ресторанно-готельний комплекс	с. Гавронщина
11	Night-City	Приватний ресторанно-готельний комплекс	с-ще Макарів
12	T-79	Торгово-розважальний комплекс (магазини, ресторан Victory Gastro Cafe	с. Копилів

Рис. 2.5. Торгівельна мережа Макарівської СТГ

Серед сильних сторін, що сприяють розвитку підприємництва слід виділити такі фактори, як географічне розташування громади поблизу столиці, хороша доступність до основних міст та ринків.

Основними чинниками, що стримує розвиток підприємницької ініціативи є відсутність вільних виробничих та торговельних площ, вільних земельних ділянок. З метою вирішення даної проблеми та підвищення ефективності та прозорості управління комунальним майном як важливої частини зміцнення спроможності Макарівської селищної територіальної громади впроваджується Проєкт «Оформлення технічної документації на об'єкти комунальної власності Макарівської селищної територіальної громади» в рамках Проєкту з реформування державних підприємств (SOERA), який співфінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та Міністерством закордонних справ, у справах Співдружності та Розвитку (FCDO/UKAid).

Проєкт передбачає виготовлення технічної документації (проведення поточної технічної інвентаризації та виготовлення технічних паспортів, оцінки, довідок, характеристик, внесення відомостей до державних реєстрів, тощо) на об'єкти нерухомого майна комунальної форми власності Макарівської селищної територіальної громади з метою оформлення права комунальної власності. Що надасть змогу забезпечити функціонування об'єктів, що є комунальною власністю Макарівської селищної територіальної громади; створити умови для збереження об'єктів комунальної власності та утримання їх в належному стані; підвищити ефективність використання комунального майна шляхом передачі його в оренду, чи закріплення на праві оперативного управління/ господарського відання чи продажу.

Реалізація проєкту підвищить довіру громадськості до влади та матиме суттєвий вплив на формування нових суспільних відносин у межах груп людей з інвалідністю, малозабезпечених, ВПО, молоді, людей похилого віку, жителів віддалених населених пунктів,

даний проект допоможе створити привабливе середовище для об'єктів комунальної власності із залученням до співпраці партнерів – громадських організацій, підприємств, що покращить рівень соціально-побутового обслуговування вразливих груп населення (відкриття в орендованих приміщеннях магазинів, закладів побутового обслуговування, нових робочих місць в віддалених населених пунктах громади).

2.3. Демографічна ситуація і зайнятість населення

Найбільшим підприємством-роботодавцем на території Макарівської СТГ на початок 2022 р. було Науково-виробниче підприємство «Агротехніка-МЛТ», яке забезпечувало роботою 269 працівників. Загалом на кожному з 7-ми підприємств чисельність працівників перевищувала 100 осіб (табл. 2.7).

Таблиця 2.7. Підприємства, найбільші роботодавці Макарівської громади

<i>Підприємство, організація, установа</i>	<i>Вид діяльності (основний)</i>	<i>Кількість працівників на початок</i>		<i>Діяльність на початок 2023 р.</i>
		<i>2022 р.</i>	<i>2023 р.</i>	
ТОВ «НВП «АЕРОТЕХНІКА – МЛТ» ЄДРПОУ 30763942	Виробництво інструментів і обладнання для вимірювання, дослідження та навігації	265	217	Зазнала руйнувань, працює не на повну потужність
ТОВ «АГРОФІРМА «КИЇВСЬКА» ЄДРПОУ 30641052	Розведення великої рогатої худоби, молочних порід	187	171	Скорочення робітників, виведено з обробітку 600 га с/г угідь через замінування, загибель поголів'я ВРХ
Філія «МАКАРІВСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО» ДП «Ліси України» ЄДРПОУ 00992160	Лісозаготівлі	179	119	Зазнало шкоди від бойових дій, скорочення працівників
ТОВ З ІНОЗЕМНИМИ ІНВЕСТИЦІЯМИ «СКАНІЯ Україна» ЄДРПОУ 30107866	Торгівля автомобілями та легковими автотранспортними засобами	166	159	Зазнала шкоди від бойових дій, частково відновила роботу
ТОВ «ГРІН ФЕКТОРІ ЮА» ЄДРПОУ 38419387	Вирощування овочів і баштанних культур коренеплодів і бульбоплодів, с-ще Макарів	136	90	Зазнало руйнувань, відновилося частково
ТОВ «СЛОБОДА КО» ЄДРПОУ 30641031	Виробництво безалкогольних напоїв; виробництво мінеральних вод та інших вод, розлитих у пляшки	133	105	Відновилося частково, чисельність працюючих зменшилась
ТОВ «ВИДАВНИЦТВО	Інші види видавничої діяльності,	131	128	Відновилося

<i>Підприємство, організація, установа</i>	<i>Вид діяльності (основний)</i>	<i>Кількість працівників на початок 2022 р. 2023 р.</i>		<i>Діяльність на початок 2023 р.</i>
«ДІАЛОГ ПРЕСС» ЄДРПОУ 35170618	с-ще Макарів			
ТОВ «ЛОГІСТІК ЮНІОН» ЄДРПОУ 37090215	Комплексне обслуговування торговельної мережі «АТБ» у сфері складської логістики, с. Копилів	96	100	Зазнало руйнувань, відновило роботу повністю
ТОВ «СЛОВ'ЯНИ» ЄДРПОУ 25271024	Розведення свійської птиці	94	99	Відновилося
ТОВ «УКР ЕКО- ХЛІБ» ЄДРПОУ 35423668	Виробництво хліба та хлібобулочних виробів; борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок нетривалого зберігання, село Мотижин	89	74	Зазнало збитків на 1 млн грн. Відновилися повністю, чисельність працюючих зменшилась
ТОВ «ЕНЕРГІЯ» ЄДРПОУ 23482906	Вантажний автотранспорт. Роздрібна торгівля деталлями та приладдям для автотранспортних засобів. Село Гавронщина	84	64	Відновилося частково
ТОВ «РУУККІ УКРАЇНА» ЄДРПОУ 25277777	Холодне штампування та гнуття	77	71	Зазнало руйнувань, відновилося повністю
ТОВ «НАУКОВО- ВИРОБНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО «УКРЗООВЕТПРОМ- ПОСТАЧ» ЄДРПОУ 23524007	Виробництво готових кормів для тварин, що утримуються на фермах	75	95	Відновилися, є втрати коштів від недостатнього продажу продукції
ТОВ «М Д М» ЄДРПОУ 38993983	Оптова торгівля фармацевтичними товарами	68	59	Зазнало руйнувань, відновилося частково
ТОВ «УКРАЇНСЬКІ ПЕЧЕРИЦІ» ЄДРПОУ 32810449	Вирощування овочів і баштанних культур, коренеплодів і бульбоплодів, с. Липівка	44	30	Зазнало руйнувань, відновилося частково
ТОВ «КНИЖКОВО- ЖУРНАЛЬНА ДРУКАРНЯ «СОФІЯ» ЄДРПОУ 35967746	Видавництво книг, с-ще Макарів	38	27	
ТОВ «МАКАГРОТЕХ»	Виробництво неелектричних	35	36	

<i>Підприємство, організація, установа</i>	<i>Вид діяльності (основний)</i>	<i>Кількість працівників на початок 2022 р. 2023 р.</i>		<i>Діяльність на початок 2023 р.</i>
ЄДРПОУ 03744379	побутових приладів, с. Калинівка			
ПП «ЛЕНДТРАНС» ЄДРПОУ 32101892	Вантажний автомобільний транспорт, село Гавронщина	26	24	
ТОВ «ГАЗОВА БУДІВЕЛЬНА КОМПАНІЯ» ЄДРПОУ 30082501	Будівництво трубопроводів, с-ще Макарів	23	14	
ПП «МАКАРІВ- АГРОБУД» ЄДРПОУ 35967573	Вирощування зернових культур (крім риса), бобових культур і насіння олійних культур, с.Наливайківка	23	21	Зазнало руйнувань, відновило виробничі потужності на 95%
ТОВ «ГІДРОКОНТИНЕНТ» ЄДРПОУ 39945155	Ремонт і технічне обслуговування машин і устаткування промислового призначення, с.Липівка	22	13	Відновилося частково
ТОВ «МБК МАКАРІВ» ЄДРПОУ 34894392	Вантажний автомобільний транспорт, село Гавронщина	20	22	Відновилося частково
ТОВ «АГРОФІРМА «ВЕСНА-2011» ЄДРПОУ 37341425	Вирощування ягід, горіхів, інших плодових дерев і чагарників, село Ніжиловичі	19	17	Зазнало шкоди від бойових дій, відновилося частково
ТОВ «ПЕРКОМ» ЄДРПОУ 31852535	Комп'ютерне програмування, с-ще Макарів	17	12	
ТОВ «М'ЯСПРОМ» ЄДРПОУ 39005199	Виробництво м'яса, с-ще Макарів	16	14	
ПП «АЛТА» ЄДРПОУ 20594734	Вантажний автотранспорт, село Гавронщина	16	12	
ТОВ «АГРО-ЛОГ- СЕРВІС» ЄДРПОУ 37284467	Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна, село Ніжиловичі	14	12	
ТОВ «АТРИБУТ» ЄДРПОУ 31648478	Вантажний автомобільний транспорт, село Копилів	13	11	
ТОВ «АЛТА – ТРАНС»	Вантажний автомобільний	12	10	

<i>Підприємство, організація, установа</i>	<i>Вид діяльності (основний)</i>	<i>Кількість працівників на початок 2022 р. 2023 р.</i>	<i>Діяльність на початок 2023 р.</i>
ЄДРПОУ 33016211	транспорт, село Копилів		

Ряд підприємств Макарівської громади в ході бойових дій зазнали таких важких руйнувань і пошкоджень, що не змогли відновити свою діяльність (Додаток 1). Серед них 3 промислових і одне агропідприємство, 5 підприємств у сфері послуг (табл. 2.8).

Таблиця 2.8. Підприємства, що припинили діяльність на території Макарівської СТГ

<i>Підприємства, ЄДРПОУ</i>	<i>Вид діяльності</i>	<i>Станом на травень 2022</i>	<i>Станом на початок 2023 р.</i>
АТ "Фармак", 00481198	Виробництво фармацевтичних препаратів та матеріалів	Не працює	Орендоване приміщення зруйновано повністю, діяльність на території Макарівської СТГ не відновлено
ТОВ "Умедо Груп" 39022461	Виробництво медичних і стоматологічних інструментів і матеріалів	Не працює	Знищено. Не працює
Виробничий кооператив "Макарівська фабрика "Світанок", 05523062	Виробництво готових текстильних виробів	Не працює	Працівники звільнені, виробнича діяльність призупинена, приміщення потребує капітального ремонту
Філія "Макарівська птахофабрика" ПНВК "ІНТЕРБІЗНЕС", 39723447	Розведення свійської птиці	Не працює	Не працює
Логістичний парк "КОМОДОР", 32069917	Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна	Не працює	Знищено. Не працює
ДП "Таркетт УА", 24254372	Неспеціалізована оптова торгівля	Не працює	Орендоване приміщення зруйновано повністю, діяльність не відновлено
ТОВ "Оріфлейм Україна", 40609675	Інші види роздрібної торгівлі в неспеціалізованих магазинах	Не працює	Орендоване приміщення зруйновано повністю, не відновлено
ТОВ "Студіо Модерна", 33104763	Інші види роздрібної торгівлі в неспеціалізованих магазинах	Не працює	Орендоване приміщення зруйновано повністю, діяльність не відновлено
ПП "Будпостач", 24267110	Оптова торгівля побутовими електротоварами й	Не працює	Орендоване приміщення зруйновано повністю, діяльність на території

електронною
апаратурою
побутового
призначенняМакарівської СТГ не
відновлено

Згідно з галузевою структурою економіки найбільше робочих місць на початок 2023 р. було забезпечено у сфері освіти – 1145 працівників (24 % від числа зайнятих працівників). На другому місці – промислові підприємства – 956 працівників (20% робітників), на третьому – сфера державного управління, яка забезпечила роботою 778 осіб (16%). У сільському господарстві зайнято 509 робітників (11%) (рис. 2.6).

За даними Державної служби статистики України чисельність постійного **населення** Макарівської селищної територіальної громади становила на 01.01.2022 р. 27 745 особи (що становить 1,5 % населення Київської області). Через рік (після бойових дій та окупації) чисельність постійного населення громади зросла на 133 особи.

За даними старостів старостинських округів громади фактична чисельність населення громади у 2021 році становила 33 989 осіб.

Такі розбіжності між чисельністю наявного і постійного населенням обумовлені двома головними причинами:

- посиленням міграційного руху населення;
- зростанням на території громади кількості садівничих товариств, обслуговуючих кооперативів та котеджних містечок, частина мешканців яких поповнюють чисельність незареєстрованого населення на території громади.

Станом на 01.01.2022 р. на території Макарівської СТГ було розміщено близько 40 садових товариств, 26 обслуговуючих кооперативів та 3 котеджних містечок, з чисельністю мешканців приблизно 9,5 тис. осіб. Найбільша їх кількість у східній частині територіальної громади – в Колонщинському, Андріївському, Фасівському та Гавронщинському старостинських округах.

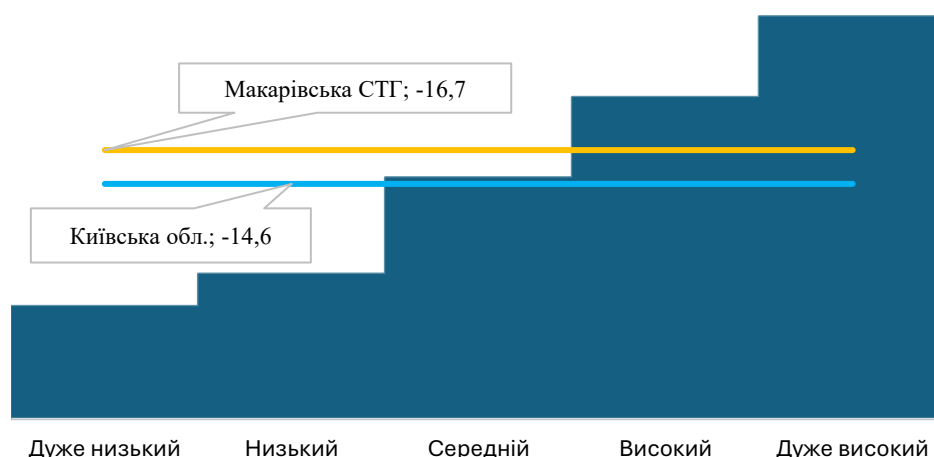
Слід зазначити, що значна кількість незареєстрованого населення створює велике навантаження на органи місцевого самоврядування, потребує розвитку інфраструктури для обслуговування мешканців садових товариств.

В Макарівській громаді на демографічні процеси основний вплив мають два чинники – це природний та міграційний рух населення.

В останні роки в Макарівській СТГ, як і в Київській області в цілому, зберігається негативний природний приріст населення. У 2021 р. за коефіцієнтом народжуваності Макарівська СТГ (9,53 осіб/1000 нас.) випереджала середнє значення у сільській місцевості Київської області (6,9 осіб/1000 нас.). Однак за рівень смертності Макарівська громада (26,27 осіб/ 1000 нас.) значно перевищує показник смертності для сільської місцевості Київської області (21,3 осіб/1000 нас.).

Природне скорочення населення Макарівської СТГ (-16,74 осіб на 1000 нас.) у порівнянні з іншими регіонами можна віднести до *високого рівня*, у той час, як по Київській області цей показник (-14,6 осіб на 1000 нас.) зберігається на *середньому* рівні (рис. 2.7).

Рис. 2.7. Рівень природного скорочення населення Макарівської СТГ

Таким чином, Макарівська селищна територіальна громада має від'ємний природний приріст населення. Однак, позитивне значення міграційного сальдо в останні роки дещо вивірнює демографічну ситуацію в громаді.

Зростання міграційного руху з 2014 року і особливо після початку повномасштабної російської агресії проти України вплинуло на чисельність населення Макарівської СТГ.

Так, протягом 2022 р. кількість постійного населення громади зростає всього на 133 особи, протягом 2023 року – ще на 186 осіб. Всього за 2 роки повномасштабної війни постійне населення громади збільшилось всього на 1,1 %.

Рис. 2.8. Зміна чисельності населення Макарівської СТГ за 2022-2023 роки

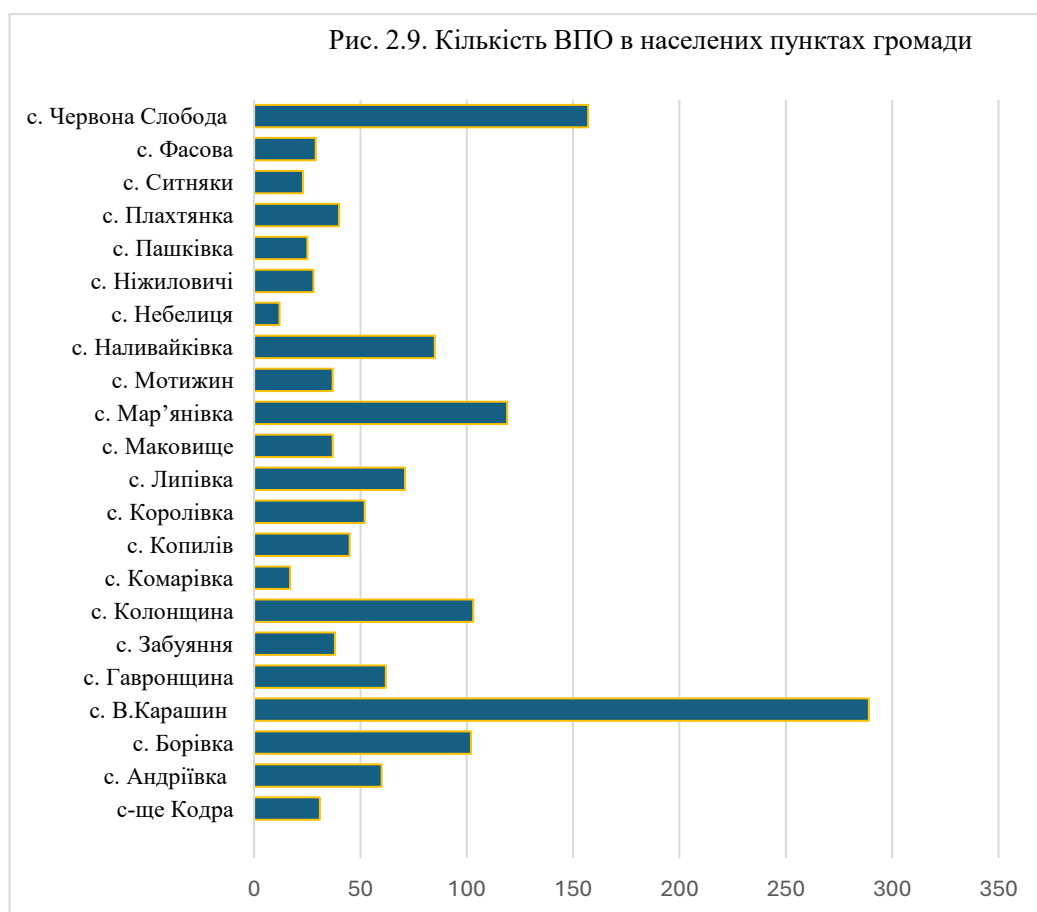
Наявне населення протягом 2022 року зменшилося на 2322 особи (у тому числі за рахунок масової евакуації після російського нападу) і вже не досягло довоєнного рівня. Протягом 2023 року спостерігалось тільки незначне зростання чисельності наявного населення - на 198 осіб (рис. 2.8).

Станом на початок 2024 р. внутрішньо переміщені особи (ВПО) складають 12 % наявного населення громади. Практично всі старостинські округи прийняли до себе внутрішньо переміщених осіб, але найбільшу їх кількість (понад 60 %) прийняло селище Макарів: 2316 осіб або 61 % від загальної кількості переселенців. Серед інших населених пунктів громади найбільше переселенців в селах Великий Карашин і Червона Слобода (рис. 2.9). (Додаток 2).

За 2022-2024 роки змінилася вікова структура населення Макарівської громади. Якщо до російського вторгнення частка дітей до 17 років складала 17,5%, то станом на сьогоднішній день дітей у громаді трохи більше 11%. Зросла частка людей похилого віку – з 24% до 31,5%. Питома вага населення працездатного віку знизилася несуттєво – всього на 1% (рис. 2.10).

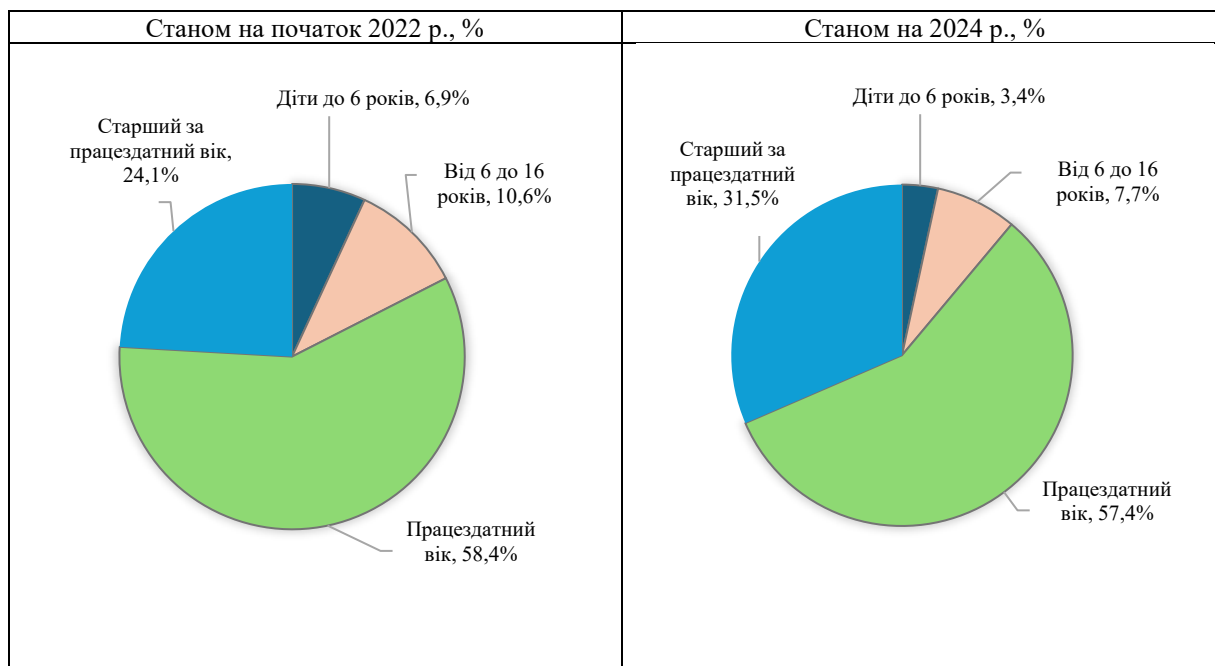
Демографічне навантаження ⁴ на населення громади було і залишається досить високим. До повномасштабної війни на 1000 осіб працездатного віку припадало 711 осіб непрацездатного віку (діти та особи пенсійного віку). У 2024 році ситуація погіршилася: на 1000 осіб працездатного віку припадає 746 осіб непрацездатного віку.

За цим показником Макарівська СТГ знаходиться в значно гіршому становищі ніж Київська область (655 осіб на 1000 працездатного населення) та Україна в цілому (660 осіб на 1000 працездатного населення).

⁴ Навантаження на осіб у віці 16–59 років – відношення чисельності населення у віці 0–15 років, 60 років і старше до чисельності населення у віці 16–59 років.

Рис. 2.10. Вікова структура населення Макарівської СТГ

Протягом 2021 року за сприянням у працевлаштуванні та отриманням соціальних послуг звернулося 1305 незайнятих трудовою діяльністю громадян. Всього перебували на обліку впродовж 2021 року – 924 осіб, з них: жінок – 551 особа, молоді до 35 років – 290 осіб. У 2022 році послуги від центру зайнятості отримали 1313 осіб; у 2023 році – 735 осіб.

Станом на 01.01.2022 в Макарівській громаді статус безробітного мали 221 особа: жінки – 137 осіб, молоді до 35 років – 63 особи. Допомогу по безробіттю отримували 200 осіб. Рівень безробіття становив 6,1 %, що дещо краще обласного рівня (6,9 %). Рівень працевлаштування у 2021 році становив 33%.

Впродовж 2021 року роботодавцями було подано 465 вакансій до центру зайнятості. Навантаження на одне робоче місце становило 5 осіб, у той час як у Київській області цей показник дорівнював 3,5 осіб. За сприяння фахівців центру зайнятості впродовж 2021 року на вакантні та новостворені місця були працевлаштовані 358 осіб.

Впродовж 2022 року роботодавцями було подано 124 вакансій до центру зайнятості. Кількість вакансій запропонованих центром зайнятості в 2022 році становила 307. Чисельність працевлаштованих безробітних за направленням центра зайнятості та самостійно становила 237 осіб.

У 2023 році роботодавцями було подано всього 83 вакансії. Кількість вакансій запропонованих центром зайнятості становила 183 вакансії. Чисельність працевлаштованих безробітних за направленням центра зайнятості та самостійно – 149 осіб.

Розділ 3. ЗАГАЛЬНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА МАКАРІВСЬКОЇ СТГ

Природно-кліматичні особливості території Макарівської СТГ сприятливі для ведення сільськогосподарської діяльності та комфортного проживання населення. Територія Макарівської громади розташована в помірному поясі з м'яким, помірно вологим кліматом, характерним невеликими морозами, що часто змінюються відлигами.

Рис. 3.1. Розташування лісового фонду і зелених зон Макарівської громади

громади у північно-східному напрямку і впадає до р. Тетерів. Здвиж має 20 притоків, долина річки пересікається старицями, озерами, протоками.

Довжина р. Здвиж 144 км. Протікає в межах громади на 40 км поблизу 13-ти населених пунктів: Малий Карашин, Великий Карашин, Рожів, Червона Слобода, Копіївка, Юрів, Завалівка, Фасівочка, Макарів, Гавронщина, Лозовик, Андріївка, Червона Гірка.

Також територією громади тече низка малих за класифікацією річок, загальною довжиною понад 266 км: Буча, Вабля, Гульва, Кодра, Небилиця, Почепин, Фоса та ін. (Додаток 3).

На території громади в басейні річки Здвиж розташовано 2 водосховища: Великокарашинське (площею 104 га з об'ємом 1,14 млн. куб.м) та Гавронщинське (площею 248 га з об'ємом 6 млн.куб.м). Крім того в долинах малих річок розташовано 120 ставків, озер, водойм, які використовуються для риборозведення, господарського водозабезпечення та зрошення територій.

Протягом багатолітньої експлуатації водойми поступово забруднюються, порушується збалансованість екосистеми, що зумовлює накопичення великої кількості мулу, все це створює передумови до заростання, обміління, цвітіння, збіднення якісного і кількісного складу іхтіофауни водойм. Як результат зменшуються рибні запаси водойм, скорочується кількість цінних, вимогливих до якості середовища риб і зростає кількість малоцінної невимогливої риби.

Для оптимізації стану водойм необхідно проводити обґрунтоване зариблення природних водойм та меліоративні заходи, а саме:

- рибоводно-технічні заходи щодо боротьби із заростанням водойм вищою водною рослинністю та їх замулюванням, покращенням умов водопостачання та аерації води;
- агрорибоводні заходи, що включає в себе: вапнування, удобрення, літування ставків та рибосівозміна.

Територія Макарівської громади належить до Поліської зони України, де переважають дерново-підзолисті, дернові та болотні ґрунти, піщані та легкосуглинкові. Дерново-підзолисті ґрунти займають найбільшу площу в районі, використовуються як орні, значні площі знаходяться під лісом. Ґрунти у північній частині піщані та супіщані, у південній – суглинкові, на заболочених ділянках – торф'яні.

В структурі земельного фонду громади **ліси** займають майже 33 % , болота – менше 1 % території. Найбільша площа земель лісового фонду розташована в північно-західній частині території громади. Ліси відіграють важливу роль в економіці громади, виконують водоохоронні, водорегулювальні та ґрунтозахисні функції і є основним рекреаційним ресурсом.

З корисних копалин на території громади зустрічаються родовища цегляно-черепичної глини, карбонатної сировини, торфу і будівельного піску. Однак родовища не розробляються, оскільки більшість землі з їх покладами перебуває у приватній власності. Загальний обсяг залежів торфу – 971,4 га, які розміщені в заплаві річки Здвиж на територіях населених пунктів: Рожів (86,7 га), Ситняки (141,0 га), Юрів (159,8 га), Гавронщина (140,1 га), Липівка (137,1 га), Андріївка (2,9 га), Плахтянка (303,8 га).

Станом на поточну дату видобутком та переробкою торфу займається ТОВ «Еліт ґрунт» на території Ситняківського старостинського округу.

До **природоохоронних територій** Макарівської СТГ відносяться:

- Ландшафтний заказник загальнодержавного значення **«Урочище «Мутвицьке»** (село Забуяння, долина річки Гульва; площа 785 га, створений у 1996 р. заради збереження типового для Полісся лісово-болотистого ландшафту);
- Ботанічний заказник місцевого значення **«Атаманова роща»** (село Забуяння, площа 14,5 га, створений у 1994 р. задля збереження ділянки дубів віком 80-90 років);

- Ландшафтний заказник місцевого значення *«Цезарівський»* (село Ніжиловичі, площа 475 га, створений у 1994 р. є одним з найбільш заболочених серед природоохоронних об'єктів Київщини);
- Ландшафтний заказник місцевого значення *«Борові ділянки»* (село Комарівка, долина малої річки Гуски; площа 56 га, створений у 1994 р. задля збереження сосново-дубового і грабово-дебового лісу);
- Ландшафтний заказник місцевого значення *«Тайгові ділянки»* (село Кодря, площа 15 га, створений у 2021 р. для збереження старовікового ялинового лісу).
- Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення *«Віковий дуб черешчатий»* (село Борівка, оголошена у 1984 р. задля збереження дубу віком понад 200 років висотою 24 м);
- Геологічна пам'ятка природи місцевого значення *«Змієві вали»* (с-ще Макарів, с. Ніжиловичі, на смузі шириною 10 км розташовано 4 паралельні лінії валів загальною площею 15,75 га, створена у 2002 р. з метою збереження історичної пам'ятки - західної ділянки оборонних насипів навколо Києва);
- Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення *«Копилівський»* (село Копилів, площа 7 га, створений у 1972 р. для збереження парку при колишньому маєтку фон Мекк);
- Заповідне урочище місцевого значення *«Вепрове»* (село Небелиця, площа 118 га, створений у 1994 р. для збереження рослинного і тваринного світу);
- Заповідне урочище місцевого значення *«Пужа»* (село Плахтянка, площа 10 га, створений у 2000 р. для збереження середньовікових соснових насаджень).

Серед зелених насаджень слід згадати приватний ландшафтний парк *«Добропарк»* (с. Северинівка), парк *«Панський»* та Сквер *«Молодіжний»*, (с-ще Макарів).

Всі природоохоронні території Макарівської СТГ є структурними елементами *Регіональної екологічної мережі* в Київській області⁵.

Лісова частина території Макарівської громади входить до Поліського природного коридору *Національної екологічної системи*⁶ (рис. 3.3).

Рис. 3.3. Національна екологічна система на території Київської області

⁵ Рішенням Київської обласної ради від 07.10.2014 № 849-43-VI затверджено Регіональну схему екологічної мережі Київської області.

⁶ «Звіт про стратегічну екологічну оцінку проєкту програми соціально-економічного та культурного розвитку Київської області на 2024 р.». - <https://koda.gov.ua/wp-content/uploads/2023/12/zvit-ekolog-oczinku.pdf>

Усі ліси перебувають у користуванні філій Державного підприємства «Ліси України», зокрема, лісовий фонд Філії «Макарівське лісове господарство» становить 26535,1 га, в тому числі вкриті лісовою рослинністю землі 23416,6 гектарів (88,2%). Не вкриті лісовою рослинністю землі – 1715,7 (6,4%), це в основному не зімкнуті лісові культури 883,1 га (3,3%), лісові шляхи та просіки – 329,6 га (1,2%), зруби – 321,4 га (1,2%), лісові розсадники та плантації – 33,1 га (0,1%), галявини – 13,0 (0,1%), біогалявини – 132,3 (0,5%), загиблі насадження 3,0 (0,01%).

Для оцінки стану лісових ресурсів використовують такі показники, як лісистість території та питомі запаси деревини на душу населення. Лісистість в зоні розташування Філії «Макарівське лісове господарство» 26,4% - вища від середнього показника Київської області (20,4%) на 6,0 відсотків.

У структуру Філії «Макарівське лісове господарство» входить 6 лісництв (Забуянське, Макарівське, Небелицьке, Бишівське, Ніжиловицьке, Комарівське), нижній склад - ст. Буян. Загальна площа лісових земель Макарівського лісгоспу на території Макарівської СТГ становить 24152,4 гектари (табл. 3.1).

Таблиця 3.1. Структура Філії «Макарівське лісове господарство»

<i>Лісництво, адреса контори</i>	<i>Район</i>	<i>ТГ</i>	<i>Площа, га</i>
Забуянське, с. Забуяння, вул. Покровська 33	Бучанський	Макарівська СТГ	4240,8
Макарівське, с-ще Макарів, вул. Ватутіна, 57А	Бучанський	Макарівська СТГ	5264,8
Небелицьке, с. Небилиця, вул. Дружби, 1А	Бучанський	Макарівська СТГ	4013,6
Бишівське, с. Бишів, вул. Київська, 2А	Бучанський	Макарівська СТГ	1273,9
	Фастівський	Бишівська ТГ, Боярська ТГ, Томашівська ТГ	2382,7
Ніжиловицьке, с. Ніжиловичі, вул. Першотравнева, 53Б	Бучанський	Макарівська СТГ	4444,4
Комарівське, с. Комарівка, вул. Шевченка, 8	Бучанський	Макарівська СТГ	4914,9
ВСЬОГО ПО ЛІСГОСПУ	Бучанський Фастівський		24152,4 2382,7

За результатами опитувань, проведених у 2021 році в ході розроблення «Стратегії розвитку Макарівської СТГ на період до 2027 року»⁷, третина мешканців оцінювала екологічний стан громади як негативний. Серед питань, що заважає розвитку Макарівської СТГ – екологічні проблеми були зазначені на другому місці після транспортних проблем.

Опитування громадської думки у 2024 році (в ході розроблення «Програми комплексного відновлення Макарівської громади» - ПКВ) показало, що питання охорони довкілля турбує мешканців понад 96 % населених пунктів, які прийняли участь в опитуванні, екологічні проблеми за їх важливістю визнані на одному рівні з транспортними проблемами (Додаток 4).

Таким чином, екологічні проблеми, які були визнані в Макарівській громаді до повномасштабного вторгнення, залишаються актуальними і на сьогоднішній день. Найбільш важливі з них приведені у таблиці 3.2.

Таблиця 3.2. Найбільш важливі екологічні проблеми

<i>Екологічні проблеми</i>	<i>Короткий зміст</i>
Проблеми з якістю питної води	На території більшої частини Макарівської селищної громади постачання питної води здійснюється із свердловин, вода з яких не відповідає встановленим вимогам якості і потребує очищення (зокрема, знезалізнення). Це, в свою чергу, потребує будівництва станцій очищення питної води в регіонах, де показники перевищують норми. Крім того, на якість питної води впливає рівень зношеності мереж водопостачання та обладнання насосних станцій, що потребує їх реконструкції та оновлення.
Незадовільний стан каналізаційної мережі	На території громади існують очисні споруди (поля фільтрації) в селищі Макарів, які вже не здатні приймати достатню кількість каналізаційних відходів і потребують проведення реконструкції. Крім того, значна частина домогосподарств не має централізованої каналізації, що

⁷ «Стратегія розвитку Макарівської селищної територіальної громади до 2027 року»

створює дифузні (розосереджені) джерела забруднення навколишнього середовища (грунтів і води).

Проблеми поводження з ТПВ, зокрема проблеми несанкціонованих сміттєзвалищ	Існує сміттєзвалище площею 18,2 га у с. Наливайківка, яке з листопада 2019 р. не використовується для захоронення ТПВ і як наслідок несе потенційну загрозу навколишньому середовищу (виникає ризик забруднення ґрунтів і підземних вод).
Забруднені ліси та водні об'єкти	Враховуючи значну площу лісового фонду, це підвищує пожежну небезпеку в лісових масивах, що може спричинити виникнення зони масових пожеж. Більшість річок та ставків потребують очищення, також очищення та благоустрій потребує головна річка Макарова — Здвиж.
Зниження родючості ґрунтів	Частина сільськогосподарських угідь, що перебуває в користуванні агровиробників, вже виснажена, ґрунти втрачають свою продуктивність через недотримання правил обробки землі (не підтримуються добривами та іншими корисними елементами, вміст гумусу зменшується з кожним роком).
Забруднення повітря	Потенційними джерелами забруднення повітря є промислові відходи та діяльність підприємств, викиди промислових підприємств можуть містити важкі метали та інші токсичні речовини, які потрапляють у навколишнє середовище. Для контролю якості повітря на території громади встановлено датчики забруднення повітря та датчики радіаційної забрудненості. Інформацію щодо якості повітря в громаді можна отримати через моніторингові служби, такі як EcoCity або ресурси типу SaveEcoBot, які показують дані в реальному часі.
Забруднення води та ґрунтів	Використання агрохімікатів, а саме пестицидів та добрив сільськогосподарськими підприємствами може спричинити забруднення ґрунтів і води, особливо підземних водоносних горизонтів. Стихійні сміттєзвалища є джерелом забруднення ґрунту та підземних вод.
Шкода заподіяна довкіллю внаслідок бойових дій	Внаслідок бойових дій Макарівська селищна територіальна громада зазнає серйозних екологічних збитків через руйнування інфраструктури, забруднення ґрунтів і води, а також через вплив на флору і фауну. Пошкоджена військова техніка, боєприпаси, вибухівка та паливо часто містять токсичні речовини, які потрапляють у ґрунти і воду. Забруднення важкими металами, залишками нафтопродуктів та іншими небезпечними речовинами може значно вплинути на здоров'я людей та екосистем громади. Обстріли та пожежі призводять до масштабних вирубок та пошкодження лісових масивів і зелених насаджень. Втрата лісів порушує місцеві екосистеми та сприяє ерозії ґрунтів. Вибухи, пожежі та використання важкої техніки сприяють забрудненню повітря шкідливими речовинами, такими як діоксиди вуглецю та інші токсини. Військові дії порушують середовище існування багатьох видів рослин і тварин, що може призвести до втрати

Поширення карантинних організмів, обмежено поширених в Україні

біорізноманіття. Відновлення таких екосистем потребує тривалого часу і значних зусиль.

Зміна температури та погодні умови регіону створили сприятливі умови для розвитку та поширення злісного карантинного бур'яну - амброзії полинолистої, яка є небезпечною для людини і довкілля. Рослини амброзії виробляють величезну кількість пилку та насіння. Квітковий пилок є дуже небезпечним і шкідливим для людини і при вдиханні з повітрям викликає алергійне захворювання – амброзійний поліноз. Рослина засмічує сільськогосподарські культури і угіддя, подвір'я та вулиці, присадибні ділянки, сади, парки, пустирі, узбіччя доріг, береги річок та ставків, полезахисні смуги. Розвиваючи велику надземну вегетативну масу, амброзія полинолиста здатна в польових умовах витіснити і пригнічувати як культурні рослини, так і бур'яни. В результаті надмірного висушування й виснаження ґрунтів урожай сільськогосподарських культур значно знижується. Негативний вплив на довкілля значно посилюється при її проникненні на необроблювані землі з порушеним трав'янистим покривом. За відсутності, у більшості випадків, у складі рослинності таких земель конкурентоздатних щодо амброзії рослин, виникають найкращі умови росту і розвитку карантинного бур'яну.

Станом на серпень 2024 року частина території громади обстежена та розмінована 5 організаціями з гуманітарного розмінування - це близько 800 га. Понад 42 тис. га на території громади ще потребують обстеження та розмінування, в тому числі сільськогосподарські угіддя та ліси.

Після звільнення територій було зафіксовано 13 випадків підриву цивільного населення вибухо-небезпечними предметами, серед постраждалих – 2 загинуло.

Населенням громади було виявлено 822 ВНП та здійснено 229 заявок до ДСНС на обстеження приватних територій житлових будинків.

Пожеж ємностей з паливом, складів ПММ не зафіксовано.

За сприяння Макарівської селищної ради у жовтні-листопаді 2022 року фахівці Державного науково-технічного центру з ядерної та радіаційної безпеки, за дорученням Державної інспекції ядерного регулювання України, провели радіаційне обстеження населених пунктів Макарівської селищної територіальної громади, які знаходилися у тимчасовій окупації військами рф. За результатами проведеного обстеження встановлено, що радіаційний фон у межах норми.

ГО «Дунайсько-Карпатська програма» за фінансування приватної американської компанії M&R Solutions з метою відновлення пошкоджених земельних ділянок сільськогосподарського призначення та очищення водного об'єкту від снарядів проведено аналіз ґрунту та води можливих забруднених територій, де велися активні бойові дії. За результатами проведеного обстеження (звіт від 24.05.2023 № 24-05-23) встановлено, що усі показники у межах норми.

Розділ 4. ХАРАКТЕРИСТИКА ЖИТЛОВОЇ, ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ЗВ'ЯЗКУ, СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНА СФЕРА

4.1. Житлово-комунальна інфраструктура

Житловий фонд Макарівської громади має типові для сільської місцевості характеристики. Він представлений переважно житловими будинками садибного типу - садибною забудовою з прилеглими господарськими ділянками, а також багатоквартирними житловими будинками, серед яких, в основному, дво-, три- та п'яти-поверхові багатоквартирні житлові будинки (табл. 4.1).

Фонд багатоквартирних будинків налічує 119 будинків у 12-ти населених пунктах, у них - 2609 квартир, 6560 мешканців. Станом на 2023 рік створено 18 об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ). Майже 30 % багатоквартирних будинків потребувало капітального або поточного ремонту (ремонту дахів, фасадів, внутрішніх інженерних мереж).

З метою забезпечення тимчасовим житлом громадян, які втратили житло внаслідок вторгнення російської федерації в Україну, на території Макарівської СТГ встановлено Модульне містечко, в якому проживає близько двохсот людей.

Таблиця 4.1. Житловий фонд Макарівської громади

Старостинські округи	Багатоквартирні будинки, од.		Будинки садибного типу, од.	Всього, (квартири+будинки садибного типу), од.
	Будинків, од.	Квартир, од.		
с-ще Макарів	61	1880	4200	6080
Кодрянський	15	264	840	1104
Андріївський	-	-	654	654
Борівський	-	-	494	494
В.Карашинський	-	-	656	656
Гавронщинський	4	22	556	578
Забуянський	2	18	730	748
Колонщинський	-	-	1526	1526
Комарівський	3	52	271	323
Копилівський	15	156	893	1049
Королівський	-	-	690	690
Калинівський	5	89	871	960
Липівський	-	-	614	614
Маковищанський	3	36	381	417
Мар'янівський	-	-	443	443
Мотижинський	-	-	927	927
Наливайківський	-	-	596	596
Небелицький	-	-	429	429
Ніжиловицький	-	-	555	555
Пашківський	-	-	640	640
Плахтянський	3	32	369	401
Ситняківський	-	-	416	416
Фасівський	-	-	744	744
Ч.Слобідський	7	60	633	693
Юрівський	-	-	460	460
Всього	119	2609	19588	22197

Централізованим водопостачанням забезпечені багатоквартирні будинки і 5652 (29%) будинків садибного типу. Централізованим водовідведенням оснащені 2698 (14%) будинки садибного типу. Загальна протяжність системи водопостачання складає 131,86 км, мереж водовідведення – 27,7 км.

Технічний стан водовідвідних та каналізаційних споруд на території всієї громади оцінюється як незадовільний, рівень зношення - близько 80 % відсотків.

Централізоване тепlopостачання в громаді відсутнє. Більшість будинків житлового фонду Макарівської громади мають підключення до електропостачання та приєднання до

газогону, водночас, централізоване теплопостачання на території громади відсутнє. Населення в основному використовує індивідуальні системи опалення (газові, електричні, твердопаливні).

Теплопостачання окремих підприємств та організацій відбувається за допомогою 81 котельні.

Для забезпечення *житлово-комунальних послуг* у будь-якому населеному пункті вся територія громади була розділена між 4-ма комунальними підприємствами:

- **КП «Макарів ВУЖКГ»** - обслуговує с-ще Макарів, 8 старостинських округів, 16 населених пунктів, де проживає 54,4% офіційно зареєстрованого населення громади;
- **КП «Карашин-сількомунгосп»** - обслуговує 6 старостинських округів, 10 населених пунктів з 14,6% населення громади;
- **КП «Кодра-сервіс»** - обслуговує 5 старостинських округи, 11 населених пунктів, де проживає 10,6% населення;
- **КП «Колонщина-сервіс»** обслуговує 6 старостинських округів, 11 населених пунктів з 20,4% населення (табл. 4.2).

Таблиця 4.2. Підприємства з надання житлово-комунальних послуг Макарівської СТГ

<i>Комунальне підприємство</i>	<i>Старостинський округ</i>	<i>Населені пункти, що обслуговуються КП</i>
КП «Макарів ВУЖКГ»	Адмін.центр	селище Макарів
	Калинівський	села Калинівка, Фасівочка
	Андріївський	села Андріївка, Червона Гірка
	Липівський	села Липівка, Лозовик
	Королівський	села Королівка, Новомирівка, Ферма
	Наливайківський	села Наливайківка, Почепин
	Фасівський	села Фасова, Людвинівка
	Пашківський	села Пашківка, Вітрівка
КП «Карашин-сількомунгосп»	Юрівський	село Зурівка
	Великокарашинський	села Великий Карашин, Малий Карашин
	Юрівський	села Юрів, Завалівка, Копіївка
	Мар'янівський	село Мар'янівка
	Небелицький	село Небелиця
	Червонослобідський	села Червона Слобода, Рожів
КП «Кодра-сервіс»	Ситняківський	село Ситняки
	Кодрянський	селище Кодра
	Забуянський	села Забуяння, Волосінь, Макарівська Буда, Соболівка
	Ніжиловицький	село Ніжиловичі
	Борівський	села Борівка, Лисиця, Садки-Строївка, Шнурів Ліс
КП «Колонщина-сервіс»	Комарівський	село Комарівка
	Маковищанський	села Маковище, Вишеград
	Гавронщинський	село Гавронщина
	Плахтянський	село Плахтянка
	Копилівський	села Копилів, Северинівка
	Колонщинський	села Колонщина, Мар'янівка, Березівка, Миколаївка

Основними напрямками діяльності цих підприємств є управління комунальним майном громади, надання комунальних послуг, послуг з благоустрою, обслуговування системи вуличного освітлення, догляду за зеленими насадженнями, вивезення ТПВ та реалізації інших цілей в сфері благоустрою.

В умовах постійного браку коштів на розвиток цих комунальних підприємств відбулося поступове фізичне та моральне старіння комунальних мереж і обладнання, збільшення аварійності на об'єктах і в мережах, зниження якості води.

Наразі триває процес реорганізації комунальних підприємств шляхом злиття. У зв'язку з чим, забезпечення **житлово-комунальних послуг** у будь-якому населеному пункті громади буде покладено на комунальне підприємство «**Макарів ВУЖКГ**».

Значною проблемою є забезпечення населення **якісною питною водою** в достатній кількості. Згідно опитування, проведеного у 2024 році серед 27 населених пунктів 19-ти старостинських округів, питання очищення питної води, відновлення та встановлення нових очисних споруд вказано як одне з найважливіших у 44 % населених пунктів громади (Додаток 4). На території більшої частини Макарівської селищної громади постачання питної води здійснюється із свердловин. Проблеми водопостачання пов'язані:

- по-перше, з високим рівнем зношеності мереж водопостачання (необхідна реконструкція, заміна мереж, обладнання насосних станцій тощо);
- по-друге, з відсутністю обліку об'ємів використаної води із мереж централізованого водопостачання, особливо актуальним є дане питання у літній період, коли відбувається полив городів;
- по-третє, з незадовільними природними показниками якості питної води із свердловин (що вимагає її очищення, зокрема будівництва станцій знезалізнення води в регіонах, де показники перевищують норми).

Існуючі проблеми водовідведення пов'язані зі зношеністю каналізаційних мереж і необхідністю реконструкції та зміни технологічних процесів на існуючих каналізаційних очисних спорудах. Так, очисні споруди, які обслуговують селище Макарів при пропускній спроможності 320 куб.м на добу приймають понад 700 куб.м на добу.

Вуличним освітленням охоплено 80 % вулиць населених пунктів. Основним джерелом світла в пристроях вуличного освітлення є енергозберігаючі світлодіодні лампи. Згідно проведеному опитуванню, серед важливих заходів енергоефективності громадськість пропонує використовувати для вуличного освітлення сонячні батареї, проте кожен випадок застосування сонячних батарей в системах вуличного освітлення необхідно розглядати індивідуально, беручи за основу результати розрахунків та виходячи з економічного обґрунтування.

Поводження з ТПВ. У більшості випадків побутове сміття збирається не сортованим. Недостатня кількість майданчиків для роздільного збору твердих побутових відходів в більшості населених пунктів (табл. 4.3).

Таблиця 4.3. Обсяги ТПВ, вивезених виконавцями у 2019-2021 рр.

Виконавець послуг з вивезення ТПВ	Обсяг ТПВ, вивезених виконавцем, т			Місце вивезення відходів
	2019	2020	2021	
КП Макарів ВУЖКГ	7150	1472,5		2019: Сміттєзвалище КП "Макарів ВУЖКГ" с. Наливайківка. 2020: Сміттєзвалище Фастівського комбінату комунальних послуг

<i>Виконавець послуг з вивезення ТПВ</i>	<i>Обсяг ТПВ, вивезених виконавцем, т</i>			<i>Місце вивезення відходів</i>
	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	
ТОВ “Екосервіс груп”		6283	7098	Димерський комбінат комунальних підприємств
КП “Горенничі”		45		
ТОВ “Альтфатер Київ”	15,45	88,22	174,83	
КП “Колонщина сервіс”	325,9	403,2	1584	2019-2020: КП “Гребінківський комбінат комунальних послуг”. 2021: ТОВ «Екосфера» с-ще Бородянка, сортувальна станція
ФОП Непийвода			168	
Всього	7491,35	8291,92	9135,4	

У 2021 році розпочалось розроблення детального плану території для будівництва сміттесортувального комплексу. Рішенням сесії Макарівської селищної ради від 12.05.2023 №563-22-VIII даний детальний план був затверджений. Однак, через брак коштів будівництво сміттесортувального комплексу не розпочато. Проблеми сортування і вивезення ТПВ, ліквідації стихійних сміттєзвалищ залишаються актуальними і на сьогодні для більшості населених пунктів.

Варто зазначити, що вивіз будівельних відходів, утворених за наслідками бойових дій та результатами очистки територій населених пунктів територіальної громади від завалів, проводився на три земельні ділянки. Лише на одній з яких, а це на площі 6,9500 га. (кадастровий номер 3222755100:06:009:0001), на даний час розміщено близько 5,8 тис. м³ відходів. Щодо морфологічного складу відходів, розміщених в даній локації, окрім основних компонентів, частин, уламків будівельних конструкцій, огорожувальних заповнень, інженерних мереж та їх частин, санітарно-технічних приладів, тощо, також містяться і супутні компоненти, предмети вжитку, органічні речовини, предмети та матеріали, які знаходилися поруч з пошкодженими будівлями чи спорудами на момент враження чи демонтажу. Два інших місця, котрі визначені, як місця для тимчасового зберігання будівельних відходів, розташовані в межах приватних земель та містять виключно сортовані відходи зруйнованих будівель.

4.2. Транспортна інфраструктура і зв'язок

Загальна **протяжність доріг**, що розташовані в межах громади, складає 750,5 км, з яких 228,5 км доріг перебувають на балансі департаменту регіонального розвитку Київської обласної державної адміністрації, з яких 86,6 км доріг перебувають в межах населених пунктів та близько 64,6 км – на балансі Служби автомобільних доріг у Київській області, 458,3 км – дороги в межах населених пунктів, що перебувають на балансі та обслуговуються Макарівською селищною радою, з яких, 305,9 км – дороги з твердим покриттям, 152,4 км – ґрунтові дороги.

На початок 2022 р. стан доріг державного значення оцінювався як добрий, але більшість місцевих обласних та районних доріг потребували поточного та капітального ремонту. Вулиці в межах населених пунктів спроектовані по застарілим радянським нормам. На багатьох вулицях з транзитним рухом в селах та Макарові відсутні тротуари. Відсутній єдиний порядок організації та функціонування паркомісць, зокрема платних місць для паркування транспортних засобів на території громади, відсутня велоінфраструктура. Програмою «Утримання та ремонту автомобільних доріг комунальної власності у населених пунктах Макарівської селищної ради на 2022-2024 роки» передбачалося, зокрема, проведення ремонту доріг практично в усіх населених пунктах громади.

Існуюче **транспортне сполучення** між населеними пунктами громади оцінюється як незадовільне і потребує подальшого розвитку і вдосконалення.

Пряме транспортне сполучення з районним центром м. Буча відсутнє. Транспортне сполучення з Києвом проводиться приміськими автобусними маршрутами.

Територію громади розділяють природні (річка Здвиж) та штучні (траса М-06) бар'єри. Села, які розташовані вздовж них не мають належного сполучення між собою. Є віддалені та розташовані в глухих кутах села. У багатьох з них (зокрема, в селах Мар'янівка, Лозовик, Ферма та ін.) відстань до найближчої зупинки може досягати до 3 км, що не відповідає встановленим нормативам⁸.

До 01.01.2022 р. маршрутна мережа складалася з 17 внутрішньообласних автобусних маршрутів і 7 маршрутів, що не виходять за межі Макарівської громади. Для її розширення у 2022 році планувалося проведення конкурсу серед перевізників за маршрутами:

- «Макарів-Мар'янівка»;
- «Макарів-Пашківка через с. Людвинівка»;
- «Макарів-Мотижин через с. Копилів»;
- «Макарів-Пейзажні озера через Завалівку».

Однак, початок повномасштабної війни з росією завадив реалізації цих планів і призвів до припинення роботи частини маршрутів. Так, майже повністю зник зв'язок із залізницею для північних сіл громади. До теперішнього часу не встановлено регулярне транспортне сполучення ряду населених пунктів з центром громади – с-щем Макарів.

Проте, варто зауважити, що Макарівською селищною радою було замовлено розробку паспортів трьох автобусних маршрутів, що не виходять за межі громади, а саме:

с-ще Макарів – с. Небелиця: с-ще Макарів – Макарів АТП - с. Фасівочка - с. Калинівка (м/ завод) - с. Калинівка (РТП) - с. Ситняки – с. Рожів - с. Небелиця і назад;

с-ще Макарів – с. Мар'янівка: с-ще Макарів – с-ще Макарів автопарк – с-ще Макарів (вул. Кочубея) – с. Фасівочка 1 – с. Фасівочка 2 – с-ще Макарів (51 км) – с. Калинівка АТП – с. Юрів (школа) – с. Копіївка 1 – с. Копіївка 2 – с. Червона Слобода – с. Червона Слобода (вул. Лесі Українки) – с. Червона Слобода – с. Великий Карашин – с. Мар'янівка (центр) – с. Мар'янівка (вул. Залізнична) і назад;

с-ще Макарів – Пашківка (ч/з с. Людвинівка): с-ще Макарів – с-ще Макарів автопарк – с-ще Макарів (вул. Кочубея) – с. Фасівочка 1 – с. Фасівочка 2 – с. Калинівка (молокозавод) – с. Людвинівка (вул. Тернопільська) – с. Фасова (центр) – с. Фасова (вул. Івана Франка) – с. Вітрівка (вул. Перемоги) – с. Пашківка (вул. Центральна) – с. Пашківка (вул. Київська) і назад.

Також ведеться робота з розроблення ще двох паспортів для подальшого проведення конкурсу серед перевізників.

Налагодження регулярного транспортного сполучення між населеними пунктами, відновлення рейсів до Макарова, забезпечення рейсів до Бучі, оновлення автопарку - визначені як першочергові заходи відновлення транспортної інфраструктури громади для 88 % населених пунктів, що взяли участь в опитуванні.

Серед проблем з відкриття нових автобусних маршрутів слід виділити і відсутність комерційного інтересу підприємців в роботі на маршрутах з низьким рівнем пасажиропотоку та недостатній розвиток транспортної інфраструктури громади (незадовільний стан дорожнього покриття, освітлення, парковок та місць стоянок, майданчиків для розвороту, зупиночних комплексів тощо)

Мережа зв'язку представлена відділеннями «Укрпошти», стаціонарним телефонним зв'язком ОАО «Укртелеком», мобільним зв'язком, який є загальнодоступним на більшості території громади.

⁸ 10.4.9 ДБН “Планування і забудова територій”: “У зонах житлової забудови до зупинок маршрутного пасажирського транспорту необхідно забезпечувати нормативні відстані підходу пасажирів: малоповерховій та садибній забудові - 600 м.”

Мережа волоконно-оптичних ліній провайдерів *інтернет-зв'язку* охоплює всі населені пункти громади. Практично скрізь є можливість надання базової послуги із доступу до мережі «Інтернет», швидкістю до 1 Гбіт / с.

Серед основних провайдерів інтернет-послуг варто виділити компанії «Фрінет», «Альтаір», «Укртелеком», «Бест» та місцевого провайдера – ТОВ «Макарівські мережі» та ФОП Шаравара О. В.

4.3. Характеристика соціально-гуманітарної сфери

Соціально-гуманітарна сфера є однією з найважливіших складових для забезпечення життєдіяльності і реалізації потенціалу мешканців Макарівської селищної територіальної громади. Її підґрунтя формують заклади освіти, спорту, охорони здоров'я, культури та соціального захисту.

Освіта та спорт

Освітня інфраструктура Макарівської СТГ включає (Додаток 5):

- 23 закладів дошкільної освіти, з них 11 функціонують як самостійні юридичні особи, 12 – у складі гімназій і ліцеїв;
- 22 заклади загальної середньої освіти (табл. 4.4);
- 2 заклади позашкільної освіти (центр творчості дітей та юнацтва ім. Данила Туптала, дитячо-юнацька спортивна школа ім. Симоненка Василя Михайловича);
- 1 Комунальна установа «Інклюзивно-ресурсний центр».

Станом на 01.01.2022 у закладах дошкільної освіти функціонувало 64 групи, в яких виховувалася 1181 дитина. Черги на влаштування дітей до закладів дошкільної освіти були відсутні. Середня завантаженість дитячих садочків складала 80 дітей на 100 місць. У 2024 році кількість вихованців закладів дошкільної освіти суттєво зменшилася та нараховує 887 осіб.

У 2022 році в 23 закладах загальної середньої освіти нараховувалося 3934 учні та 485 педагогічних працівників (табл. 4.4). Станом на 2024 рік кількість учнів і вчителів зменшилася (3526 і 360 відповідно). Забезпечено підвезення до закладів освіти та у зворотному напрямку 690 дітей, що проживають за межею пішохідної доступності (понад 2 км). Автобусний парк відділу освіти, молоді, фізичної культури і спорту Макарівської селищної ради нараховує 14 транспортних одиниць.

Одним з показників ефективності освітньої діяльності є середнє навантаження на одного педагога. В європейських країнах цей показник дорівнює 15-17 учнів на одного вчителя. В Макарівській СТГ у 2021 році на одного вчителя припадало у середньому 8 учнів, а у 2024 році – майже 10 учнів, що дещо перевищує середнє значення по Україні. З огляду на європейський досвід, зростання значень цього показника до певної межі є позитивною тенденцією і може розглядатися як один із шляхів вирішення проблеми з підвищенням оплати роботи педагогів, що, в свою чергу, є запорукою покращення якості шкільної освіти.

Таблиця 4.4. Заклади загальної середньої освіти Макарівської СТГ

ЗЗСО	Кількість учнів	Проектна потужність	Площа	Кількість вчителів	Оптимі зація
Опорний заклад освіти «Макарівський ліцей №2»	606	760	4048,8	42	
Опорний заклад освіти «Червонослобідський ліцей»	311	161	2375,5	17	
Великокарашинська гімназія	104	200	2194,1	14	гімназія
Ситняківська гімназія	65	192	1882,8	13	гімназія
Забуянська гімназія	87	162	1630	15	гімназія
Королівська гімназія	107	380	1865,3	13	гімназія
Кодрянський ліцей	131	380	2701,5	15	
Колонцинський ліцей	239	168	1183,6	17	

ЗЗСО	Кількість учнів	Проектна потужність	Площа	Кількість вчителів	Оптимі зація
Комарівська гімназія	34	192	1516,9	10	гімназія
Борівська гімназія	68	240	1921,2	10	
Копилівський ліцей	163	560	2315,7	19	
Липівська гімназія	123	192	1586	15	гімназія
Андріївська гімназія	70	268	1591,4	11	
Мотижинський ліцей	108	560	1554,9	13	
Макарівський ліцей №1	696	850	4922,5	50	
Пашиківський ліцей	217	158	2975,3	14	
Маковищанська гімназія	99	264	3096,4	13	
Гавронщинська початкова школа	0	168	733,7	4	ліквідаці я
Плахтянська гімназія	87	250	979,0	11	
Мар'янівська гімназія	55	192	1908	9	
Наливайківська гімназія	61	192	1309,2	10	
Ніжиловицька гімназія	85	450	3531,9	15	
Фасівська початкова школа	10	200	755,6	10	початков а школа
Разом	3526			360	

Заклади загальної середньої освіти Макарівської громади були побудовані в 1960-1990-х роках, вони потребують модернізації та приведення у відповідність до вимог санітарного регламенту⁹.

У громаді функціонують позашкільні заклади. Макарівський центр творчості дітей та юнацтва імені Данила Туптала забезпечує охоплення позашкільною освітою 1315 дітей за напрямками: туристсько-красназничий, художньо-естетичний, науково-технічний, дослідницько-експериментальний, оздоровчий, соціально-реабілітаційний, гуманітарний.

Забезпечено діяльність Комунальної установи «Інклюзивно-ресурсний центр», яка постійно забезпечує проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дітей та надання корекційно-розвиткових послуг. Упродовж 2024 року обстежено 92 дитини, з них: 59 – вперше, 33 – повторно. Корекційно-розвиткові послуги надаються 38 дітям із особливими освітніми потребами, в тому числі 5 дітям із числа внутрішньо переміщених осіб.

Для підготовки та залучення більшої кількості дітей до занять спортом на території Макарівської селищної територіальної громади функціонує:

- Макарівська дитячо-юнацька спортивна школа імені Симоненка Василя Михайловича (легка атлетика, футбол, тхеквондо, карате, бокс), у якій спортом займається 246 дітей;
- Комунальний заклад «Фізкультурно-спортивний клуб «Макарівська громада» Макарівської селищної ради (гімнастика, шахи, футбол, волейбол, бокс, баскетбол, тхеквондо).

⁹ затвердженого наказом МОЗ України від 25.09.2020 № 2205

Комунальний заклад «Фізкультурно-спортивний клуб «Макарівська громада» Макарівської селищної ради був створений у 2022 році з метою розвитку та підтримки спорту серед молоді громади, а також залучення населення до здорового способу життя та фізичної культури.

Заклад активно відвідують 500 вихованців, на його базі функціонують 7 спортивних секцій: футбол, волейбол, баскетбол, бокс, тхеквондо, художня гімнастика та шахи. На балансі клубу перебувають чотири спортивні споруди, серед яких 3 стадіони та багатофункціональний спортивний майданчик.

Ці спортивні заклади відіграють важливу роль у розвитку спорту в Макарівській громаді. Їх вихованці постійно беруть участь у регіональних і обласних змаганнях, а також у чемпіонатах України, де, демонструючи високі результати займають призові

місця. Однак, відсутність транспорту для забезпечення участі вихованців закладу у різноманітних змаганнях дещо обмежує діяльність закладів.

З метою створення умов для психологічної і фізичної реабілітації та оздоровлення мешканців громади, які перебували під окупацією, проживали в населених пунктах, де велись бойові дії, внутрішньо переміщених осіб, а також учасників бойових дій, що захищали Україну від агресора, та військових, які наразі боронять Україну селищною радою заплановано будівництво

реабілітаційно-спортивного комплексу (надалі - РСК) на території Центрального стадіону імені М. Х. Бруквенка.

Проектна потужність РСК складатиме від 1000 до 1500 осіб на місяць. Комплекс об'єднає спортивні секції, сучасний спортзал, басейн, кабінети масажу, психолога та реабілітолога.

Він відповідатиме міжнародним стандартам, що дозволить проводити змагання різних рівнів, а також надаватиме платні послуги, спрямовані на фінансове забезпечення його функціонування.

Головною проблемою у розвитку спорту є відсутність достатньої спортивної інфраструктури та транспорту, яким би на належному рівні забезпечувалося підвезення вихованців закладів спорту на змагання.

Охорона здоров'я

Первинну медичну допомогу жителям громади надає Комунальне некомерційне підприємство «Макарівський центр первинної медико-санітарної допомоги» Макарівської селищної ради. Станом на 01.01.2022 до складу підприємства входили:

- 9 медичних амбулаторій загальної практики-сімейної медицини (ЗПСМ),
- 19 фельдшерсько-акушерських пункти (ФАП),
- 3 фельдшерські пункти (ФП),
- 1 відділення невідкладної медичної допомоги.

На початок 2022 року на підприємстві працювало 12 сімейних лікарів, 4 педіатри та 72 працівники середнього медперсоналу. Було заключено 25012 декларацій про вибір лікаря з надання первинної медичної допомоги з сімейними лікарями та педіатрами. Залишався високий відсоток неукомплектованості серед лікарів, кількість лікарів пенсійного віку складала 65%.

На даний час в структурі підприємства є 7 медичних амбулаторій, 2 пункти здоров'я та 22 медичні пункти тимчасового базування (надалі - МПТБ). На 01.08.2024 у штаті підприємства працює 16 лікарів, які надають первинну медичну допомогу, з них 3 педіатра, 1 терапевт. Укладених декларацій про вільний вибір лікаря – 25 000. Всі медичні амбулаторії ЗПСМ обладнані відповідно до вимог табеля оснащення, та відповідають санітарним та інклюзивним нормам.

Основні проблеми у сфері надання первинної медичної допомоги Макарівської громади наступні:

- Макарівська медична амбулаторія - не вистачає сімейних лікарів;
- приміщення МПТБ потребують капітального ремонту і реконструкції.

Російська агресивна війна проти України завдала пошкоджень та руйнувань у медичній сфері. Внаслідок активних бойових дій на території Макарівської громади вісім структурних підрозділів підприємства зазнали різного ступеня руйнації. Макарівська медична амбулаторія ЗПСМ була зруйнована повністю. На 01.01.2024 всі об'єкти було повністю відновлено. Згідно з вивченням громадської думки, майже 100 % населених пунктів, що взяли участь в опитуванні, вважають актуальними проблемами ремонт МПТБ, відсутність в населених пунктах аптек, лабораторій, стоматологічних кабінетів тощо.

Вторинний рівень медичної допомоги жителям громади надає комунальне некомерційне підприємство «Макарівська багатопрофільна лікарня інтенсивного лікування» Макарівської селищної ради. Структура лікарні складається з 5 відділень і забезпечує стаціонарне лікування для 106 пацієнтів. Амбулаторна допомога населенню надається в поліклінічному відділенні, розрахованому на 290 відвідувань за зміну. В штаті підприємства 51 лікар, 91 медична сестра та 103 особи іншого медичного персоналу. Залишає проблема неукомплектованості лікарів певних спеціалізацій (лікар з фізичної та реабілітаційної медицини, логопед, лікар-психотерапевт, ерготерапевт та ін.).

На даний час заклад є загальною лікарнею у складі госпітального округу та надає медичні послуги відповідно до наявного персоналу, структурних підрозділів та обладнання. Так, лікарнею не надаються медичні послуги за наступними напрямками: МРТ, нейрохірургія, акушерство, гінекологія та пологи.

Будівлі лікарні зазнали значних пошкоджень під час бойових дій на території Макарівської громади. Ступінь пошкоджень корпусів лікарні склала від 5% до 25%. У лікувальному корпусі було повністю зруйновано покрівлю та пошкоджено 95% вікон.

Протягом 2022-2023 років проведена значна робота по відновленню закладу та забезпечено його функціонування. Вартість робіт з відновлення склала майже 20,0 млн. грн. Поступово відновлювалась робота стаціонарних відділень. Однак, пошкоджені будівлі КНП «Макарівська БЛПЛ» станом на сьогоднішній день відновлені лише частково.

У той же час слід відзначити: деякі складові системи охорони здоров'я Макарівської громади вимагають додаткових капіталовкладень – це обумовило включення до заходів комплексного відновлення території Макарівської СТГ наступних проєктів:

- під час розроблення ПКД на капітальні ремонти амбулаторій загальної практики-сімейної медицини передбачати умови створення безбар'єрного простору;
- відкриття реабілітаційного відділення на базі КНП «Макарівська багатопрофільна лікарня».

Соціальний захист

Для надання мешканцям громади соціальних послуг у громаді функціонує Управління соціального захисту населення та Макарівський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Макарівської селищної ради (далі - Територіальний центр), який надає соціальні послуги жителям громади, що перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги, в тому числі ветеранам війни та членам їх сімей.

Відповідно до державних стандартів соціальних послуг, які затверджені наказами Міністерства соціальної політики України, Територіальний центр надає такі соціальні послуги:

- догляд вдома;
- догляд стаціонарний;
- соціальна адаптація;
- натуральна допомога;
- супровід під час інклюзивного навчання.

До складу Територіального центру входять чотири структурні підрозділи:

- відділення соціальної допомоги вдома;
- відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання;
- відділення денного перебування;
- відділення організації надання адресної натуральної допомоги.

При відділенні організації надання адресної грошової та натуральної допомоги функціонують 4 пункти, фахівці яких надають послуги особам похилого віку, особам з інвалідністю, ветеранам війни, членам їх сімей, та іншим соціально незахищеним категоріям населення:

- пункт прокату технічних та інших засобів реабілітації;
- банк одягу;
- швейна майстерня по ремонту одягу;
- перукарня.

Соціальні робітники Територіального центру надають літнім людям та людям з інвалідністю, а також батькам військовослужбовців, які знаходяться на військовій службі, комплекс соціальних послуг за місцем проживання. А саме, надається соціальна *допомога догляд вдома*, якою передбачено:

- надання допомоги у веденні домашнього господарства (придбання і доставка продовольчих, промислових та господарських товарів, медикаментів, приготування їжі, прибирання житла, піднесення дров та води, а взимку розчищення снігу, оплата комунальних платежів та проведення звірки платежів з підприємствами газо- та електропостачання тощо),
- допомога у самообслуговуванні (заміна постільної, натільної білизни, вдягання, миття голови, розчісування, обрізання нігтів та інше),
- допомога в організації взаємодії з іншими фахівцями та службами (виклик лікаря, відвідування хворих в закладах охорони здоров'я),
- допомога в оформленні документів (оформлення субсидій на квартирну плату і комунальні послуги, матеріальної допомоги, написання листів, заяв).

Відділення *денного перебування* надає психологічні послуги:

- організація надання консультацій з питань психологічного здоров'я та поліпшення відносин з оточуючим соціальним середовищем, допомога в аналізі життєвої ситуації, корекція психологічного стану та поведінки в повсякденному житті;
- соціально-медичні послуги (послуги з масажу, послуга лікувальної фізичної культури, лікування та профілактика фіточаями, вимірювання температури тіла, спостереження за пульсом, вимірювання апаратом крові вміст цукру в крові, медичні консультації);

- послуги соціально-побутової адаптації та інші послуги, які включають в себе проведення культурно-мистецьких заходів, організацію клубів за інтересами тощо.

З метою запровадження інноваційних соціальних послуг при відділенні денного перебування у 2019 році відкрито «Університет третього віку», при якому діють 4 факультети: «Факультет основ органічного землеробства», «Факультет основ медицини, психології та здорового способу життя», «Факультет декоративно-прикладного та художнього мистецтва», «Основи комп'ютерної грамотності». На факультети зараховано 30 слухачів з числа людей пенсійного віку.

Заняття університету проводилися два рази на тиждень, але у зв'язку із введенням військового стану в Україні, навчання на факультетах тимчасово призупинено.

На базі Територіального центру також створена та функціонує мультидисциплінарна команда для надання комплексу соціальних послуг особам, які проживають у населених пунктах Макарівської громади. До складу команди входять медична сестра, психолог, перукар, швачка, які згідно графіку здійснюють виїзди в села громади та надають на місцях необхідні послуги.

Відділення *стаціонарного догляду* для постійного або тимчасового проживання створене з метою підтримання життєдіяльності і соціальної активності одиноких непрацездатних громадян в умовах стаціонарного перебування. В стаціонарному відділенні для постійного проживання одиноких непрацездатних громадян проживає 21 особа похилого віку.

Після повномасштабного вторгнення РФ в Україну ситуація усіх вразливих груп населення ще більше ускладнилась – адже до проблем, які у них вже були, додалися нервово-психічні перевантаження, пов'язані з регулярними повітряними тривогами, хвилюванням за долю України та її захисників. Кількість соціально незахищених категорій громадян, які потребують допомоги, постійно зростає. Окрім того, збільшується також і кількість внутрішньо переміщених осіб, які прибувають в громаду із окупованих територій та територій активних бойових дій.

На початку 2023 року кількість ВПО у громаді становила близько 1000 осіб, але з весни 2024 року їх кількість суттєво перевищує можливості системи соціального забезпечення, адже складає 3790 осіб, а це майже 13 % від загальної чисельності власного населення Макарівської громади.

Окрім допомоги, яка надається ВПО з боку держави, вони отримують підтримку місцевої влади, яка намагається створити максимально сприятливі умови для приєднання ВПО до життя громади: допомагає у працевлаштуванні, надає консультації і психосоціальну підтримку, сприяє в отриманні додаткової матеріальної допомоги з боку волонтерських, благодійних та донорських організацій.

Більшість із ВПО - це люди похилого віку, які втратили житло, рідних чи близьких. Виходячи з викладеного, стаціонарного відділення у кількості 20 ліжок місць для громади замало. З метою охоплення соціальною послугою стаціонарного догляду більшої кількості вразливих груп населення, яка передбачає забезпечення належних умов проживання та соціально-побутового обслуговування, необхідно створити на території Макарівської громади відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання осіб похилого віку та осіб з інвалідністю.

З жовтня поточного року для надання соціальної послуги соціальна адаптація ветеранів війни та членів їхніх сімей у Територіальному центрі планується створення відділення соціальної адаптації ветеранів війни, демобілізованих та членів їхніх сімей.

Для максимального охоплення та ефективної роботи з вищевказаними категоріями населення фахівцям відділення необхідно облаштувати в кожному старостинському окрузі громади робочі місця з повним технічним оснащенням та забезпечити транспортом.

У громаді багато осіб з інвалідністю та людей похилого віку, які без соціального таксі залишаються заручниками домівки і не мають змоги вирішити свої соціальні, медичні, освітні

та реабілітаційні потреби. Змінити цю ситуацію на краще допомогло б соціальне таксі. Послуга «Соціальне таксі» дозволила б мешканцям громади, які за станом здоров'я не можуть користуватися громадським транспортом дістатися до державних спеціалізованих закладів, комунальних і медичних установ та інших місць для отримання необхідної допомоги та послуг.

Кількість ВПО на території Макарівської громади має тенденцію до збільшення. Слід відмітити, що чисельність ветеранів, учасників та учасниць бойових дій і членів їх сімей також зростає.

Згідно із Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» перелік пільг для цих категорій передбачає: безоплатне одержання ліків, протезування, санаторно-курортне лікування, знижки на оплату користування житлом, комунальних послуг, вступ поза конкурсом до державних та комунальних закладів вищої та фахової передвищої освіти тощо.

Додатково такі особи мають право на безоплатну психологічну допомогу. Значна частина ветеранів/ок потребує медичного та реабілітаційного супроводу. З моменту отримання відповідного статусу особи набувають право на безкоштовні ліки та лікарські засоби. Проте, через обмежені фінансові можливості окремої особи або родини та/або відсутності основного джерела доходу, не всі в громаді можуть оплачувати послуги, купувати в належній кількості продукти харчування, ліки, одяг, побутові та інші речі. Відтак, серед основних потреб цієї групи – забезпечення додаткової матеріальної допомоги.

З метою створення у громаді заходів щодо підтримки ветеранів війни, затверджено Програму підтримки Захисників/Захисниць України, які зареєстровані на території Макарівської селищної територіальної громади на 2024-2025 роки. Зазначену Програму створено з метою надання додаткової грошової допомоги для поранених Захисників/Захисниць України, осіб з інвалідністю внаслідок війни, членів сімей полонених, які зареєстровані на території Макарівської селищної територіальної громади.

З метою вдосконалення системи правових і соціальних гарантій захисту ветеранів війни, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, забезпечення ефективної суспільної та економічної реінтеграції військовослужбовців під час їх переходу від військової служби до цивільного життя, на території Макарівської селищної територіальної громади, а саме в приміщенні Центру культури та дозвілля Комунального закладу «Центр культури і дозвілля» Макарівської селищної ради буде розміщено ветеранський простір, напрямком діяльності якого планується: інформаційно-консультаційна підтримка відвідувачів простору; надання психологічної допомоги; надання правничої допомоги; здійснення професійної адаптації; проведення заходів для дітей ветеранів та Захисників у дитячій кімнаті простору; організація дозвілля та відпочинку, у тому числі з родинами тощо.

«ВETERАНСЬКИЙ КУРІНЬ»:

РІШЕННЯ

«Ветеранський курінь» — це простір, що розвивається спільно між річчю Давид та Пилипом парком і стаціонаром. Простір усадили на природі і проводили час у компанії людей, що розуміють.

«Курінь» жодні споруд до мисливської інфраструктури, утилі його надійно прикриває густа сітка листяних дерев.

Ветеранський простір розвиватиметься поступово, з активним залученням ветеранської спільноти та місцевої громади.

Також Макарівська селищна рада є співініціатором проєкту «Ветеранський курінь: спільний простір».

Головна мета проєкту — згуртувати ветеранів війни та членів їх сімей і налагодити комунікацію між ветеранами, представниками місцевої влади, громадськими організаціями, мешканцями громади тощо.

Надзвичайно важка ситуація складається у родин загиблих військовослужбовців — їм потрібна

комплексна підтримка, щоб допомогти подолати емоційні, фінансові та соціальні труднощі, пов'язані із втратою близької людини. Серед основних потреб – додаткова матеріальна підтримка (особливо для родин з дітьми або з людьми похилого віку, які втратили годувальника/цю), необхідність додаткового медичного догляду, організація психологічної і фізичної реабілітації та оздоровлення. Саме на вирішення цих питань направлений проєкт *«Будівництво реабілітаційно-спортивного комплексу»*, який робочою групою з розробки ПКВ було включено до заходів комплексного відновлення території Макарівської СТГ.

Окрему ланку у реалізації державної політики з питань соціального захисту дітей, організації розроблення і здійснення заходів, спрямованих на поліпшення становища дітей на території Макарівської громади займає Служба у справах дітей Макарівської селищної ради.

Так, за даними Служби у справах дітей на території Макарівської селищної територіальної громади мешкає 6520 дітей. Особливої соціальної уваги та підтримки з боку громади та органу опіки та піклування Макарівської селищної ради потребують: 17 дітей-сиріт, 51 дитина, позбавлена батьківського піклування, 145 дітей з інвалідністю, 205 дітей з малозабезпечених сімей, 1390 дітей з багатодітних сімей, 158 дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, 732 внутрішньо переміщених дітей.

В громаді функціонує Комунальний заклад «Макарівський центр соціальної підтримки дітей та сімей «Промінь надії» Макарівської селищної ради (далі – КЗ МЦ «Промінь надії»). Він створений з метою забезпечення комплексу доступних послуг на рівні громади у відповідності до потреб дітей і сімей, забезпечення права дітей на виховання в сім'ї, на захист і допомогу з боку держави, сприяння розвитку і зміцненню сім'ї, покращення соціального благополуччя дітей та сімей дітей.

У структурі закладу наявні відділення: відділення термінового влаштування (розраховане на 12 дітей), малий груповий будиночок (10 дітей), відділення матерів з дітьми (окремі 3 кімнати для 3 сімей -12 осіб), відділення профілактичної роботи, яке включає службу розвитку сімейних форм виховання. Служба розвитку сімейних форм виховання, як спеціальне формування КЗ МЦ «Промінь надії», для надання послуг в старостинських округах Макарівської СТГ. Метою роботи якої є надання допомоги дітям та сім'ям, які опинилися в складних життєвих обставинах чи є ризик їх виникнення, направлення на підвищення потенціалу сімей (дітей та дорослих), вирішувати власні проблеми, що допоможе зберегти сім'ю та зменшити ризик відібрання дитини.

До 24 лютого 2022 року заклад функціонував повноцінно. 600 осіб (дітей та сімей) в рік отримували соціальні послуги за різними напрямками.

Під час активних бойових дій на території Макарівської селищної територіальної громади Київської області групу вихованців, у кількості 21 дитини, та директора Комунального закладу «Макарівський центр соціальної підтримки дітей та сімей «Промінь надії» Макарівської селищної ради за запрошенням Save the Children Italia у партнерстві з CIR Onlus тимчасово було евакуйовано за межі України до Італійської Республіки. Організація «Istituto degli innocenti» надала тимчасовий прихисток вихованцям нашого закладу. 25 лютого 2024 вихованців закладу повернуто до України. Всі діти, які потребували влаштування, влаштовані в сімейні форми виховання (усиновлення, опіка, піклування, ДБСТ, прийомна сім'я), одна дитина повернута в біологічну родину.

Наразі, заклад функціонує не в повному обсязі, зокрема не працюють відділення термінового влаштування, малий груповий будиночок та відділення матерів з дітьми, у зв'язку із відсутністю укриття для забезпечення безпеки отримувачів послуг під час повітряних тривог.

В штаті КЗ МЦ «Промінь надії» працюють 10 фахівців із соціальної роботи, які надають послуги сім'ям з дітьми по старостатах. У зв'язку з тим, що Макарівська територіальна громада є розгалуженою і налічує 49 населених пунктів, один фахівець обслуговує декілька населених пунктів.

Наразі, на обліку у відділені перебуває 84 сім'ї, з них 111 батьків, 179 дітей, загалом 290 осіб, це малозабезпечені сім'ї, сім'ї які перебувають в складних життєвих обставинах, сім'ї які виховують дітей-сиріт, дітей позбавлених батьківського піклування, багатодітні родити, сім'ї, які виховують дітей з інвалідністю або один із батьків яких має інвалідність, сім'ї внутрішньо переміщених осіб, прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу, сім'ї опікунів, піклувальників та ін.

Соціальні послуги, які надаються фахівцями Центру «Промінь надії», відповідають потребам дітей та сімей, які проживають в Макарівській територіальній громаді.

Для мобільності та надання якісних соціальних послуг є необхідність у забезпеченні фахівців із соціальної роботи транспортом для пересування між населеними пунктами (електромопед, електроскутер, електровелосипед), облаштування робочого місця: забезпечення комп'ютерною технікою, меблями, розвиваючими іграми, пізнавальною літературою для занять з дітьми.

Для оперативних дій у кризовій ситуації, своєчасного та раннього втручання КЗ МЦ «Промінь надії» вкрай важливим є забезпечення транспортом (електроавтобусом, електромобілем) на 9-16 місць.

Для повноцінного функціонування закладу, роботи всіх відділень, які критично необхідні для роботи із сім'ями з дітьми, що перебувають в складних життєвих обставинах та потребують соціальної підтримки та уваги, необхідна допомога в будівництві укриття для отримувачів послуг.

З метою підтримки дітей та сімей, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки, в Макарівській селищній раді реалізується Програма підтримки сім'ї та забезпечення прав дітей Макарівської селищної територіальної громади на 2022-2024 роки. На виконання заходів зазначеної Програми у 2023 та 2024 роках:

- забезпечено оздоровленням 69 дітей у позаміських дитячих закладах оздоровлення та відпочинку Закарпатської області;
- в рамках благодійної акції до Великодня надано 108 продуктових наборів;
- до Дня знань забезпечено канцелярським приладдям 186 дітей шкільного віку;
- до дня Святого Миколая, новорічних та різдвяних свят надано 838 солодких подарунків.

В рамках проекту «Моніторинг потреб та підтримка дітей в умовах війни» міжнародною благодійною організацією «Партнерство «Кожній дитині» за фінансування Представництва дитячого фонду ООН ЮНІСЕФ дев'ятьом соціальним фахівцям для роботи із сім'ями та дітьми в громаді надано планшети. Для забезпечення належних умов виховання та проживання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, за підтримки міжнародних благодійних організацій сім'ї опікунів, житло яких зруйновано внаслідок бойових дій на території громади, та дитячий будинок сімейного типу отримали адресну допомогу у вигляді побутової техніки (мікрохвильові печі, холодильники, пральні машини). Також допомогу у вигляді побутової техніки (мультиварки, праски, постільні набори) отримало 12 опікунських сімей, які повернулись із евакуації.

За підтримки МБО «Посланець миру» 420 сімей з дітьми, в яких виховуються діти-сироти та діти, які перебувають у складних життєвих обставинах, внутрішньо переміщені сім'ї з дітьми отримали продуктові набори та засоби особистої гігієни. Для належного функціонування дитячого будинку сімейного типу та служби підтримки сім'ї, яка функціонує при КЗ МЦ «Промінь надії» МБО «Посланець миру» придбано дизель-генератор потужністю 8,1 кВА та інверторний генератор. 20 дітей, які повернулись із Італійської республіки в Україну у складі групи КЗ МЦ «Промінь надії» забезпечено ковдрами та постільною білизною.

ГО «Дівчата» надано адресну матеріальну допомогу 50 сім'ям з дітьми з деокупованих територій громади та 300 жінкам зі статусом внутрішньо переміщених осіб – допомогу у вигляді гігієнічних наборів.

За підтримки International Medikal Corps 50 дітей, які перебувають в складних життєвих обставинах забезпечені канцелярським приладдям. За сприяння благодійних організацій оздоровлено 76 дітей. Для 22 дітей організовано туристичні подорожі (Польща, Іспанія).

Адміністративні послуги

Для забезпечення реалізації положень Закону України «Про адміністративні послуги» з 01 лютого 2021 року розпочав прийом суб'єктів звернення Центр надання адміністративних послуг Макарівської селищної ради (далі - ЦНАП), який є постійно діючим робочим органом. Адміністративні послуги у ЦНАПі надаються згідно з визначеним переліком. Кількість послуг, які можна отримати у ЦНАПі складає 206 (з них в електронному вигляді 38). Центр забезпечує надання адміністративних послуг шляхом взаємодії адміністратора із суб'єктами надання адміністративних послуг та у випадках передбачених законодавством – безпосередньо суб'єктами надання адміністративних послуг.

ЦНАП Макарівської селищної ради підключено до ІС «ВУЛИК», Єдиного державного реєстру юридичних та фізичних осіб підприємців, Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, ПК «ІС «Соціальна громада», АС «Реєстр Територіальної громади», Державного земельного кадастру, єдиної державної системи у сфері будівництва та інших підсистем.

З метою надання допомоги громадянам України, які є власниками пошкодженого або знищеного нерухомого майна в наслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією Російської Федерації адміністратори ЦНАП авторизовані на Порталі Дія і отримали можливість подавати інформаційне повідомлення про пошкоджене та знищене майно від імені заявника та заяву на отримання компенсації за програмою «Відновлення».

З метою забезпечення територіальної доступності адміністративних послуг були створені 25 віддалених робочих місць працівників ЦНАП, які здійснюють прийом заяв для надання послуг у сфері реєстрації місця проживання та послуг соціального характеру, які є найбільш затребуваними для мешканців сільської місцевості.

Для підвищення ефективності діяльності ЦНАП необхідно вирішити такі проблеми:

1. Оскільки приміщення ЦНАП та наданий перелік послуг не відповідали вимогам, передбаченим постановами Кабінету Міністрів України¹⁰, передбачався подальший розвиток і удосконалення роботи ЦНАП. Зокрема, це стосувалося будівництва нового сучасного приміщення, що спонукало розробленню Проекту будівництва центру надання адміністративно-соціальних послуг (в форматі «Прозорий офіс») по вул. Гагаріна (теперішня назва Сергія Корольова), 7, с-ще Макарів.

Незважаючи на те, що в наслідок збройної агресії рф будівля ЦНАП зазнала пошкоджень, його діяльність була відновлена у досить короткі терміни. На сьогодні згідно з розробленою ПКД розпочато будівництво ЦНАП.

2. Наявний перелік послуг, які можливо отримати у Центрі, не відповідає переліку, передбаченому Постановою КМУ від 16.05.2014 № 523-р «Деякі питання надання адміністративних послуг через центри надання адміністративних послуг». Для розширення спектру надання адміністративних послуг:

- у сфері ДМС: для приймання заяв на видачу паспорта у формі картки потрібне придбання спеціального обладнання;

- у сфері МВС: надання адміністративних послуг з державної реєстрації транспортних засобів та видачі посвідчення водія потребує придбання спеціального обладнання та програмного забезпечення.

3. У зв'язку з розширенням переліку адміністративних послуг виникає необхідність

¹⁰ Постанова КМУ від 1 серпня 2013 року № 588 «Про затвердження Примірного регламенту центру надання адміністративних послуг»; Постанова КМУ від 16.05.2014 № 523-р «Деякі питання надання адміністративних послуг через центри надання адміністративних послуг».

збільшення штатної кількості працівників ЦНАП та закупівлі необхідного обладнання.

Мережа закладів культури

Мережа культурних закладів Макарівської громади складається з 28 клубних закладів (18 - будинки культури, 10 – сільські клуби), 28 бібліотек, 1 дитячої школи мистецтв, 1 історико-краєзнавчого музею (Додаток 6).

На початок 2022 року у клубних закладах функціонувало 160 (з них 87 дитячих) аматорських формувань, та любительських об'єднань і клубів за інтересами в кількості учасників 1517 чоловік. У дитячій школі мистецтв функціонує 10 інструментальних ансамблів.

Користувачами бібліотек були понад 12600 осіб, з них 1700 дітей. Продовжувалася робота по модернізації роботи бібліотек (впровадження комп'ютерних технологій, створення Інтернет-центрів тощо). Станом на початок 2022 р. було створено 8 Інтернет-місць для користувачів, з них 6 – у сільських бібліотеках.

Багато закладів культури були пошкоджені внаслідок окупації території громади та проведення на ній бойових дій (табл. 4.5). Окрім відбудови, заклади культури, які були побудовані ще в радянські часи, потребують оновлення та реорганізації (створення на базі бібліотек та клубних закладів центрів культурних послуг).

Таблиця 4.5. Перелік закладів культури, пошкоджених в ході бойових дій

<i>Заклади культури</i>	<i>Н.п.</i>	<i>Пошкодження</i>	<i>Стан відновлення</i>
<i>БК «Центр дозвілля і культури (картинна галерея, дитяча спорт.школа, дитяча школа мистецтв)</i>	Макарів	Значне	Відновлено (дах, вікна, двері) Потребує капремонт. Є ПКД на капремонт
<i>Дитяча бібліотека</i>	Макарів	Значне	Відновлено (дах, вікна, опалення, санвузол). Роботи продовжуються
<i>Історико-краєзнавчий музей</i>	Макарів	Часткове	Потребує капремонт. Є ПКД на капремонт
<i>Будівля БК (бібліотека)</i>	Колонщина	Часткове	Відновлено (вікна)
<i>Будівля БК (бібліотека)</i>	Копилів	Часткове	Відновлено (вікна, двері, частково дах). Є ПКД на капремонт
<i>Будівля БК (бібліотека)</i>	Королівка	Часткове	Є ПКД на капремонт
<i>Будівля БК (бібліотека)</i>	Ситняки	Часткове	Потребує відновлення
<i>Будівля БК (бібліотека)</i>	Мотижин	Часткове	Відновлено
<i>Будівля БК</i>	Небелиця	Часткове	Відновлено
<i>Будівля клубу</i>	Ніжиловичі	Часткове	Відновлено
<i>Будівля клубу</i>	Фасова	Часткове	Відновлено
<i>Будівля клубу</i>	Ферма	Часткове	Потребує відновлення

Основою туристичного потенціалу громади є 130 **об'єктів історико-культурної спадщини**:

- *археологічні*: 6 внесені до реєстру нерухомих пам'яток України (Змієві вали, городище і кургани біля Макарова, с. Калинівка, с. Ніжиловичі, с. Мотижин, с. Наливайківка), 39 – потенційні пом'ятки;
- *архітектурні*: 1 – національного значення («Поштова станція, с. Калинівка), 2 – місцевого значення («Садібний будинок» та «Парк садиби І.К. Фон-Мекк», с.Копилів).
- *історичні* (найбільша кількість, в основному це пам'ятники і братські могили часів Другої світової війни) (табл. 4.6).

Таблиця 4.6. Основні наявні та потенційні туристичні об'єкти

<i>Основні туристичні об'єкти</i>	<i>Опис</i>
Макарівське Городище (Пам'ятка археології X–XI ст.)	Єдине добре збережене давньоруське городище на Київщині. Цей об'єкт може бути привабливим для українських та іноземних туристів, які цікавляться історією фортифікації. На жаль, на сьогодні частина Городища приватизована. В Україні цей об'єкт досить відомий
Поштова станція в Калинівці (Пам'ятка архітектури XIX ст.)	Чи не єдина в Київській області, що зберегла свій первинний вигляд. Зручне розташування станції робить її привабливою для туристів, які їдуть з Києва в напрямку Житомира. На сьогодні стан будівлі задовільний. В Україні об'єкт досить відомий.
Маєток фон Мекка в Копиліві (Пам'ятка архітектури XIX ст.)	На жаль, на сьогодні будівля перебуває в напівзруйнованому стані. В Україні об'єкт досить відомий.

Змієві вали <i>(Пам'ятка археології XI–XIII ст.)</i>	Макарівська ТГ чи не єдина на території Київщини, яка має відразу чотири лінії валів. Об'єкт не охороняється, а тому поступово руйнується. Проте він є цікавим для туристів. В Україні цей історичний об'єкт досить відомий
Церква в Гаврониці <i>(Пам'ятка архітектури XIX ст.)</i>	Була привезена з Києва в село родиною Трубецьких. Поблизу церкви розташовані могили представників роду Трубецьких. Церква цікава для дослідників архітектури та історії релігії. В Україні про цю пам'ятку не дуже обізнані.
Цілюще джерело поблизу Карашина	Цікавий об'єкт для туристів, який пов'язує з добою козацтва. В Україні об'єкт не дуже відомий.
Монастир у Червоногірці	На жаль, на сьогодні жодних артефактів, які би нагадували про сам Монастир, не збереглося. Проте найближчим часом представниками УГКЦ заплановано встановлення пам'ятного знаку про цей монастир. Сьогодні проводиться історичне дослідження функціонування монастиря в селі. Цей об'єкт за певних умов може стати цікавим для релігійних паломників.
Хасидський огель у Макарові	Об'єкт установлений на могилі Іцхака Якова, головного хасида початку XX ст. Об'єкт може бути цікавим для хасидських паломників. Це маловідома пам'ятка.
Церква в Мотижині	Сама будівля є новозведеною. Проте на її місці у XVII ст. стояла греко-католицька церква, унікальна ікона з якої зберігається у фондах Національного художнього музею України. Об'єкт може бути цікавим для релігійних паломників та дослідників історії релігії. В інформаційному полі про цей об'єкт майже не згадується.
Городище в Мотижині.	На сьогодні сліду від Городища майже не залишилося, воно розорене. Проте достовірно відомо, що саме тут існувало літописне містечко Мутижир. Об'єкт може бути цікавим для дослідників фортифікації та давньоруської історії. Маловідома пам'ятка.
Курганна група між Макаровом та Завалівкою	За даними археологів, належить до часів пізніх трипільців. На сьогодні поступово руйнується. Може бути цікавою для українських туристів. В інформаційному просторі представлена недостатньо.
Курганна група поблизу Колоницини	За даними археологів, тут було знайдено свідчення про виробництво металу в часи України-Русі. На сьогодні поступово руйнується. Може бути цікавою для українських туристів. В інформаційному просторі представлена недостатньо.

Крім того, привабливими для туристів можуть бути так звані *туристичні дестинації* - привабливі території для тимчасового перебування відвідувачів завдяки наявності туристичних ресурсів природного або штучного походження:

- с. Гавроница: Київський Гольф-Клуб з численними локаціями;
- с. Мотижин: дендропарк «Добропарк» з численними локаціями;

с. Березівка: локації для відпочинку на березі озера.

Розділ 5. АНАЛІЗ НЕГАТИВНИХ ВПЛИВІВ, ЩО ПРИЗВЕЛИ ДО НЕОБХІДНОСТІ РОЗРОБЛЕННЯ ПКВ

5.1. Приналежність Макарівської СТГ до території відновлення

Повномасштабна злочинна війна, розв’язана Росією проти суверенної України всупереч всім міжнародним правовим нормам, виснажила Макарівську громаду чи не найбільше з усіх регіонів Київської області.

Бойові дії, що тривали на території громади з 27 лютого по 31 березня 2022 року призвели до безпрецедентних руйнувань житла, критичної інфраструктури та значних людських втрат.

18 сіл Макарівської громади перебували під тимчасовою окупацією та відчували на собі всі особливості російського окупаційного режиму, у 22-х – велися активні бойові дії, 37 - піддавалися постійним обстрілам ворога.

Внаслідок збройної агресії російської федерації в громаді **пошкоджено та зруйновано**: 2902 об’єкти житлового фонду, 24 об’єкти охорони здоров’я, 29 закладів культури, 444 заклади торгівельного та комерційного призначення, 28 адміністративних будівель, 5 мостів, 19 шкіл, 9 дитячих садочків тощо (рис. 5.1).

Наслідки війни громада відчуває й досі, адже вже понад два роки усі зусилля громади спрямовані на відновлення житлового фонду, що був пошкоджений внаслідок бойових дій.

Агресія Росії все ще триває. Разом з тим, після звільнення Макарівської громади спільно з Київською обласною військовою адміністрацією, міжнародними гуманітарними організаціями та фондами, місцевими громадськими організаціями вдалося розчистити вулиці від завалів, відновити водопостачання, водовідведення, електропостачання, газопостачання, зв’язок та інтернет, встановити вікна, двері та полагодити дахи у будинках, які зазнали незначних ушкоджень, відновити роботу закладів освіти та охорони здоров’я тощо. Це були першочергові заходи, реалізовані задля відновлення життєдіяльності громади. Однак, Макарівська селищна територіальна громада все ще потребує відбудови.

Враховуючи вищезазначене, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 18.07.2023 № 731 «Про затвердження порядків з питань відновлення та розвитку регіонів і територіальних громад» Макарівську селищну територіальну громаду віднесено до переліку територій відновлення, що й викликає необхідність розроблення Програми комплексного відновлення (ПКВ).

Програма комплексного відновлення - це конкретний документ, який включає послідовний перелік заходів відновлення, з урахуванням наявних ресурсів, обсягів пошкоджень і руйнувань, зумовлених повномасштабною збройною агресією та інших чинників, які впливають на розвиток і відновлення громади. При її розробленні в певній мірі враховувалися довгострокові напрями розвитку громади, визначені в таких документах, як «Стратегія розвитку Макарівської СТГ на 2022-2027 роки», розроблена у 2021 році, та «Концепція відновлення та розвитку Макарівської СТГ», яка була розроблена у 2023 році¹¹.

Згідно з затвердженим Кабінетом Міністрів України порядком¹², територіальна громада відноситься до території відновлення за умови наявності хоча б одного з таких критеріїв:

1. На території територіальної громади відбувалися бойові дії.
2. Територія територіальної громади або її частина була тимчасово окупована.
3. На території територіальної громади наявні руйнування об'єктів критичної та соціальної інфраструктури, об'єктів житлового фонду внаслідок ведення бойових дій та/або обстрілів.
4. Територія територіальної громади характеризується значним переміщенням населення до інших регіонів та/або інших держав та різким погіршенням рівня соціально-економічного розвитку за такими показниками:

- чисельність населення зменшилася порівняно із станом на 01.01.2022 р. не менше ніж на 15 %;
- рівень безробіття порівняно із станом на 1 січня 2022 р. збільшився не менше ніж на 15 %;
- кількість внутрішньо переміщених осіб становить понад 10 % загальної чисельності населення територіальної громади станом на 1 січня 2022 р.;
- зменшення обсягу надходжень від сплати податків та зборів до загального фонду місцевого бюджету з березня по грудень 2022 р. порівняно з відповідним періодом 2021 року (без урахування міжбюджетних трансфертів та податку на доходи фізичних осіб з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями та особами рядового і начальницького складу,

¹¹ «Концепція відновлення та розвитку Макарівської СТГ», розроблена у 2023 році в рамках проекту «Стійка громада: післявоєнна концепція відновлення та розвитку Київщини (Макарівська СТГ)» за сприяння Міжнародного фонду «Партнерство за сильну Україну» у співпраці з Макарівською селищною радою та громадськістю.

¹² Постанова КМУ від 18 липня 2023 р. №731 «Про затвердження порядків з питань відновлення та розвитку регіонів і територіальних громад». - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/731-2023-%D0%BF#Text>

що сплачується податковими агентами до місцевих бюджетів) становить не менше 15 %.

Макарівська СТГ повністю відповідає першому, другому і третьому критеріям та частково відповідає четвертому критерію (Додаток 7). За рішення Комісії з оцінки і віднесення територій до функціональних типів Макарівська СТГ була включена до переліку територіальних громад, що віднесені до територій відновлення. Цей перелік готується Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури для внесення в оновлену Державну стратегію регіонального розвитку.

В грудні 2023 року Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури презентувало проект оновленої стратегії регіонального розвитку. На сьогоднішній день Міністерство доопрацьовує План заходів з реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки з урахуванням пропозицій зацікавлених сторін, після чого документ буде презентовано для обговорення та подано на розгляд Кабінету Міністрів України.

Згідно Постанови КМУ № 731, перелік територіальних громад, що віднесені до територій відновлення, затверджується Кабінетом Міністрів України у Державній стратегії регіонального розвитку України.

5.2. Загальна характеристика шкоди, заподіяної російською агресією

Макарівська СТГ – одна з 15-ти територіальних громад Київської області, що були тимчасово окуповані російськими загарбниками. З 27 лютого по 4 квітня 2022 року 18 населених пунктів Макарівської громади знаходилися під тимчасовою окупацією, інтенсивні бойові дії велися на території 16-ти старостинських округів громади, а це 22 населені пункти (Додаток 7). В результаті в Макарівській громаді зазнали руйнувань понад 4000 об'єктів, з них 16% (578 будівель) – зруйновані повністю.

Тимчасово окуповані російською федерацією території Макарівської СТГ:

с-ще Макарів, с. Андріївка, с. Березівка, с. Вишеград, с. Гавронщина, с. Калинівка, с. Колонщина, с. Копилів, с. Липівка, с. Лозовик, с. Маковище, с. Мар'янівка, с. Миколаївка, с. Мотижин, с. Плахтянка, с. Почепин, с. Северинівка, с. Червона Гірка.

Території Макарівської селищної територіальної громади на яких велися активні бойові дії:

с. Вітрівка, с. Волосінь, с. Забуяння, с. Завалівка, с. Зурівка, с. Комарівка, с. Королівка, с. Людвинівка, с. Макарівська Буда, с. Наливайківка, с. Небелиця, с. Ніжиловичі, с. Новомирівка, с. Пашківка, с. Рожів, с. Ситняки, с. Соболівка, с. Фасівочка, с. Фасова, с. Ферма, с. Юрів, с-ще Кодра.

У результаті активних бойових дій на території Макарівської СТГ завдано значних ушкоджень інфраструктурі, житловому фонду, пошкоджено або знищено більшість виробничих підприємств, торговельних закладів (рис. 5.2).

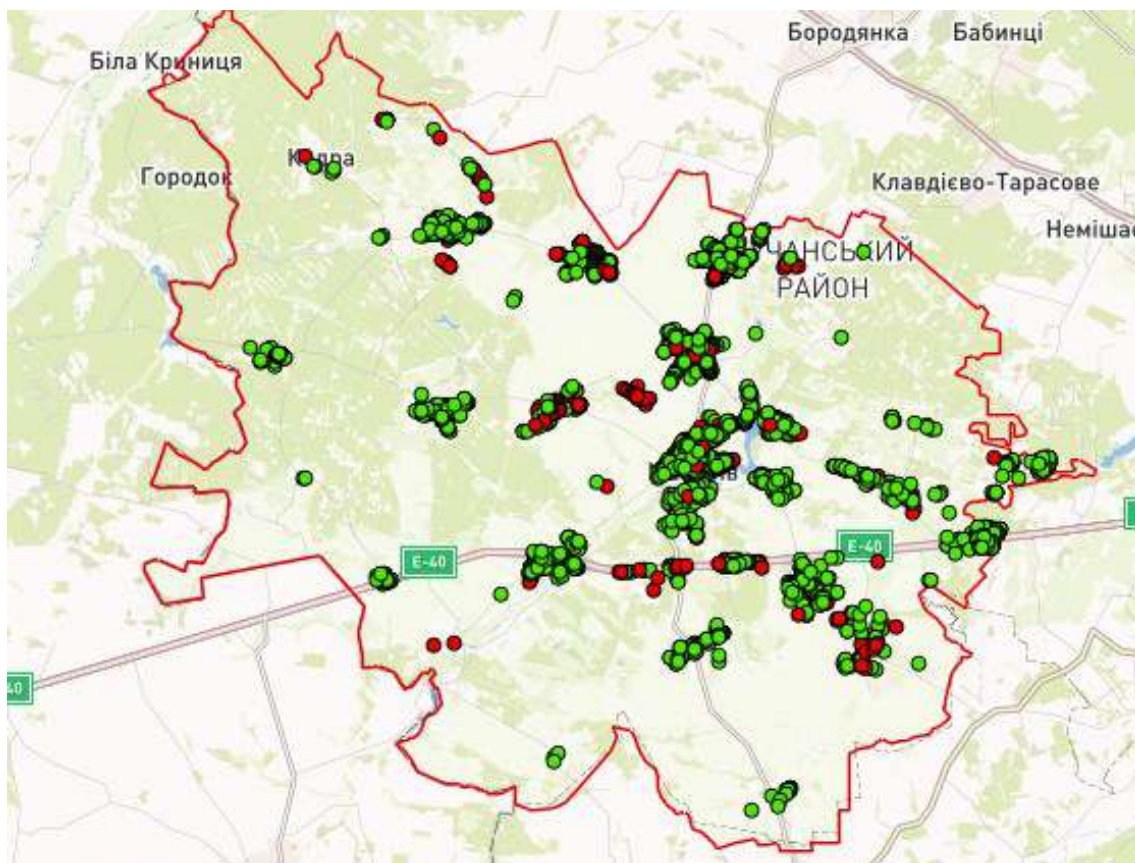
На території Макарівської селищної територіальної громади було зруйновано 588 індивідуальних житлових будинків та пошкоджено 2249, а також пошкоджено 63 багатоквартирних будинків та 2 зруйновано. Крім того, через бойові дії руйнації зазнали нежитлова інфраструктура та об'єкти нерухомого майна комунальної власності Макарівської селищної територіальної громади, в тому числі:

- заклади загальної середньої освіти та дошкільної освіти: 25 об'єктів пошкоджено частково та 3 об'єкти повністю зруйновано;
- заклади медицини: 22 об'єкти пошкоджено частково та 2 об'єкти зруйновано повністю;
- заклади культури частково пошкоджено 28 об'єктів;
- адміністративних будівель – 26 та 2 повністю зруйнованих.

Крім того, завдано значної шкоди та збитків бізнесу – пошкоджено 403 та зруйновано 41 комерційних об'єкта.

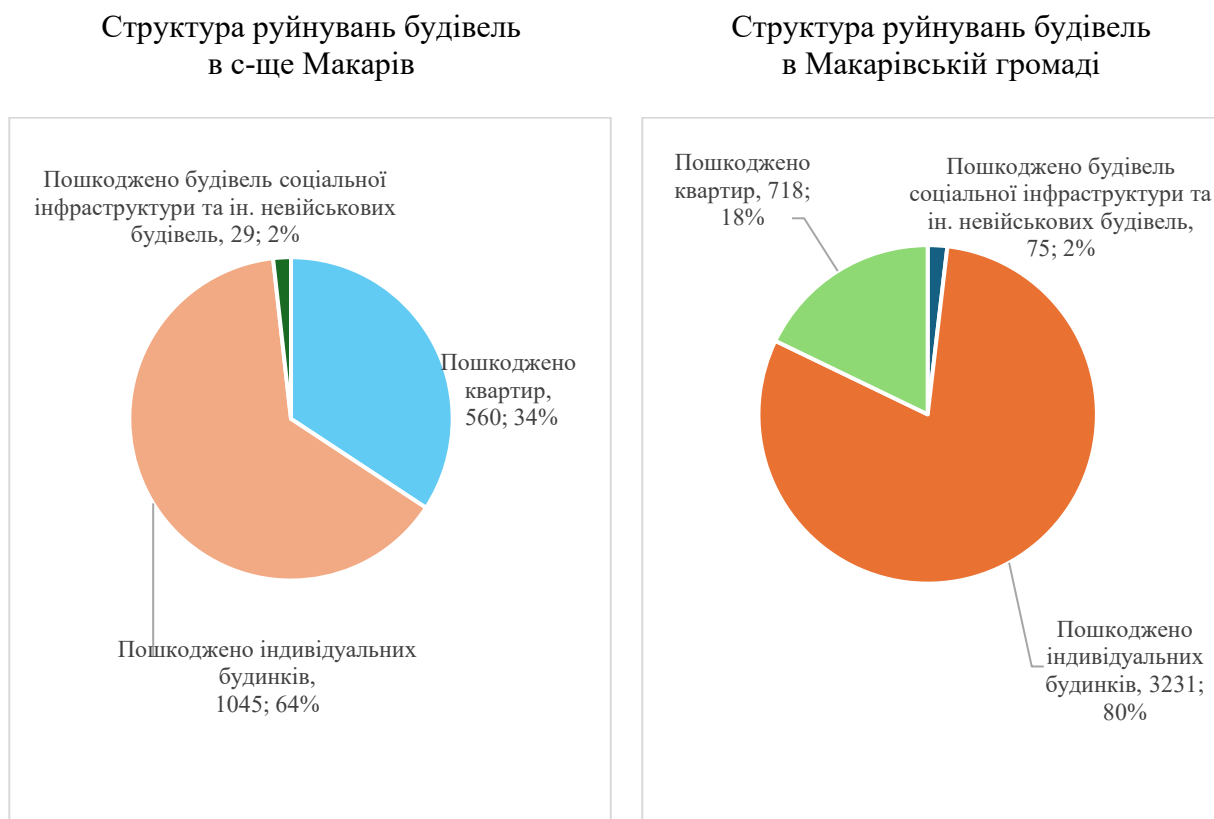
Всі руйнування підтверджені відповідними актами обстежень.

Рис. 5.2. Схема руйнувань і пошкоджень в Макарівській СТГ

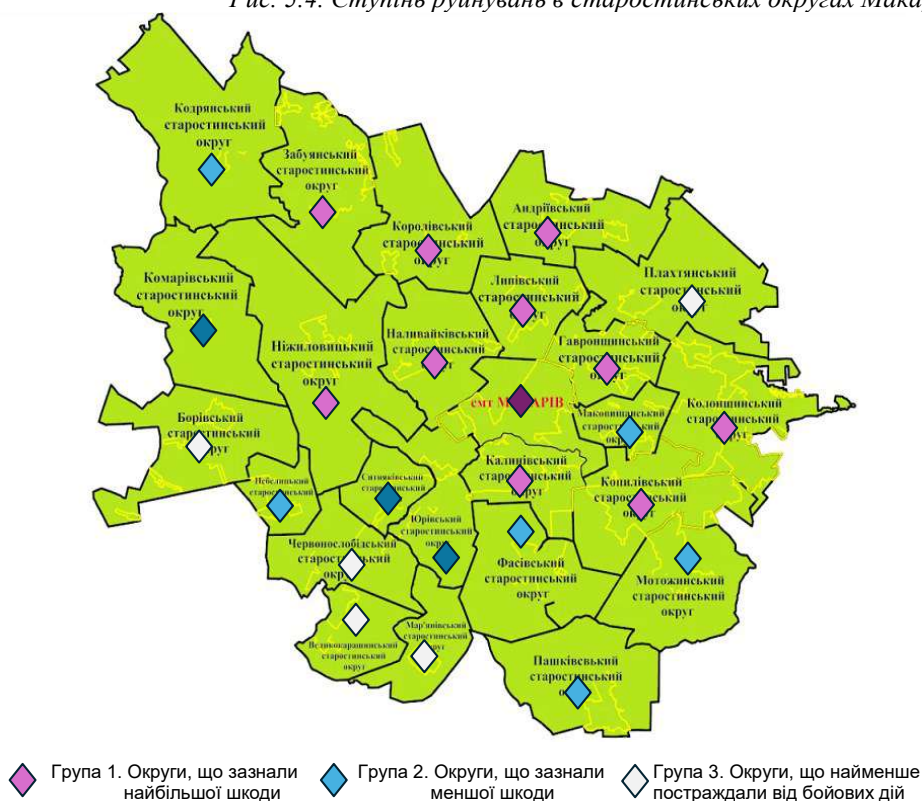
Найбільших руйнувань зазнав центр громади – селище Макарів, на який приходить понад 40 % загальної кількості зруйнованих об'єктів житлової та соціальної інфраструктури в громаді (рис. 5.3). У селищі зазнали пошкоджень і руйнувань 27 % будинків і квартир житлового фонду, майже всі державні установи, будівлі освітньої, медичної, культурної та спортивної інфраструктури.

Рис. 5.3. Порівняння структури руйнувань

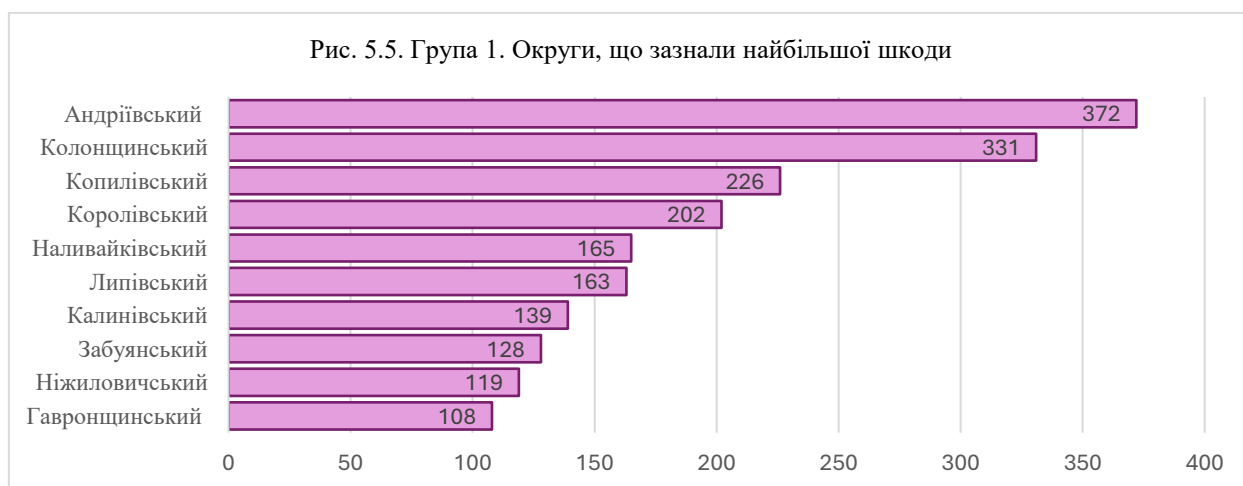
Майже в усіх старостинських округах Макарівської громади зафіксовані і документально підтверджені значні ушкодження від бойових дій і окупації. За ступенем руйнувань всі старостинські округи можна умовно поділити на 3 групи (рис. 5.4).

Рис. 5.4. Ступінь руйнувань в старостинських округах Макарівської громади

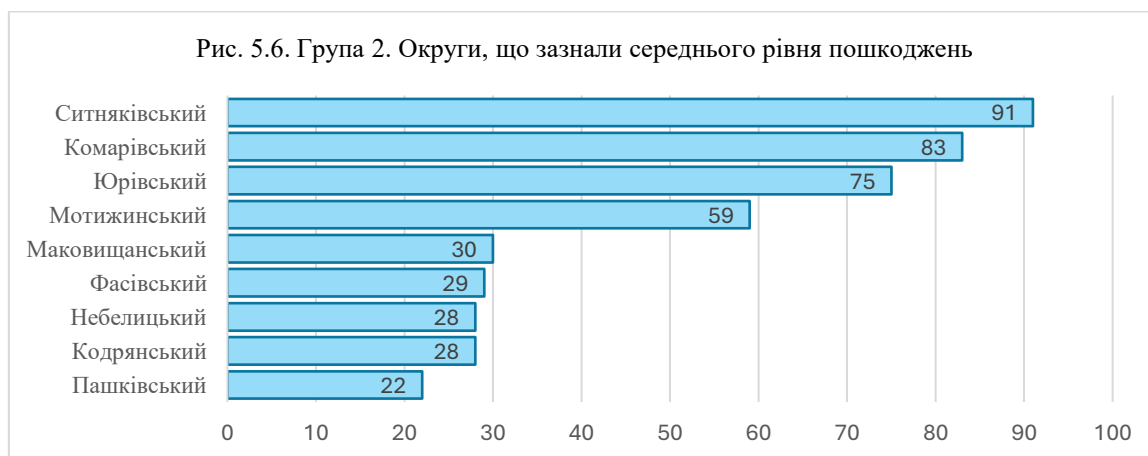

До першої групи належать округи, що зазнали найбільшої шкоди. На початку повномасштабної війни ворог намагався просуватися з півночі Макарівської громади вздовж

територіальної дороги державного значення Т-1019 з метою захоплення міжнародної траси М-06 «Київ-Чоп». Саме тому найбільше руйнувань зазнали старостинські округи, що розташовані вздовж та поблизу дороги Т-1019 (рис. 5.5).

Друга група включає округи, що зазнали меншої шкоди від воєнних дій, ніж округи першої групи: кількість руйнувань і пошкоджень в кожному з округів другої групи коливається від 20 до 100 (рис. 5.6).

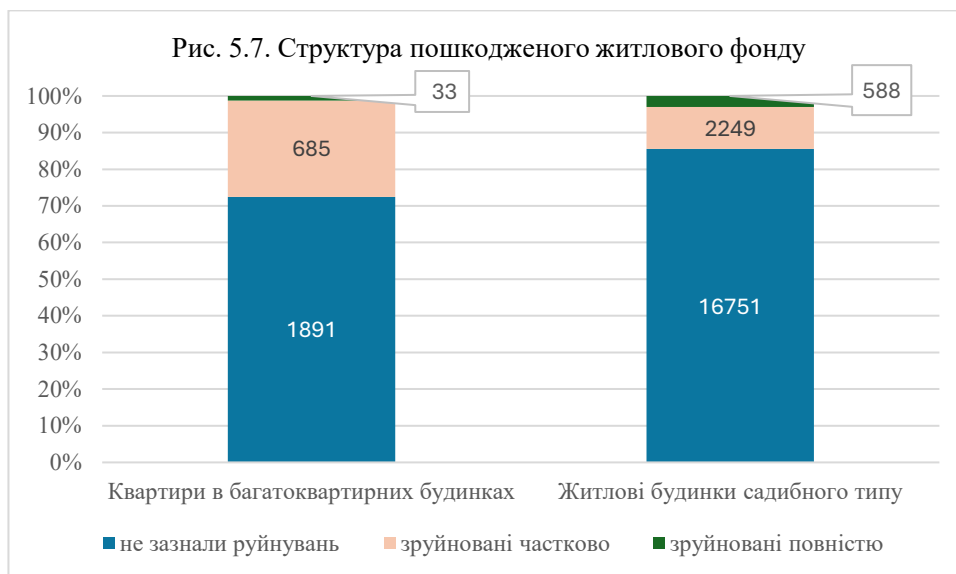

Третя група включає 5 округів з незначними руйнуваннями. Ці округи розташовані на західній і східній границях Макарівської громади:

- Червонослобідський старостинський округ – пошкоджено 9 індивідуальних житлових будинків, один з яких зруйнований повністю;
- Плахтянський старостинський округ – житлові будинки вціліли, часткових руйнувань зазнало приміщення Плахтянської гімназії;
- Борівський, Великокарашинський і Мар'янівський округи не зазнали руйнувань будівель.

5.3. Характеристика пошкоджень і руйнувань житлового фонду

Більшість пошкоджень і руйнувань в Макарівській СТГ стосується *житлового фонду* громади. Всього в Макарівській селищній територіальній громаді зазнало руйнувань і пошкоджень 55 % багатоквартирних будинків і близько 15 % індивідуальних будинків садибного типу. В багатоквартирних будинках руйнувань зазнали майже 28 % від загальної кількості квартир (рис. 5.7).

У загальній кількості зруйнованого житла 621 квартир і індивідуальних будинків зруйновані повністю і не підлягають відновленню.

Найбільше постраждав житловий фонд с-ща Макарів. Його питома вага у загальному обсязі зруйнованого житла становить 45 %. Зазнали руйнувань 38 багатоквартирних будинків, в яких пошкоджено 560 квартир, що становить 30 % загальної кількості квартир у багатоквартирних будинках Макарова. Зазнали руйнувань 25 % загальної кількості індивідуальних житлових будинків. Серед пошкоджених 1045 будинків 156 (або 13 %) мають бути демонтовані, оскільки не підлягають відновленню.

Перша група старостинських округів зазнала найбільших руйнувань житлового фонду. Серед округів цієї групи найбільше втрат житлового фонду зазнали:

- Андріївський старостинський округ - зруйновано 372 з 654-х будинків садибного типу (57 %), з них 77 – повністю зруйновані, без можливості відновлення, 295 – частково пошкоджені;
- Колонщанський старостинський округ - зруйновано 373 з 1258-ми індивідуальних житлових будинків (30 %), з них 46 повністю зруйновані, без можливості відновлення, 327 – частково пошкоджені;
- Копилівський старостинський округ - зруйновано 190 з 893-х індивідуальних житлових будинків (21 %), з них 6 повністю зруйновані, без можливості відновлення, 184 – частково пошкоджені.

Серед округів другої групи найбільших втрат житлового фонду зазнали:

- Ситняківський старостинський округ: : пошкоджено 87 з 416-ти індивідуальних житлових будинків садибного типу (21 %), з них 8 – повністю зруйновані, без можливості відновлення та 79 частково пошкоджені;
- Юрівський старостинський округ: пошкоджено 74 з 400 індивідуальних житлових будинків садибного типу (18 %), з них 4 – повністю зруйновані, без можливості відновлення та 70 частково пошкоджені;
- Комарівський старостинський округ пошкоджено 32 з 271-го індивідуального житлового будинку садибного типу (12 %), з них 8 – повністю зруйновані, без можливості відновлення та 24 частково пошкоджені.

В третьій групі округів руйнування житла зазнав тільки Червонослобідський округ, де було пошкоджено 9 індивідуальних житлових будинків, що становить 1,4 % від загальної кількості.

5.4. Шкода, заподіяна об'єктам інфраструктури Макарівської громади

Заклади соціальної інфраструктури (адміністративні, освітні, медичні, культурні заклади) тільки в 7-ми старостинських округах майже не зазнали руйнувань (рис. 5.8).

Так, в Юрівському старостинському окрузі залишилися незруйнованими 2 заклади охорони здоров'я, 2 заклади культури, а часткових руйнувань зазнала лише адміністративна будівля.

В Плахтянському старостинському окрузі залишилися неушкодженими заклади охорони здоров'я та культури. Частково пошкоджене приміщення Плахтянської гімназії.

В 5-ти округах (Калинівський, Борівський, Червонослобідський, Великокарашинський і Мар'янський) заклади соціальної інфраструктури не зазнали руйнувань і пошкоджень.

Загалом із майже 100 закладів освіти, культури та охорони здоров'я, що функціонують в громаді, пошкоджень і руйнувань зазнали 58.

Часткових пошкоджень зазнали майже всі адміністративні будівлі старостинських округів в Макарівській громаді. Найбільше зруйнованих закладів соціальної інфраструктури в Макарові. Окрім пошкоджень будівлі селищної ради та відділу освіти також зазнали руйнувань 13 адміністративних будівель відповідних органів державного управління (табл. 5.1).

Рис. 5.8. Округи, що зазнали найменших руйнувань закладів соціальної інфраструктури

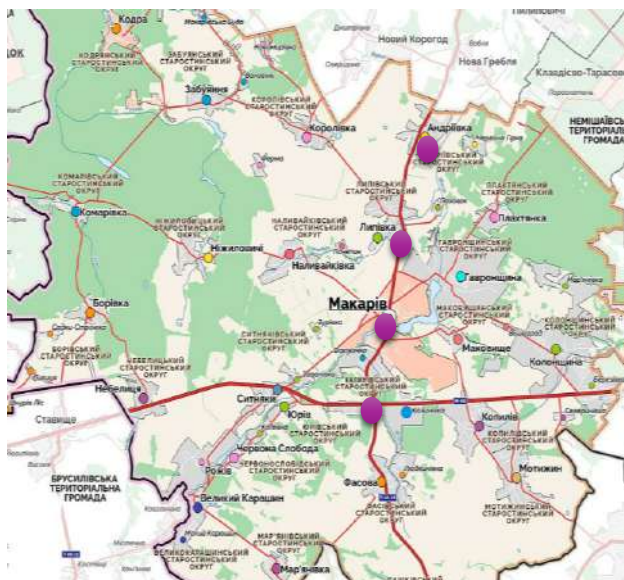

Таблиця 5.1. Будівлі державних установ, що зазнали пошкоджень в с-ще Макаріє

<i>Установа</i>	<i>Ступінь руйнування</i>
Макарівське відділення поліції	Зруйновано повністю
Управління фінансів, управління агропромислового розвитку, Управління соціального захисту населення Бучанської РДА	Зруйновано повністю
Адміністративне приміщення КП «Макарів ВУЖКГ»	Пошкоджено частково
Макарівський районний суд	Пошкоджено частково
Приміщення Держпродспоживслужби	Пошкоджено частково
Приміщення УДКСУ (казначейство)	Пошкоджено частково
Приміщення ДСНС	Пошкоджено частково
Приміщення управління статистики	Пошкоджено частково
Приміщення Укrhoшти	Пошкоджено частково
Адміністративне приміщення БТІ	Пошкоджено частково
Адміністративне приміщення ДПП, ЦНАП, УСЗН Макарівської селищної ради	Пошкоджено частково
Військовий комісаріат	Пошкоджено частково
Колишнє приміщення зубопротезної, комунальна власність Бучанської районної ради	Пошкоджено частково
Будівля КП «Аптека №10» Бучанської районної ради	Зруйновано повністю

Транспортна інфраструктура. В результаті військових дій на території громади пошкоджено окремі ділянки доріг державного значення: територіальної дороги Т-1019 та міжнародної М-06. Крім того, нанесена значна шкода дорогам місцевого значення: зазнали пошкоджень 26 з 29-ти обласних і районних доріг місцевого значення, що проходять територією Макарівської громади.

Рис. 5.9. Мости, пошкоджені в наслідок бойових дій

В ході бойових дій здовж траси Т-1019 було зруйновано 4 мости і шляхопроводи:

- між с. Андріївка та с. Червона Гірка,
- в с. Липівка,
- в с-щі Макарів
- в с. Калинівка на перетині доріг Т-1019 та М-06 (рис. 5.9).

Освітня мережа. Всього в Макарівській громаді функціонує 36 закладів освіти (закладів загальної середньої освіти, дошкільної і позашкільної освіти). З них пошкоджень і руйнувань зазнали будівлі 26-и закладів, що становить 72,2 % загальної кількості (табл. 5.2).

Таблиця 5.2. Загальна інформація про ушкодження закладів освіти

Тип закладу освіти	Кількість закладів, од.	Кількість зруйнованих закладів, од.			
		Всього	Відновлено	Потребують капітального ремонту	Потребують нового будівництва
Дошкільна освіта	11	9	8	1	2
Загальна середня освіта	22	15	12	10	2
Позашкільна освіта	3	2	1	1	0
Разом	36	26	21	12	4

Найбільше закладів освіти постраждало в Макарові: з 9-ти діючих закладів освіти руйнувань і пошкоджень різного ступеня зазнали 8 закладів (2 дитячі садочки зруйновані повністю, наразі тривають підготовчі заходи з нового будівництва на місці зруйнованих дошкільних закладів; розпочато капітальний ремонт у 2 ліцеях, триває ремонт 1 дитячого садка, 3 заклади позашкільної освіти, що зазнали часткових руйнувань, відновлено, проте 1 заклад потребує капітального ремонту).

Тільки в 7-ми старостинських округах заклади освіти не зазнали шкоди від бойових дій: Великокарашинському, Борівському, Калинівському, Мар'янівському, Пашківському, Червонословідському, Фасівському.

Після визволення Макарівської громади від окупації почалися роботи по відновленню освітньої мережі. На сьогодні з 26-ми пошкоджених закладів відновлено і відремонтовано 21 (80,8 %). Крім того, в усіх закладах освіти організований захист дітей у найпростіших укриттях на випадок тривоги. Однак, 12 закладів потребують капітального ремонту, 2 дитячі садочки потребують нового будівництва, та потребують будівництва нових корпусів початкової школи 2 заклади загальної середньої освіти: Колонщинський ліцей та Макарівський ліцей № 1 (Додаток 5).

Загальними проблемами, що стосується всіх закладів освіти і очікують свого вирішення, є:

- покращення умов захисту дітей (ремонт, модернізація або будівництво нових надійних укриттів),
- підвищення рівня енергоефективності будівель закладів освіти,
- впровадження заходів зі створення безбар'єрного простору.

Мережа охорони здоров'я. З 31 закладу первинної медичної допомоги (амбулаторій, фельдшерсько-акушерських та фельдшерських пунктів) руйнувань зазнали 16 закладів – в с-щі Макарів та в населених пунктах 15-ти старостинських округів.

В с-щі Макарів окрім медичної амбулаторії зазнали руйнувань терапевтичний корпус та поліклінічне відділення закладу вторинної медичної допомоги – КНП «Макарівська багатoproфільна лікарня інтенсивного лікування».

У 9-ти старостинських округах заклади охорони здоров'я не зазнали пошкоджень: Борівський, Великокарашинський, Гавронщинський, Калинівський, Мар'янівський, Плахтінський, Фасівський, Червонословідський, Юрівський округи.

Відразу після окупації розпочалися роботи з відновлення пошкоджених закладів охорони здоров'я. Тільки за 2022 рік було відновлено 11 закладів охорони здоров'я. Головним чином були проведені аварійні ремонти, які не вирішили таких важливих завдань, як оснащення закладів надійними укриттями, підвищення рівня енергозбереження будівель, створення безбар'єрного простору.

Залишається невирішеною проблема відновлення пошкоджених будівель Макарівської багатoproфільної лікарні, частина яких потребує капітального ремонту.

Культурна мережа. З 28 закладів культури (будинків культури, сільських клубів) пошкоджено 13, що становить 46 % від загальної кількості. На сьогодні відновлено будівлі 6-ти закладів культури (ремонт вікон, дверей, дахів тощо), але 7 закладів культури потребують капітального ремонту (табл. 5.3, рис. 5.10).

Таблиця 5.3. Заклади культури, що зазнали руйнувань

<i>Заклади, що зазнали руйнувань</i>	<i>Населений пункт</i>	<i>Усунуті пошкодження</i>	<i>Потребують капітального ремонту</i>
Будинок культури (з бібліотекою)	с. Мотижин	+	
Будинок культури (з бібліотекою)	с. Колонщина	+	
Будинок культури	с. Небелиця	+	
Клуб	с. Фасова	+	
Клуб	с. Ніжиловичі	+	
Бібліотека	с. Ніжиловичі	+	
«Центр культури і дозвілля»	с-ще Макарів		+
Дитяча бібліотека	с-ще Макарів		+
Історико-краєзнавчий музей	с-ще Макарів		+
Будинок культури (з бібліотекою)	с. Копилів		+
Будинок культури (з бібліотекою)	с. Королівка		+
Будинок культури (з бібліотекою)	с. Ситняки		+
Клуб	с. Ферма		+

Незалежно від стану відновлення для всіх закладів культури актуальними залишаються проблеми забезпечення сучасного рівня енергоефективності будівель, створення безбар'єрного простору, забезпечення надійних укриттів.

5.5. Шкода, заподіяна навколишньому середовищу. Території природної та техногенної небезпеки

На сьогоднішній день головним фактором негативного впливу на довкілля Макарівської СТГ є **шкода, заподіяна навколишньому природному середовищу бойовими діями**. За даними ВО «Укрдержліспроєкт»¹³, під окупацією та в зоні бойових дій знаходилися

¹³ «Лісоуправління на територіях, забруднених вибухонебезпечними предметами». Матеріал підготовлений на замовлення Всесвітнього фонду природи WWF-Україна, 2022. – 148 с.

території всіх 6-ти лісництв Філії «Макарівське лісове господарство» ДП «Ліси України» (табл. 5.4).

Таблиця 5.4. Лісництва Макарівського лісгоспу, що зазнали шкоди від бойових дій

<i>Лісництва</i>	<i>Площа, га</i>
Забуянське, с. Забуяння	4240,8
Макарівське, с-ще Макарів	5264,8
Небелицьке, с. Небилиця	4013,6
Бишівське, с. Бишів	1273,9
Ніжиловицьке, с. Ніжиловичі	4444,4
Комарівське, с. Комарівка	4914,9
Всього по Макарівському лісгоспу	24152,4

На території Макарівського лісгоспу знаходяться об'єкти природоохоронного фонду Макарівської СТГ, які також зазнали шкоди від воєнних дій (табл. 5.5).

Таблиця 5.5. Об'єкти природоохоронного фонду, що зазнали шкоди від бойових дій

<i>Об'єкти природоохоронного фонду</i>	<i>Місце розташування, площа</i>
Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Урочище «Мутвицьке»	с. Забуяння, долина річки Гульва; площа 785 га
Ботанічний заказник місцевого значення «Атаманова роща»	с. Забуяння, площа 14,5 га
Ландшафтний заказник місцевого значення «Борові ділянки»	с. Комарівка, долина річки Гуски; проща 56 га
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Віковий дуб черешчатий»	с. Борівка
Заповідне урочище місцевого значення «Вепрове»	с. Небилиця, площа 118 га
Ландшафтний заказник місцевого значення «Цезарівський»	с. Ніжиловичі, площа 475 га
Геологічна пам'ятка природи місцевого значення «Змієві вали»	с-ще Макарів, с. Ніжиловичі, площа 15,75 га
Заповідне урочище місцевого значення «Пужа»	с. Плахтянка, площа 10 га

Пряма шкода від бойових дій полягає в *воєнному забрудненні* навколишнього середовища: пошкоджені та вигорілі дерева в лісах; пожежі, що призвели до знищення рослинності та викиду забруднюючих речовин у повітря; замінування територій, забруднення лісів, річок та ставків вибухо-небезпечними предметами тощо.

Загальна площа лісництв на території Макарівської СТГ становить 24,15 тис. га. З них, за оцінками ДСНС, близько 5 тис. га лісових угідь забруднені військовими снарядами та заміновані, що несе загрозу життю людей та тварин.

200 га території Макарівського лісництва вигоріли за наслідком воєнних дій.

Зафіксовані також влучення снарядів у р. Здвиж та в інші водойми, зокрема, ставки.

Непряма шкода, яка заподіяна об'єктам екології бойовими діями, полягає у загальному погіршенні якості довкілля на території Макарівської громади.

Так, наслідком численних руйнувань житлових, нежитлових та промислових об'єктів є забруднення території будівельним сміттям, що заглиблює наявні проблеми щодо поводження з відходами. Крім того, забруднення землі, води і повітря шкідливими речовинами і дрібнодисперсним пилом, внаслідок численних пожеж, пов'язаних з обстрілами і руйнуванням будівель і об'єктів.

Окрім того, негативний вплив на якість довкілля здійснюють такі наслідки бойових дій:

- Влучення снаряду на недіюче сміттєзвалище біля села Наливайківка, що спричинило пожежу, наслідки якої відчуються і сьогодні - у глибинних шарах досі продовжується горіння, що спричиняє виділення шкідливих для довкілля речовин у повітря, забруднення ґрунтових вод.
- Постійні обстріли поля фільтрації біля с-ща Макарів, що спричинило часткове потрапляння нечистот у ґрунти, наслідком чого є поступова зміна біологічного та хімічного складу ґрунту, порушення ґрунтових горизонтів, забруднення підземних вод.

Зони небезпечного впливу об'єктів природної та техногенної небезпеки в Макарівській громаді перелічені у табл. 5.6.

Таблиця 5.6. Зони небезпечного впливу об'єктів природної та техногенної небезпеки

<i>Зони небезпечного впливу</i>	<i>Пояснення</i>
<i>Зона лісових масивів</i>	Враховуючи значну площу лісового фонду, виникнення пожежі в лісових масивах становить особливу небезпеку, оскільки може спричинити виникнення зони масових пожеж. Крім того, особливістю пожежонебезпечних періодів небезпечним є можливість виникнення пожежі на торфовищах.
<i>Зона басейну річки Здвиж</i>	Територією громади протікає 27 малих річок і струмків, біля 120 ставків, озер і водойм, в басейні річки Здвиж розташовано 2 водосховища. Все це створює небезпеку підтоплення у періоди паводків. Незважаючи на те, що багаторічні спостереження показують, що сильних катастрофічних затоплень населених пунктів, сільськогосподарських угідь, приватних садіб не відбувалось, це не виключає часткові підтоплення населених пунктів у період весняної повені, льодоходів і в літні місяці в період сильних дощових злив. Загалом негативного впливу паводків може зазнати територія загальною площею 1041,6 га, з яких 546,8 га – сільськогосподарські угіддя. Можливе підтоплення 457 домоволодінь, площею 305 га, у 12-ти населених пунктах.
<i>Територія розміщення складів хімдобри</i>	На території громади розміщені 3 склади непридатних до використання хімічних засобів захисту рослин, де накопичено близько 5 тонн хімікатів.
<i>Територія с-ща Макарів та с. Садки-Строївка</i>	Біля цих населених пунктів проводять господарську діяльність з вирощування птиці 2 підприємства – ТОВ «Слов'яни» в с. Садки-Строївка (близько 400 тис. голів) та філія «Макарівська птахофабрика» ПНВК «Інтербізнес» в с-ще Макарів (близько 300 тис. голів). Існує загроза природного характеру – занесення високопатогенного грипу птиці на територію громади
<i>Територія всіх населених пунктів громади</i>	В приватних домогосподарствах вирощується близько 25 тис. голів птиці (кури, гуси, качки та ін.) та утримується близько 3 тис. голів різновікових свиней, що створює небезпеку в занесенні збудників грипу птиці та африканської чуми свиней.
<i>Територія с. Фасова</i>	На території села розташований притулок для безпритульних тварин «Бест Френдс». У разі порушення його нормальної роботи, тварини, що перебувають на утриманні притулку (500 особин) можуть розбігтися селом в пошуках їжі, що становитиме загрозу для місцевого населення.

5.6. Узгодження ПКВ з іншими планами відновлення та розвитку Макарівської територіальної громади

При розробленні «Програми комплексного відновлення Макарівської СТГ» були враховані рішення Макарівської селищної ради щодо розроблення комплексу містобудівних документів Макарівської громади.

При формуванні плану заходів реалізації ПКВ Робочою групою були проаналізовані заходи і завдання діючих цільових програми Макарівської селищної територіальної громади.

5.7. Першочергові заходи з ліквідації наслідків збройної агресії російської федерації

З метою здійснення невідкладних робіт з ліквідації наслідків збройної агресії російської федерації, пов'язаних із пошкодженням будівель та споруд на території Макарівської селищної територіальної громади рішенням виконавчого комітету Макарівської селищної ради від 17.05.2022 № 035 було затверджено *Програму проведення робіт з обстеження нерухомого майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією російської федерації, на території Макарівської селищної територіальної громади.*

За результатами обстеження нерухомого майна, пошкодженого внаслідок бойових дій, на території Макарівської селищної територіальної громади станом на 01.09 2024 року складено 3994 актів.

З метою прийняття рішень про можливість подальшої експлуатації та розроблення заходів із відновлення пошкоджених об'єктів нерухомого майна внаслідок військової агресії, суб'єктами господарювання, які мають право на здійснення будівельно-технічної експертизи та/або технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна, на підставі укладених договорів з Макарівською селищною радою проведено обстеження, за результатами яких станом на 01.09.2024 складено відповідні звіти у кількості **1061**. За кошти місцевого бюджету профінансовано у 2022 році - 3 513 059, 71 грн, у 2023 – 597 129,20 грн. та станом на 09.09.2024 – 99 000,00 грн.

З метою забезпечення житлом постраждалих мешканців громади, житло яких знищене внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією російської федерації Макарівською селищною радою було напрацьовано наступне:

1. В рамках Програми «Нова оселя» на 2022-2023 роки (рішення Київської обласної ради від 23.06.2022 № 259-11-VIII), чотири сім'ї із числа найбільш вразливих груп населення (багатодітні сім'ї, сім'ї з дітьми) Макарівської СТГ, житло яких було зруйноване, отримали квартири. Рішенням виконавчого комітету Макарівської селищної ради від 29.10.2022 № 122 цим сім'ям в рамках Комплексної програми «Турботи» на 2022-2024 роки було виділено одноразову соціальну матеріальну допомогу у сумі 86 040 грн для оформлення договорів купівлі-продажу вищезазначених квартир.

2. Відповідно до *Програми відновлення приватних будинків, зруйнованих внаслідок бойових дій на території Київської області на 2022-2023 роки*, Макарівською селищною радою сформовано перелік потенційних та пріоритетних приватних житлових будівель, які потребують повного відновлення шляхом будівництва. Відповідно до критеріїв пріоритетності відібрано 10 індивідуальних житлових будинків: с. Липівка – 1, с. Калинівка – 1, с. Рожів – 1, с. Ситняки, - 1, с. Фасівючка - 1, смт Макарів – 5. В рамках Програми з відбудови приватного житла наразі триває будівництво цих 10-ти житлових будинків на місці зруйнованих.

Завдяки підтримці благодійних організацій та на підставі укладених меморандумів з міжнародними організаціями Макарівська селищна рада змогла реалізувати підтримку мешканців громади, які втратили житло.

Зокрема, за підтримки урядів України та Польщі в с-щі Макарів (вул. Хмельницького Богдана, 66), було зведено модульне містечко. Містечко складається з 4-ох комплексів: до складу кожного входить 22 модулі (будиночків) для тимчасового проживання близько 350 людей.

Крім того, у селі Колонщина Макарівської громади за підтримки Благодійного фонду «До України з Любов'ю» та американського бізнесмена і мецената Делл Лоя Хансена було збудовано «Чудо Містечко». Цей проект став справжнім домом для понад 150 людей похилого віку зі сходу та півдня нашої країни, які змушені були покинути свої домівки у зоні бойових дій. Також завдяки підтримці Делл Лоя Хансена понад 80 родин, які втратили своє житло, отримали затишні модульні будиночки. Також завдяки підтримки Хансена у селі Андріївка триває відбудова приватних будинків для 30 родин.

В цілому в рамках укладених меморандумів про співпрацю між Макарівською селищною радою та благодійними організаціями, метою яких є забезпечення житлом населення Макарівської селищної територіальної громади, які втратили житло, або житло яких є не придатним для проживання внаслідок військової агресії російської федерації, на території громади встановлено близько 255 модульних будинків.

За кошти місцевого бюджету усунуто аварійність в житловому фонді та проведено поточні ремонти багатоквартирних житлових будинків. В цілому профінансовано відновлювальні роботи на суму 55 721,36 тис грн. на 26 об'єктах.

Активно відновлюються об'єкти соціальної сфери. Станом на 09.09.2024 з місцевого бюджету профінансовано ремонтні роботи та роботи пов'язані з розробкою проектно-кошторисної документації для 13 закладів середньої освіти на суму 11 278,8 тис грн., 6 закладів дошкільної освіти на суму 6 785,60 тис. грн., 19 закладів охорони здоров'я та соціального захисту на суму 15 321,40 тис грн., 5 закладів культури на суму 4 676,65 тис. грн., 2-х об'єктів спорту – на суму 1 539,07 тис грн.

Коштами благодійних організацій повністю проведено відбудову Макарівської медичної амбулаторії загальної практики - сімейної медицини Комунального некомерційного підприємства «Макарівський центр первинної медико-санітарної допомоги» Макарівської селищної ради, проведено ремонтні роботи укріттів закладів середньої освіти та закладів дошкільної освіти. В цілому підтримка донорів сягає 36 466,75 тис. грн.

В рамках Проекту «Проект «Програма з відновлення України» на території Макарівської селищної територіальної громади розпочато відновлення Макарівського ліцею №1 та Мотижинського ліцею. Протягом 4 кварталу 2024 року планується реалізація проекту «Будівництво центру надання адміністративних послуг (в форматі «Прозорий офіс»), відновлення Маковищанської гімназії, Копилівського ліцею та Київського обласного центру соціально-психологічної реабілітації дітей в с. Копилів.

У результаті впровадження Проекту «Житло для внутрішньо переміщених осіб (ВПО) та відновлення звільнених міст України», що фінансується за кошти Європейського союзу та координації НЕФКО, в рамках проекту «Підтримка ЄС з відновлення Макарова» на території Макарівської селищної територіальної громади розпочато відбудову ДНЗ «Барвінок», відбудову ДНЗ «Теремок», реконструкцію будівлі Терапевтичного корпусу лікарні (Блок Е), реконструкцію будівлі Поліклініки лікарні, реконструкцію будівлі Макарівського ліцею № 2.

5.8. Міжнародна допомога у ліквідації наслідків російської агресії

У страшні дні надлюдських випробувань, від яких потерпає наша Батьківщина, Макарівська селищна рада вела активну роботу по збору допомоги для потреб та підтримки громадян, які постраждали від бойових дій.

З метою сприяння громадянам у подоланні складних життєвих обставин у зв'язку зі збройною агресією рф проти України, за сприяння та підтримки Управління Верховного комісара ООН у справах біженців в Україні Макарівській селищній раді вдалося налагодити постачання благодійної гуманітарної допомоги у перші дні звільнення громади від російських загарбників.

Чимало гуманітарних та благодійних організацій відгукнулись на допомогу та підтримали нашу громаду (табл. 5.7).

Таблиця 5.7. Перелік благодійників та міжнародних організацій, що надали допомогу Макарівській громаді

Назва організації	Надана допомога
Громада Вандліцу	- 4 одиниці спецтехніки, зокрема 2 пожежні автомобіля, сміттевоз, мікроавтобус, а також будівельні матеріали для відбудови пошкоджених об'єктів, 11 одиниць генераторів, спецодяг та беги для утилізації будівельних відходів - Автомобіль спеціального призначення Mercedes-Benz (сміттевоз) - Автомобіль Daimler Chrysler 612D (ідентифікаційний номер транспортного засобу – WDB6683221N099225) (пожежна машина) - Транспортний засіб (пожежна машина) марки DAIMLERCHRYSLER, номер машини BAR-2246, WDB9763641K868894 - Автомобіль з поворотною пожежною драбиною, - рятувальний човен.
Місія Міжнародного комітету Червоного Хреста в Україні	- Автомобіль вантажний ТК-М-63-12-КМ-120230 з краном маніпулятором, шасі 0148 - Генератор – 1 шт.
Благодійний фонд «Шведський центр допомоги»	- Автомобіль Kia Sorento 3.5 V6 Excel KNEJC523855332670
Волонтери (Данія)	- Автомобіль Mercedes-Benz (фургон)
Дарунок ТОВ «Громадський транспорт» м.Рибник	- Автомобіль вантажопасажирський Volkswagen LT 46, реєстраційний номер SO 85339, рік випуску: 2000, VIN: WV1ZZZ2DZ1X010732
Фонд міжнародної солідарності Республіки Польща	- Шкільний автобус IVECO, 2023 року випуску, VIN ZCFC672COP5531569 - Транспортний засіб (шкільний автобус) Mercedes Sprinter 2023 року випуску, VIN W1V9076571P483302
Благодійний фонд «Відбудуємо нашу Україну»	- Блочно-модульна система очищення води «ReH2O – 100/5H- FINISH-DELIVERY»
Благодійна організація «Україна на долонях»	- Генератор марки HONDA 3400EX, потужністю 2,7 кВт
Громадська організація «Інститут розвитку суспільних інновацій»	- Супутниковий модем Starlink Internet Satellite 2gen Residential - Станція моніторингу якості повітря Save Eco Sensor 3.0 - Бензиновий генератор Hyundai HHY 7050FE
UNICEF	- Генератор
Громадська організація ДЕСПРО	- Відновлення свердловини №3 по вул.Шляхетська (поточний ремонт свердловини, збільшення дебету, заміна обсадної колони, відновлення підземної камери).
Міжнародна організація з міграції, Medair, ger3, БО «БФ Карітас», ADRA	Надали допомогу у відновленні житла (у 2022 році та в першій половині 2023 року): - поточні ремонти (встановлено вікна та двері) – 365 мешканцям громади - заміна покрівлі в приватному житловому фонді – 56 мешканцям громади

	- заміна/ремонт покрівлі у 12-ти багатоквартирних житлових будинках; - надано фінансової допомоги – 104 мешканцям громади
Місцевий Благодійний Фонд «Відбудуй Макарів»,	Вдалося залучити кошти для проведення ремонтів приватних житлових будинків та медичних закладів громади. За допомогою донатів небайдужих людей з Макарівської громади, України та Німеччини вдалось відновити вікна, надати будівельні матеріали та допомогти у відбудові понад 50 сім'ям на суму – орієнтовно 370 тис. грн
Лікарі без кордонів (Médecins Sans Frontières (MSF)	Задонатили на відновлення медичних закладів громади 1,266 млн.грн. (ФАПи по селах(Королівка, Ситняки, Рожів, Ферма, Березівка, Липівка), Забуянська і Андріївські амбулаторія і операційна Макарівської БЛІЛ)
Музей Берлін Карлсхорст	Надали 144 тис.грн. на допомогу Макарівському Красзнавчому музею, на збереження документів та архівних фондів (газет та журналів довоєнного (1939 і раніше) та післявоєнного періоду(з 1945)
Міжнародна організація «Oxfam»	пПоспонуєвали 2,150 млн.грн. на відновлення вікон та дверей у приватних домоволодіннях
Благодійна організація «Українська освітня платформа»	Надали продуктів та гігієнічні набори.
«СпівДія Ноути» та USAID	Надали 20 ноутбуків для дітей незахищених верств населення.

Крім того, значну допомогу Макарівській громаді у ліквідації шкоди, завданої російською агресією, надали такі благодійники та міжнародні організації:

- Лікарі світу «Medicos del Mundo»;
- Філія Асоціації Лікарі Світу;
- Мобільна клініка Міжнародний Комітет Червоного Хреста;
- Міжнародний комітет Червоного Хреста;
- Сімейні лікарі проекту ВООЗ який реалізується разом з ГЕО «Академія сімейної медицини України»;
- Міжнародний Медичний Корпус;
- Гуманітарна організація International Medical Corps;
- «Українська Медична Місія» від ООН;
- USAID;
- Дитячий фонд ООН ЮНІСЕФ;
- УВКБ ООН у справах біженців;
- ООН Habitat;
- Міжнародна гуманітарна організація ЮНІСЕФ;
- Організація PATH;
- Благодійна організація «Благодійний фонд «Реаліс»;
- Громадська організація «Жіночий рух за Майбутнє»;
- Польська Гуманітарна Акція;
- Благодійна організація «Благодійний фонд В.Лещинського»;
- Invescore Japan Co.
- Компанія Tetra Tech ES, Inc.
- RDS;
- Благодійна організація «Благодійний фонд КУСУМ»;
- БО «Благодійний фонд «Постраждали діти війни»;
- Громадська спілка «Український фонд енергоефективності та енергозбереження»;
- Благодійна організація "Благодійний фонд "Хатинка";
- Всеукраїнський Благодійний Фонд «Миру і добра»;

- Благодійна організація «Благодійний фонд «Український реконструкційний фонд»;
- Благодійна організація Благодійний фонд "Карітас-Київ";
- Представництво Норвезької ради у справах біженців в Україні;
- Громадська організація «Асоціація саперів України»;
- Благодійна організація «Благодійний фонд Сергія Притули»;
- Благодійна організація «Благодійний фонд «Право на захист»;
- Благодійний Фонд "Добра Справа";
- Добробат;
- ТОВ Продюсерський центр "Ліга Сміху";
- ТОВ Аеропракт-плюс;
- Група волонтерів "Капкан клан";
- Громада Церкви "Світло життя";
- ГО «Будуємо Україну разом»;
- ГО « Істок»;
- Благодійний фонд «Відбудуємо нашу Україну» (Кленін).

Розділ 6. ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАЯВНІСТЬ МІСТОБУДІВНОЇ ТА ЗЕМЛЕВПОРЯДНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ, АНАЛІЗ ЇЇ АКТУАЛЬНОСТІ ТА СТУПІНЬ РЕАЛІЗАЦІЇ

Згідно діючого документу ДБН Б.1.1-14:2021¹⁴, містобудівна документація на місцевому рівні складається з:

- комплексного плану планування території територіальної громади;
- генеральних планів населених пунктів;
- детальних планів територій.

Складовими комплексного плану та генеральних планів населених пунктів є просторово-планувальна організація території (з інформацією про межі території територіальної громади та населених пунктів, що входять до її складу) та інформація про землеустрій та землекористування.

Російська агресія, що спричинила значні руйнування та пошкодження інфраструктури у Макарівській СТГ та зменшення надходжень коштів до бюджету громади, призвели до призупинення виготовлення містобудівної та землепорядної документації місцевого рівня, а також завадила реалізації виконання заходів, визначених *«Програмою розвитку земельних відносин, розроблення містобудівної документації та просторового розвитку Макарівської селищної територіальної громади на 2021-2023 роки»*, затвердженою рішенням Макарівської селищної ради від 14.05.2021 №140-08-VIII (із змінами) та *«Програмою розвитку просторового планування та містобудівної діяльності Макарівської селищної територіальної громади на 2024-2026 роки»*, затвердженою рішенням Макарівської селищної ради від 27.06.2024 №823-33-VIII.

Незважаючи на несприятливу ситуацію, Макарівська селищна рада продовжила роботи у цьому напрямі та було виконано заходи, *передбачені Програмою №140-08-VIII, а саме:*

на підставі рішення ради від 14.05.2021 №157-08-VIII проведено інвентаризацію та сформовано земельні ділянки під наступними об'єктами:

- під польовими дорогами, розташованими на землях сільськогосподарського призначення, було сформовано 36 ділянок загальною площею 20,6076 га;
- під невитребуваними земельними частками (паями) сформовано 42 ділянки загальною площею 122,2099 га;
- під об'єктами комунальної власності сформовано 93 ділянки на загальну площу 90,7369 га.

Виконання даних робіт забезпечили ефективне використання земельних ресурсів, наповнення бази державного земельного кадастру та наповнення бюджету шляхом передачі земельних ділянок в оренду агропідприємствам, а також оформлення права комунальної власності на земельні ділянки.

Зміни в законодавстві, ситуація, яка склалася після деокупації Макарівської СТГ, та у зв'язку із закінченням терміну дії Програми, рішенням від 12.04.2024 № №777-31-VIII було затверджено *«Програму розвитку земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища на території Макарівської селищної територіальної громади на 2024-2026 роки»*.

На підставі зазначеної Програми було розпочато роботи по встановленню меж Макарівської СТГ, шляхом прийняття рішення від 12.04.2024 №798-31-VIII *«Про надання дозволу на розробку проекту землеустрою щодо встановлення меж території Макарівської селищної територіальної громади»*.

Для збільшення податкових надходжень до бюджету громади, проводиться моніторинг договорів оренди земельних ділянок, які в результаті децентралізації перейшли до селищної

¹⁴ ДБН Б.1.1-14:2021 «Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні»

ради, здійснюються заходи щодо приведення таких договорів до вимог чинного законодавства.

Макарівською селищною радою за період 2023 року укладено нові та внесено змін до діючих 26-ти договорів оренди землі, а за вісім місяців 2024 року укладено нових та внесено змін до діючих 32-х договорів оренди землі.

Проведено викуп 2-х земельних ділянок несільськогосподарського призначення (землі під торгівельними та іншими об'єктами громадської забудови) та готуються матеріали щодо викупу ще по 2-х земельних ділянках несільськогосподарського призначення.

До складу Макарівської селищної територіальної громади входять 49 населених пунктів, з яких 2 селища (Макарів та Кодра) та 47 сіл. Станом на теперішній час території 31 населених пунктів громади потребують розроблення генеральних планів, оскільки генеральний план є основним видом містобудівної документації на місцевому рівні, призначеної для обґрунтування довгострокової стратегії планування та забудови території населеного пункту (табл. 6.1).

Зміни в містобудівному законодавстві України вимагають оновлення (актуалізації, внесення змін) існуючої містобудівної документації, приведення її до сучасних нормативних вимог, пов'язаних з використанням сучасних програмних технологій. Таке оновлення необхідне для 18-ти генеральних планів населених пунктів громади, серед яких адміністративний центр – с-ще Макарів (табл. 6.2).

Таблиця 6.1. Складові містобудівної та землепорядної документації документації Макарівській СТГ

<i>Складові містобудівної документації</i>	<i>Стан на сьогодні</i>	<i>Примітка</i>
Комплексний план просторового розвитку Макарівської СТГ	відсутній	Включає комплексний план просторового розвитку території територіальної громади - це одночасно містобудівна документація на місцевому рівні та документація із землеустрою, що розробляється з метою забезпечення сталого розвитку території
Генеральні плани населених пунктів	- для 18 населених пунктів – генеральні плани існують, але потребують змін; - для 31 населеного пункту – відсутні.	
Технічна документація із землеустрою щодо інвентаризації земель	У 2021 р. проведено інвентаризацію по 17 населених пунктах, присвоєно кадастрові номери 73 ділянкам (27%). По 32 населених пунктах є потреба в розробленні документації із	На підставі рішення ¹⁵ Макарівської селищної ради було заплановано у 2021 р. провести інвентаризацію по 49 населених пункти

¹⁵ Рішення від 14 травня 2021 року №157-08-VIII «Про розроблення технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації земель комунальної власності Макарівської селищної територіальної громади».

*Складові містобудівної
документації*

Стан на сьогодні

Примітка

	землеустрою, з метою формування 201 ділянки.	громади та сформувати 274 земельні ділянки.
Технічної документації з нормативної грошової оцінки земель	Із 49 населених пунктів громади, станом на 2022 рік чинною є нормативна грошова оцінка земель по 14 населених пунктах (28,5%). 35 населених пунктів потребують розроблення нормативної грошової оцінки земель.	
Документації із землеустрою щодо встановлення (зміни) меж населеного пункту	Межі 49 населених пунктів були встановлені за проектами формування територій і встановлення меж сільських рад та населених пунктів Макарівського району Київської області, які розроблялися в період 1992-1994 роки. Роботи щодо коригування меж населених пунктів були проведені по 3-х населених пунктах в 2004-2005 роках. По 12-ти населених пунктів громади здійснено зміну меж та збільшено площу території населених пунктів. Відтак, по 38 населених пунктах є потреба у встановленні або зміні меж.	Встановлення меж населених пунктів вважається таким, що відбулося, після розроблення документації із землеустрою щодо встановлення (зміни) меж населеного пункту та внесення відомостей до Державного земельного кадастру

Таблиця 6.2. Стан справ з розробленням містобудівної та землепорядної документації в старостинських округах Макарівської СТГ

Старостинські округи	Населені пункти	Наявність документації			Генеральні плани, які потребують оновлення
		із землеустрою щодо інвентаризації земель	з нормативної грошової оцінки земель	із землеустрою щодо встановлення (зміни) меж н.п.	
Адмін.центр	с-ще Макарів	+		+	+
Кодрянський	с-ще Кодра			+	+
Андріївський	с. Андріївка			+	
	с. Червона Гірка			+	
Борівський	с. Борівка	+		+	
	с. Лисиця	+		+	
	с. Садки-Строївка	+		+	
	с. Шнурів Ліс	+		+	
Великокарашинський	с. В. Карашин	+	+	+	
	с. М. Карашин		+	+	
Гавронщинський	с. Гавронщина	+		+	+
Забуянський	с. Забуяння			+	
	с. Волосінь			+	
	с. Макарівська Буда			+	
	с. Соболівка			+	
Колонщинський	с. Колонщина			+	+
	с. Березівка			+	+
	с. Мар'янівка			+	
	с. Миколаївка			+	+
Комарівський	с. Комарівка			+	
Копилівський	с. Копилів	+		+	
	с. Северинівка	+		+	+
Королівський	с. Королівка		+	+	+
	с. Новомирівка		+	+	+
	с. Ферма		+	+	+
Калинівський	с. Калинівка	+		+	+
	с. Фасівочка	+		+	+
Липівський	с. Липівка	+		+	
	с. Лозовик	+		+	
Маковищанський	с. Маковище	+		+	
	с. Вишеград			+	
Мар'янівський	с. Мар'янівка			+	
Мотижинський	с. Мотижин			+	+
Наливайківський	с. Наливайківка	+		+	
	с. Почепин			+	
Небелицький	с. Небелиця		+	+	+
Ніжиловицький	с. Ніжиловичі			+	
Пашківський	с. Пашківка			+	
	с. Вітрівка			+	
Плахтянський	с. Плахтянка			+	

Старостинські округи	Населені пункти	Наявність документації			Генеральні плани, які потребують оновлення
		із землеустрою щодо інвентаризації земель	з нормативної грошової оцінки земель	із землеустрою щодо встановлення (зміни) меж н.п.	
Ситняківський	с. Ситняки	+		+	
Фасівський	с. Фасова			+	+
	с. Людвинівка			+	
Червонослобідський	с. Червона Слобода			+	
	с. Рожів	+		+	
Юрівський	с. Юрів	+		+	+
	с. Завалівка	+		+	+
	с. Копіївка	+		+	
	с. Зурівка	+		+	+
		21	6	49	18

На сьогоднішній день рішенням Макарівської селищної ради від 27.06.2024 №823-33-VIII затверджено «Програму розвитку просторового планування та містобудівної діяльності Макарівської селищної територіальної громади на 2024-2026 роки».

Головною метою програми є забезпечення сталого містобудівного, економічного та соціального розвитку населених пунктів громади на 2024-2026 роки та вирішення питань стимулювання, розвитку, раціонального використання територій, визначення черговості і пріоритетної забудови, створення належних умов для життєзабезпечення населення, уточнення планувальної структури та просторової композиції забудови територій, пріоритетних та допустимих видів використання і забудови територій, збереження історико-культурного середовища.

Розділ 7. ЗАХОДИ КОМПЛЕКСНОГО ВІДНОВЛЕННЯ ТЕРИТОРІЇ МАКАРІВСЬКОЇ СТГ

7.1. ЗАГАЛЬНІ ПІДХОДИ ТА ЗАХОДИ КОМПЛЕКСНОГО ВІДНОВЛЕННЯ ТЕРИТОРІЇ ГРОМАДИ

На національному рівні розроблення «Програми комплексного відновлення Макарівської селищної територіальної громади» відповідає основним напрямкам розвитку країни, визначеним такими стратегічними документами, як «Національна економічна стратегія України до 2030 року»¹⁶ та «Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки»¹⁷.

«Програма комплексного відновлення Макарівської СТГ» враховує вимоги Закону України «Про Генеральну схему планування території України», Закону України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», Державної стратегії управління лісами до 2035 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1777-р., Законів України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про охорону культурної спадщини», «Про природно-заповідний фонд України».

¹⁶ Національна економічна стратегія до 2030 р. - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2021-%D0%BF#n25>

¹⁷ Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 рр. / Постанова КМУ від 05.08.2020 № 695-2020-п. - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#n11>

«Центр життя 2.0»²⁰). (Враховуючи схеми розташування об'єктів освітньої, медичної, культурної інфраструктури, такі багатофункціональні центри мають бути створені в населених пунктах Кодра, Борівка, Липівка, Ніжиловичі, Гавронщина, Колонщина, Копилів, Калинівка, Великий Карашин, Пашківка.

2 напрямок **«Логістика, інновації та індустріалізація»** (зона червоного кольору на мапі). Цей напрямок сталого розвитку передбачає створення зони вздовж основних логістичних коридорів громади - автошляху М-06 зі сходу на захід та автодороги Т-1019 з півночі на південь. При цьому враховуються перспективні наміри будівництва Великої кільцевої автомобільної дороги (ВКАД) навколо Києва, яка має пройти територією Колонщинського старостинського округу громади в районі сіл Колонщина, Мар'янівка, Миколаївка, Березівка. У цій зоні пропонується розміщення логістичних центрів, інноваційних хабів та індустріальних парків, які насамперед потребують якісного транспортного сполучення.

3 напрямок **«Екологія, туризм, рекреація та реабілітація»** (зони темно-зеленого кольору на мапі). Особливістю Макарівської громади є чималий рекреаційний потенціал, але більша частина заказників розташована в західній частині територіальної громади, в лісовій зоні, що ускладнює транспортне сполучення з населеними пунктами, де можна розмістити відповідну інфраструктуру. Передбачається розвиток велосипедних та пішохідних туристичних маршрутів, розміщення реабілітаційних центрів з відповідною інфраструктурою, благоустрій берегів та створення набережних вздовж річок та озер, які розташовані на територіях населених пунктів.

4 напрямок **«Агропромисловий флагман»** - відновлення та розвиток великих агропромислових підприємств з акцентом на повний цикл переробки, а також підтримка малих фермерських господарств. З метою відновлення економічного потенціалу громади, підвищення конкурентоспроможності власного бізнесу, розвитку інноваційних виробництв, передбачається створення *аграрних кластерів*, як центрів ділової активності на місцевому рівні.

5 напрямок **«Цифровізація та цифрова трансформація»** - відповідає концепції «розумного» сталого розвитку міст та населених пунктів, яка полягає у широкому впровадженні інформаційно-комунікаційні технології для досягнення цілей і завдань сталого розвитку. Впровадження ІТ-технологій має охоплювати такі сфери життя мешканців населених пунктів, як економіка, безпека, транспорт, медичні послуги, комунальне господарство, благоустрій тощо. Джерелами даних мають слугувати відеорекамери, датчики, сенсори, інформаційні системи, які впроваджуються у повсякденне життя. Ідея «розумного» міста (Smart City) полягає в тому, щоб завдяки збору та обробці великих обсягів даних в режимі реального часу, інфраструктура та ресурси міст і населених пунктів використовувались максимально ефективно. Цей напрям передбачає реалізацію проекту «Just transition»: цифрові інструменти та спроможність для інклюзивного, розумного та стійкого відновлення міст в Україні, що розробляється ООН-Хабітат спільно з UNITAC (Hamburg) (UNITAC у партнерстві з ООН-Хабітат, ОІСТ ООН та Університетом ХафенСіті).

6 напрямок **«Житово-комунальна та транспортна інфраструктура»** - передбачає розвиток таких життєво важливих для населення складових міської інфраструктури, як житлово-комунальна та транспортна інфраструктура. Довгостроковий сталий розвиток населених пунктів громади, рівень якості життя їх мешканців в значній мірі залежить від рівня розвитку комунальної та транспортної інфраструктури, здатності її до модернізації та розвитку на основі впровадження заходів енергоефективності.

Робочою групою було проведено опитування громадськості щодо існуючих проблем і основних пропозицій відновлення і розвитку Макарівської громади. В опитуванні прийняли участь мешканці 27-ми населених пунктів громади (с-ще Макарів і 26 сіл з 19-ти старостинських округів) (Додаток 4).

²⁰ «Програма комплексного відновлення території Київської області на 2023-2027 роки», затверджена рішенням Київської облради від 17 жовтня 2023 року № 726-21-VIII

Відповіддю на питання «які заходи відновлення Макарівської СТГ сприяли би поверненню мешканців, що виїхали за межі громади» стало визначення трьох пріоритетів (рис. 7.2):

- Відновлення роботи промислових і аграрних підприємств, поява нових підприємств, що призведе до зростання робочих місць в громаді - 56 %.
- Відбудова житла мешканців громади, забезпечення необхідної кількості надійних укриттів – 30 %.
- Відновлення інфраструктури (транспортної, комунальної, освітньої, медичної, культурної) – 14 %.

Результатом опитування стало визначення актуальних проблем, вирішення яких є найбільш важливими напрямками відновлення Макарівської громади (табл. 7.1, рис. 7.3).

Таблиця 7.1. Результати опитування: проблеми відновлення громади і шляхи їх вирішення

Проблеми	Зміст проблеми і шляхи її вирішення
Відновлення системи охорони здоров'я	Забезпечення роботи аптек, стоматологічних кабінетів, пересувних рентген-кабінетів, УЗД та МРТ; проведення ремонтів та відновлення роботи ФАПів в населених пунктах; створення умов для залучення спеціалістів (у тому числі сімейних лікарів), організація виїзних груп лікарів для обстеження і діагностики, відкриття дитячих і пологових відділень. Для мешканців всіх населених пунктів, що взяли участь в опитуванні, вирішення цих проблем є першочерговим завданням.
Екологічні проблеми	Очищення території населених пунктів від сміття (вивезення сміття, встановлення сміттєвих баків, ліквідація стихійних звалищ, прибирання вздовж доріг, обрізка дерев, косіння трави, боротьба з амброзією), очищення прибережної зони малих річок, ставків, водосховищ, ремонт гідроспоруд (щоби запобігти підтопленню), розмінування лісу та природних територій, благоустрій паркових і пляжних зон, ерозія ґрунтів, збереження боліт та ін. Для 96% населених пунктів (серед тих, що взяли участь в опитуванні) вирішення цих проблем є важливим напрямком відновлення громади.
Транспортні проблеми	Ремонт вуличного дорожнього покриття, тротуарів, зупинок, створення велодоріжок (в межах населених пунктів і між селами), налагодження регулярне транспортного сполучення між

	населеними пунктами, відновлення рейсів до Макарова та Бучі, ремонт мостів (зокрема через трасу М-06), оновлення автопарку. Для 96% населених пунктів, що взяли участь в опитуванні, вирішення цих проблем є дуже важливим для відновлення громади.
Відновлення культурної інфраструктури	Ремонт і відновлення роботи будинків культури і клубів, реконструкція існуючих і створення нових сучасних дитячих і спортивних майданчиків, збільшення кількості дитячих гуртків в будинках культури, поповнення книжкового фонду бібліотек. Мешканці 96% населених пунктів вважає ці проблеми важливими.
Відновлення системи освіти	Відбудова шкіл і садочків (з обов'язковим урахуванням побудови надійних укріплень, сучасних спортзалів та дитячих майданчиків), забезпечення закладів освіти новою сучасною технікою; модернізація освітньої мережі (будівництво нових дитячих садків у селищі Макарів, нових корпусів початкової школи в селі Колонщина та селищі Макарів, приведення діючої мережі освітніх закладів у відповідність до чинного законодавства); вирішення проблеми з підвезенням учнів, створення умов для залучення кваліфікованих педагогів (забезпечення житлом, побудова/переобладнання гуртожитку для молодих вчителів). Для мешканців 93% населених пунктів ці проблеми є важливими.
Впровадження заходів енергоефективності	Використання альтернативних джерел енергії (сонячні станції, вітряки) на дахах адміністративних будівель, закладів освіти, культури, охорони здоров'я, використання сонячних батарей для вуличного освітлення, реалізація заходів термомодернізації та енергоефективності комунальних закладів та житлових будинків, встановлення потужних трансформаторів, створення спеціальних місць з зарядними станціями для телефонів, ноутбуків, зарядні станції для електромобілів тощо. В сучасних умовах, пов'язаних з атаками ворога на наші енергооб'єкти, для мешканців 81% населених пунктів вирішення цих проблем набуває особливого значення.
Розвиток житлово-комунальної інфраструктури	Очищення питної води, відновлення та встановлення нових очисних споруд, встановлення колонок для води; удосконалення системи поводження з ТПВ (організація вивезення і сортування ТПВ), відновлення та реконструкція системи водопостачання та водовідведення, підтримка діяльності та стимулювання створення ОСББ в багатоквартирних будинках. Ці проблеми важливі для 67 % населених пунктів, що прийняли участь в опитуванні.
Розвиток туризму	Створення туристичної карти, розроблення туристичних маршрутів, організація екскурсій по історичним місцям території громади (зокрема, «Змієві вали»), а також в інші міста України; створення локації зеленого (у т.ч. ягідного) туризму (водойми, лісосмуги, музеї), розвиток туристичної інфраструктури (місць для відпочинку, кемпінгів тощо); відновлення історичної пам'ятки «Млин в селі Колонщина», внесення її до туристичних маршрутів. Ці напрямки відновлення є важливими для 63 % населених пунктів.

**Створення
безбар'єрного
простору**

Встановлення пандусів і пандусних доріжок, облаштування тротуарів, багатоквартирних будинків, підготовка відповідного транспорту, організація функціонування реабілітаційних кабінетів для інклюзивного населення, залучення спеціалістів, створення сучасних локацій для відпочинку і розвитку дітей з особливими потребами, які отримують можливість з користю проводити час на свіжому повітрі. Мешканці 59 % населених пунктів визнали цей напрям важливим для відновлення громади.

**Заходи цивільного
захисту населення,
інженерної
підготовки та
інженерного
захисту території**

Визначення потреби, створення, використання, утримання, реконструкції та ведення обліку фонду захисних споруд цивільного захисту територіальної громади, здійснення контролю за станом утримання таких споруд та готовності їх до використання за призначенням та підтримкою в належному технічному стані.

Забезпечення завчасного накопичення і підтримання у постійній готовності засобів індивідуального захисту для населення та формувань цивільного захисту, а також приладів дозиметричного і хімічного контролю та розвідки.

Очищення територій від вибухо-небезпечних предметів шляхом залучення сертифікованих організацій з розмінування.

Розроблення та здійснення заходів із забезпечення сталого функціонування суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління, в умовах надзвичайних ситуацій та в особливий період.

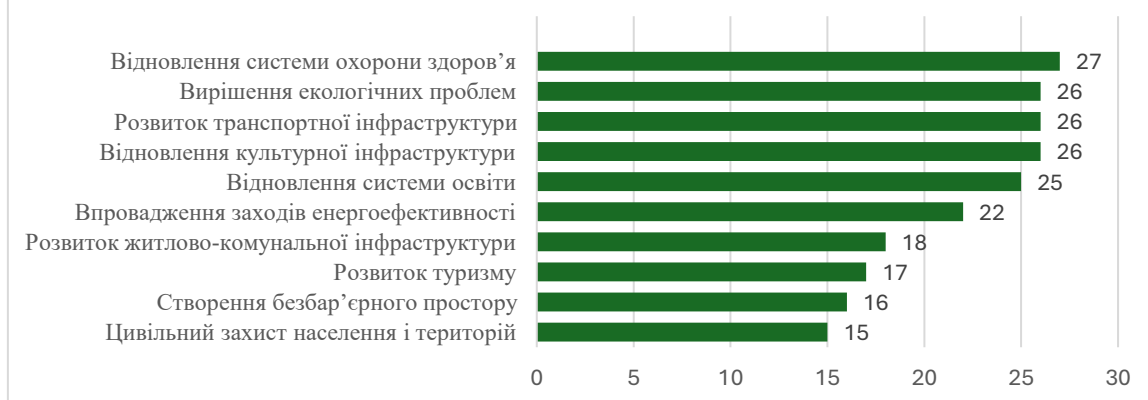
Здійснення заходів щодо забезпечення діяльності створених відповідно до законодавства комунальної аварійно-рятувальної служби, формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту, а також пожежно-рятувальних підрозділів для забезпечення добровільної пожежної охорони.

Забезпечення оповіщення та інформування населення, яке проживає на відповідній території, про виникнення або загрозу виникнення надзвичайної ситуації, у тому числі у доступній для осіб з вадами зору та слуху формі.

Забезпечення роботи систем відеоспостереження та оповіщення населення, яке проживає на відповідній території, про виникнення або загрозу виникнення надзвичайної ситуації, у тому числі у доступній для осіб з вадами зору та слуху формі.

Мешканці 56 % населених пунктів визнали цей напрям важливим для відновлення громади.

Рис 7.3. Рейтинг напрямів відновлення Макарівської громади за їх важливістю (кількість населених пунктів)

Робочою групою на основі аналізу результатів опитування громадськості було визначено три групи заходів комплексного відновлення і розвитку Макарівської СТГ в залежності від пріоритетності та термінів їх реалізації.

Група I «Першочергові заходи» - заходи і завдання невідкладного реагування на вирішення критичних проблем підтримання базових умов для життя населення громади.

Група II «Заходи відновлення» - заходи і завдання, що відповідають не тільки відновленню житлової та соціальної інфраструктури до стану на початок 2022 року, але й закладають підґрунтя для подальшого економічного і соціального розвитку громади.

Група III «Заходи розвитку» - довгострокові заходи, що спрямовані на реалізації стратегічних напрямів сталого розвитку Макарівської громади.

Група I «ПЕРШОЧЕРГОВІ ЗАХОДИ».

Оскільки після звільнення з окупації Макарівської громади минуло більше двох років, то значна частина завдань невідкладного реагування уже виконана. Зокрема, забезпечено відновлення постачання продуктів харчування, питної води, облаштовано місця для тимчасового проживання місцевих мешканців та ВПО.

Проведені поточні ремонтні роботи частини об'єктів критичної інфраструктури, а також житлової та соціальної інфраструктури. В с-ще Макарів відновлено роботу свердловин №1,2,3,4,6,7. За рахунок коштів Програми «Проект енергетичної безпеки», що фінансується USAID, здійснюються роботи щодо відновлення зруйнованої котельні у Макарівській громаді.

Розпочаті та продовжуються роботи з розмінування території громади – у 2022 році було проведено обстеження та знешкодження вибухонебезпечних предметів населених пунктів та частини сільськогосподарських угідь Макарівської громади.

Реалізовано заходи з відновлення лісового фонду громади: у 2023 році роботи з лісовідновлення проведені на площі понад 350 га лісу, в планах Філії «Макарівське лісове господарство» ДП «Ліси України» на 2024 рік – охопити заходами лісовідновлення ще 300 га²¹.

Серед 49-ти населених пунктів громади руйнування зафіксовано в 40, 18 з яких були тимчасово окупованими. Станом на серпень 2024 року обстежена та розмінована територія близько 800 га. Понад 42 тис. га території нашої громади потребують обстеження та розмінування, в тому числі сільськогосподарські угіддя та ліси.

Після звільнення територій було зафіксовано 13 випадків підризу цивільного населення вибухо-небезпечними предметами, на жаль, серед постраждалих – 2 загинуло.

²¹ План лісоуправління на 2024 рік по Філії «Макарівське лісне господарство» ДП «Ліси України»

Населенням було виявлено 822 ВНП та зроблено 229 заявок до ДСНС на обстеження приватних територій житлових будинків.

Однак, ще залишаються не вирішеними нагальні проблеми.

Заходи з відновлення пошкоджених об'єктів.

- Проведення демонтажу аварійно небезпечних об'єктів. Вивезення утвореного будівельного сміття та його утилізація.
- Ремонт багатоквартирних житлових будинків, пошкодження яких є частковими і які підлягають відновленню.
- Забезпечення реалізації цільової програми підтримки індивідуального житлового будівництва на селі.
- Ремонт частково зруйнованих адміністративних будівель в с-ще Макарів для відновлення їх повноцінної діяльності (з облаштуванням укріттів та створенням безбар'єрного простору).
- Проведення поточного ремонту дорожнього покриття в населених пунктах громади та виконання проектно-вишукувальних робіт з відновлення дорожньої інфраструктури (мости, гідроспоруди, протипаводкові споруди, місця для зупинки та відстою автобусів та ін.) на автомобільних дорогах загального користування місцевого значення в населених пунктах Макарівської СТГ.

Заходи цивільного захисту населення, інженерної підготовки та інженерного захисту території

- Залучення сертифікованих організацій з гуманітарного розмінування. Проведення інформаційно-роз'яснювальну роботу з населенням щодо правил поведінки з вибухо-небезпечними предметами.
- Створення Добровільної пожежної охорони з облаштуванням станції в с. Комарівка, навчанням та забезпеченням добровольців.
- Облаштування місць забору води з природних джерел для пожежно-рятувальних підрозділів. Встановлення та модернізація існуючих протипожежних резервуарів. Розширення мережі пожежних гідрантів.
- Будівництво та підтримання функціонування місцевої автоматизованої системи централізованого оповіщення населення про загрозу.
- Розбудова мережі радіозв'язку для керівного складу органів управління та сил цивільного захисту Макарівської субланки територіальної підсистеми Єдиної державної системи цивільного захисту Київської області для координації діяльності, пов'язаної із забезпеченням захисту населення і територій від наслідків надзвичайних ситуацій, запобігання виникненню надзвичайних ситуацій і реагування на них;
- Створення, використання, утримання, реконструкції та ведення обліку фонду захисних споруд цивільного захисту територіальної громади, для 100 % укріття мешканців громади.
- Розроблення та здійснення заходів із забезпечення сталого функціонування суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління, в умовах надзвичайних ситуацій та в особливий період, шляхом створення, утримання та реконструкції інженерного захисту об'єктів критичної інфраструктури.
- Наповнення місцевого матеріального резерву для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на території Макарівської селищної територіальної громади згідно затвердженої номенклатури.
- Забезпечення завчасного накопичення і підтримання у постійній готовності засобів індивідуального захисту для населення та формувань цивільного захисту, а також приладів дозиметричного і хімічного контролю та розвідки.

Група II «ЗАХОДИ ВІДНОВЛЕННЯ».

До цієї групи включені перш за все заходи, реалізація яких відповідає відновленню житлової та соціальної інфраструктури на довоєнному рівні - станом на початок 2022 року. На сьогодні в Макарівській громаді діє ряд цільових програм, прийнятих до військової агресії терміном 2022-2024 роки (зі змінами, внесеними протягом наступних років). Реалізація їх заходів продовжує бути актуальною і забезпечить більш ніж довоєнний рівень відновлення.

Варто зазначити, що за рахунок коштів місцевого та державного бюджету здійснюється вивезення будівельного сміття, що утворилося внаслідок бойових дій та спричиненого такими діями руйнування житлових будинків, систематично проводиться ліквідація стихійних сміттєзвалищ, косіння трави та зрізання зелених насаджень на об'єктах благоустрою населених пунктів, встановлено спеціальні контейнери для роздільного збору відходів. Значний вклад в благоустрій громади внесло німецьке місто-побратим Макарова – місто Вандліц, яке надало актуальну у часи дефіциту у енергосистемі країни допомогу: дорожню та автомобільну техніку таку, як сміттєвоз та багато іншого обладнання, необхідне для належного догляду за благоустроєм, а також генератори, світлові стовпи та інше технічне обладнання.

Заходи з відновлення та модернізації пошкоджених об'єктів.

- Виконання капітальних ремонтів пошкоджених багатоквартирних житлових будинків з урахуванням вимог енергоефективності та створення безбар'єрного простору.
- Реалізація заходів «Програми підвищення якості надання житлово-комунальних послуг населенню, яке проживає на території Макарівської селищної територіальної громади на 2022-2024 роки»²²,
- Реалізація заходів «Програми благоустрою населених пунктів Макарівської селищної територіальної громади на 2022-2024 роки»²³
- Реалізація заходів «Програми утримання та ремонту автомобільних доріг комунальної власності у населених пунктах Макарівської селищної ради на 2022-2024 роки»²⁴
- Реалізація заходів «Програми організації та розвитку пасажирських перевезень на території Макарівської СТГ на 2024-2026 роки»²⁵ (облаштування заїзних «карманів», встановлення павільйонів з лавами для очікування транспорту, встановлення відповідних знаків).
- Реалізація заходів «Програми розвитку галузі культури та духовного відродження сіл та селищ Макарівської селищної територіальної громади на 2022-2024 роки»²⁶.
- Розбудова та модернізація мережі вуличного освітлення.
- Запровадження сучасної інтелектуальної мережі відеоспостереження на території громади

Заходи з відновлення та збереження навколишнього природного середовища.

- Будівництво очисних споруд на всіх мережах водовідведення.
- Залучення громадськості до реалізації планів ДП «Ліси України» щодо лісовідновлення.
- Розроблення місцевого плану управління відходами.
- Будівництво сміттєсортувального комплексу.
- Розбудова мережі водовідведення.

²² Програма підвищення якості надання житлово-комунальних послуг населенню, яке проживає на території Макарівської селищної територіальної громади на 2022-2024 роки, затверджена рішенням Макарівської селищної ради від 24.12.2021 №349-14-VIII (із змінами, внесеними у наступні роки).

²³ Програми благоустрою населених пунктів Макарівської селищної територіальної громади на 2022-2024 роки, затверджена рішенням ради від 24.12.2021 №348-14-VIII (зі змінами і доповненнями).

²⁴ Програма утримання та ремонту автомобільних доріг комунальної власності у населених пунктах Макарівської селищної ради на 2022-2024 роки, затверджена рішенням ради від 24.12.2021 №347-14-VIII (зі змінами і доповненнями).

²⁵ Програма організації та розвитку пасажирських перевезень на території Макарівської СТГ на 2024-2026 роки. Рішення Макарівської селищної ради від 08 лютого 2024 року №738-30-VIII.

²⁶ Програма розвитку галузі культури та духовного відродження сіл та селищ Макарівської селищної територіальної громади на 2022-2024 роки. Рішення селищної ради від 24.12.2021 №351-14-VIII (зі змінами і доповненнями).

- Очищення та реконструкція меліоративних каналів.
- Охорона та збереження боліт.

Заходи з регулювання земельних відносин

- Розроблення нормативної грошової оцінки.
- Встановлення меж населених пунктів і громади.
- Внесення відомостей про межі населених пунктів та громади до ДЗК.

Заходи цивільного захисту населення, інженерної підготовки та інженерного захисту території.

- Організація навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях шляхом створення консультаційних пунктів на території громади. Розширити кількість класів безпеки у закладах освіти.
- Реалізація заходів «Програми захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, забезпечення пожежної та техногенної безпеки на території Макарівського селищної територіальної громади на 2022-2024»²⁷

Заходи щодо утворення безбар'єрного простору.

- Проведення в установленому порядку за участю громадських організацій моніторингу та оцінки ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення з урахуванням гендерного аспекту;
- Будівництво ЦНАПу з дотриманням вимог щодо безбар'єрного доступу для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, проведення ремонтних робіт та встановлення відповідних інформаційних табло, пристосування меблів;
- Передбачення забезпечення перевізниками облаштування транспортних засобів обладнанням для маломобільних груп населення згідно норм чинного законодавства;
- Забезпечення доступності закладів охорони здоров'я, освіти та культури, об'єктів соціальної та транспортної інфраструктури для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;
- Облаштування споруд цивільного захисту засобами, що забезпечують їх доступність для маломобільних груп населення, включаючи осіб з інвалідністю, в умовах воєнного чи надзвичайного стану;
- Виготовлення проектно-кошторисної документації, проведення капітального ремонту закладів охорони здоров'я, освіти та культури з урахуванням вимог безбар'єрного простору.

Група III «ЗАХОДИ РОЗВИТКУ».

Ця група об'єднує заходи, які реалізуються в межах стратегічних напрямів сталого розвитку Макарівської громади.

1 напрямок «Макарів – культурний і діловий центр громади»:

- Створення умов, необхідних для створення громадських просторів та розбудови у майбутньому 10-ти громадських багатофункціональних центрів. Цей захід пов'язаний з формуванням нової культурної мережі Макарівської громади.
- Створення в співпраці з громадськими організаціями бізнес-хабів та розвиток бізнесової інфраструктури на території населених пунктів Макарівської селищної територіальної громади.
- Відновлення і розвиток бібліотечної мережі в Макарівській громаді, створення умов для розвитку бібліотек як соціокультурних та інформаційних центрів громади з якісно новим рівнем послуг.

²⁷ Програма захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, забезпечення пожежної та техногенної безпеки на території Макарівського селищної територіальної громади на 2022-2024 роки, затверджена рішенням ради від 24.12.2021 №346-14-VIII (зі змінами і доповненнями)

2 напрямок «Логістика, інновації та індустріалізація»:

- Забезпечення умов для функціонування *Індустріального парку «E40 Industrial Park»* в с. Колонщина. Це майбутній кластер для ефективного розвитку місцевого та міжнародного бізнесу в Україні: виробничих, промислових, інноваційно-технологічних, логістичних компаній. E40 Industrial Park розташований на 49 га, безпосередньо на фасаді траси М-06 та складається із 9-ти ділянок, розвиток яких передбачено по етапах у відповідності до затвердженого плану і концепції парку та індивідуальних потреб майбутніх компаній-резидентів. До ділянок підведені всі інженерні мережі та дороги, організована спільна внутрішня інфраструктура, функціонування якої забезпечуватиме власна керуюча компанія Dragon Capital Property Management. Загальна площа виробничих та складських приміщень 200 000 кв.м. Орієнтовна кількість працюючих 6000 осіб.
- Забезпечення умов для створення і подальшого розвитку логістичного кластеру (вздовж основних автошляхів державного значення М-06, Т-1019). Забезпечення умов для будівництва та функціонування об'єктів дорожнього сервісу та виробничо-складських приміщень приватними інвесторами.

3 напрямок «Екологія, туризм, рекреація та реабілітація»:

- Розроблення інвестиційних проектів будівництва, реконструкції автомобільних доріг загального користування місцевого значення між населеними пунктами, а також вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах (з урахуванням упорядкування тротуарів в межах сіл, велосипедних і пішохідних шляхів вздовж доріг місцевого значення).
- Розроблення інвестиційних проектів щодо впорядкування прибережних зон біля річок і ставків, створення набережних та облаштування місць відпочинку (пляжів) в межах населених пунктів (в т.ч. очищення водойм, ставків, озер та русла річки), здійснення меліоративних заходів, що включають в себе боротьбу із заростанням водойм, замулюванням, покращенням умов водопостачання, вапнування, удобрення, лігування ставів та рибосівозміна, з урахуванням вимог Водного кодексу України відносно охорони прибережних захисних смуг.
- Інвентаризація гідротехнічних споруд та їх капітальний ремонт.
- Обґрунтоване зариблення природних водойм.
- Інвентаризація туристичних ресурсів громади, забезпечення умов для створення і подальшого розвитку туристичного кластеру, розвитку рекреаційної та туристичної інфраструктури.
- Розроблення програми відновлення та розвитку фізичної культури та спорту, покращення інвентарно-технічної бази.
- Розроблення проекту по будівництву реабілітаційно-спортивного комплексу на базі Центрального стадіону імені М.Х. Бруквенка.
- Покращення благоустрою існуючої спортивної інфраструктури.
- Розроблення проектів багатофункціональних майданчиків по Макарівській громаді для занять спортом різних вікових груп населення.
- Створення реабілітаційного відділення на базі КНП «Макарівська багатопрофільна лікарня інтенсивного лікування» Макарівської селищної ради.

4 напрямок «Агропромисловий флагман»:

- Поновлення роботи агропромислового ягідного кластеру «АгроВесна». Кластер об'єднав 20 агровиробників і розпочав свою діяльність у 2011 році. Виробничі потужності знаходяться вздовж траси М-06 біля с. Небелиця.

5 напрямок «Цифровізація та цифрова трансформація»:

- Проведення процесу профілювання (оцінка потреб у цифрових даних) для планування і реалізації заходів відновлення і розвитку громади.
- Впровадження ІТ-технологій для збору, обробки та гармонізації цифрових даних з метою їх подальшого використання в процесі планування та реалізації заходів відновлення та сталого розвитку населених пунктів громади.

- Забезпечення доступності інформації щодо процесу профілювання для всіх зацікавлених суб'єктів - місцевих органів влади, громадськості, приватного сектору тощо;
- Забезпечення спроможності місцевого самоврядування збирати, керувати та використовувати цифрові дані при плануванні заходів відновлення та розвитку «розумних» населених пунктів громади.

6 напрямок «Житлово-комунальна та транспортна інфраструктура»

- Рекультивация сміттєзвалища поряд з с. Наливайківка, яке на сьогоднішній день не використовується.
- Розбудова мережі водопостачання та водовідведення для приєднання всіх приватних домогосподарств до централізованих мереж.
- Створення комунальних підприємств для надання послуг з автобусного перевезення на внутрішніх маршрутах, що не виходять за межі громади, із створенням відповідної транспортної інфраструктури.
- Запровадження заходів щодо озеленення сіл та селищ Макарівської селищної територіальної громади.
- Реалізація заходів щодо термомодернізації житлового фонду, комунальних будівель та споруд.
- Створення умов, сприятливих для застосування альтернативних джерел енергії.
- Запровадження використання цифрових технологій у системі управління та контролю використання енергоресурсів.

План реалізації Програми комплексного відновлення Макарівської СТГ наведено у Додатку 8.

7.2. ЗАХОДИ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗБАР'ЄРНОСТІ ГРОМАДСЬКИХ БУДІВЕЛЬ

Реалізація заходів щодо утворення безбар'єрного простору – один з важливих напрямів відновлення Макарівської громади. Опитування громадськості визначило три основних шляхи забезпечення безбар'єрності:

на першому місці (42 %) - заходи зі встановлення пандусів і пандусних доріжок, облаштування ними не тільки адміністративних будівель, торговельних, освітніх, медичних, культурних закладів, але й житлових багатоквартирних будинків;

на другому місці (38 %) – забезпечення функціонування реабілітаційних кабінетів, класів, гуртків для інклюзивного населення (дітей і дорослих), залучення для роботи в них кваліфікованих спеціалістів;

на третьому місці (11 %) – створення безбар'єрного простору на громадському транспорті.

При розробленні заходів та формуванні Плану реалізації ПКВ враховувалася вимога, що всі проекти, які передбачають виготовлення проектно-кошторисної документації для проведення капітальних ремонтів комунальних будівель і житлових багатоквартирних будинків, мають забезпечувати умови створення безбар'єрного простору (Додаток 8). Зокрема, це стосується проектів, які передбачають проведення капітальних ремонтів громадських будівель:

- адміністративних будівель в с-щі Макарів та адміністративних приміщень старостинських округів;
- будівель закладів освіти (дитячих садочків, ліцеїв, гімназій, закладів позашкільної освіти);
- будівель закладів охорони здоров'я (корпусів лікарні, амбулаторій, ФАП, ФП);
- будівель закладів культури (будинків культури, сільських клубів, бібліотек, музею тощо).

Рішенням виконавчого комітету Макарівської селищної ради від 30.05.2024 №727 затверджено план заходів з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору Макарівської селищної територіальної громади на 2024-2025 рік.

7.3. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО СТВОРЕННЯ ГРОМАДСЬКИХ ПРОСТОРІВ ТА РОЗБУДОВИ ГРОМАДСЬКИХ БАГАТОФУНКЦІОНАЛЬНИХ ЦЕНТРІВ

Пропозиції щодо формування громадських просторів населених пунктів Макарівської СТГ

З метою забезпечення потреби населення у сталому дозвіллі та сервісах, безпеці та соціалізації, особистого розвитку, повоєнній реабілітації та підтримці сталої життєдіяльності за складних повоєнних умов, розвитку місцевої демократії та рівності у Макарівській громаді планується створити громадські простори у кожному населеному пункті.

Громадський простір створюється в межах населеного пункту, включає території загального користування, виділені відповідно до містобудівної документації та планів зонування, а також будівлі і споруди, які знаходяться у комунальній власності, спеціально призначені для використання необмеженим колом осіб з метою проведення комунікацій, дозвілля, рекреації, проведення масових заходів тощо.

Громадський простір створюється громадою з метою забезпечення можливостей для відпочинку, реалізації комунікативного потенціалу, задоволення соціальних та суспільних потреб, сталого та гармонійного розвитку її територій²⁸.

Громадський простір – це місце, що знаходиться у власності громади або у вільному доступі. Воно може бути використано кожним мешканцем населеного пункту та не містить комерційної основи для використання. Громадський простір кожного населеного пункту може мати власні просторові, історичні, природні, соціальні та економічні особливості. До громадського простору може бути віднесено:

- 1) парки (гідропарки, лугопарки, лісопарки, парки культури та відпочинку, парки - пам'ятки садово-паркового мистецтва, спортивні, дитячі, історичні, національні, меморіальні та інші), рекреаційні зони, сади, сквери та майданчики;
- 2) пам'ятки культурної та історичної спадщини;
- 3) будівлі і споруди, які знаходяться у комунальній власності, спеціально призначені для використання необмеженим колом осіб з метою проведення комунікацій, дозвілля, рекреації, масових заходів тощо;
- 4) вулиці, дороги, провулки, узвози, проїзди, пішохідні доріжки;
- 5) пляжі та інші території загального користування.

Участь Макарівської селищної ради у пілотному проєкті зі створення громадського простору у співпраці з ГО «Наше місто» показала, наскільки створення і функціонування громадського простору змінює середовище і об'єднує громаду. Послідовна реалізація масштабного проєкту зі створення громадських просторів в населених пунктах Макарівської громади дозволить вирішити ряд важливих проблем, зокрема:

- забезпечити підтримку та соціалізацію вимушено переміщених осіб;
- сприяти післявоєнній адаптації військовослужбовців;

²⁸ Положення про громадський простір в територіальній громаді та участь жителів громади в його плануванні. – розроблено в рамках Проєкту Ради Європи «Сприяння участі громадян у демократичному процесі прийняття рішень в Україні»

- створити умови для повноцінної організації дозвілля мешканців населених пунктів громади;
- створити простір для розвитку місцевої демократії та підтримки процесів децентралізації;
- сприяти зростанню привабливості громади;
- забезпечити підтримку молодіжних ініціатив, що спрямовані на повноцінну самореалізацію молоді та її потенціалу в умовах війни та в післявоєнний час;
- зменшити негативні явища у молодіжному середовищі, тощо.

Публічні простори формують громадські зв'язки в населеному пункті. Вони є середовищем для зустрічей, взаємодії та обміну ідеями, які впливають на якість міського середовища загалом. Культура місця, її структура та соціальна ієрархія є відображенням способу, за яким загальні простори плануються, контролюються та використовуються. Що більш жваві, різноманітні та активні публічні простори, то більш рівноправним і демократичним стає суспільство.

Пропозиції щодо розбудови громадських багатофункціональних центрів в Макарівській СТГ

В межах заходів стратегічного розвитку Макарівської громади розглядається створення громадських багатофункціональних центрів в 10-ти населених пунктах громади. Реалізація кожного з таких проєктів має свої особливості, однак в якості одного з можливих підходів до створення громадського багатофункціонального центру може бути розглянутий проєкт «Центр Життя 2.0».

Проєкт «Центр Життя 2.0» розроблений Агенцією регіонального розвитку Київської області у 2022 році. Він включений до «Програми комплексного відновлення території Київської області на 2023-2027 роки», затвердженої рішенням Київської облради від 17 жовтня 2023 року № 726-21-УІІІ. Зокрема, в Програмі у якості пілотних локацій для розміщення проєктів «Центр життя 2.0» розглядаються Бучанська, Гірська та Золочівська територіальні громади.

Проєкт «Центр життя 2.0» є таким, що масштабується, та може бути функціонально адаптованим до центрів територіальних громад відповідно до кількості та структури населення, наявних актуальних потреб. Важливим чинником є те, що реалізація проєкту не є стовідсотково дотаційною. При певному балансі, який залежить від території розгортання проєкту, більшість функцій можуть бути інвестиційно привабливими.

Стратегічна місія проєкту спрямована на людину та її потреби у сталому дозвіллі, сервісах та захисті, які підвищують якість життя. Його головною метою є створення сприятливих умов життєдіяльності мешканців населених пунктів громади шляхом побудови інфраструктурних об'єктів, які відповідають потребам населення в конструктивному дозвіллі та якісних сервісах.

У загальному вигляді реалізація проєкту передбачає створення *громадських багатофункціональних центрів*, які об'єднують у єдиний громадський простір зону культурного відпочинку (бібліотека з інтернет-доступом, кінотеатр та ін.), парково-рекреаційну зону, спортивні і дитячі майданчики, торгівельну зону і заклади громадського харчування, а також сервісний центр з надання соціальних послуг населенню, бомбосховище тощо.

Однак, в залежності від потреб і можливостей територіальних громад передбачаються різні форми реалізації проєкту «Центр життя 2.0». Об'єкти проєкту можуть розміщуватись як в населених пунктах, так і за їх межами, обслуговуючи одночасно кілька невеликих поселень. Реалізація проєкту може передбачати як побудову нових, так і модернізацію існуючих приміщень (приміщення клубів, бібліотек, АЗС). У такому разі вони можуть виконувати роль «Центрів Незламності» у надзвичайних ситуаціях.

В цілому реалізація проєкту сприяє вирішенню таких завдань, як:

- створення простору для розвитку місцевої демократії та підтримки процесів децентралізації;
- організація соціального та побутового обслуговування населення;
- повноцінна організація дозвілля мешканців громади;
- впровадження заходів з цивільного захисту населення;
- підтримка та соціалізація переміщених осіб;
- післявоєнна адаптація військовослужбовців;
- створення додаткових робочих місць;
- збільшення привабливості громади.

7.4. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО РОЗРОБЛЕННЯ ТА ЗМІНИ МІСТОБУДІВНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Реалізація «Програми розвитку просторового планування та містобудівної діяльності Макарівської селищної територіальної громади на 2024-2026 роки», розробленої Макарівською селищною радою, забезпечить створення нової сучасної системи просторового планування. Основні заходи і завдання Програми перелічені в табл. 7.2

Таблиця 7.2. Заходи і завдання Програми розвитку просторового планування та містобудівної діяльності Макарівської СТГ на 2024-2026 роки

Заходи	Завдання
Розроблення комплексного плану просторового розвитку Макарівської селищної територіальної громади	Визначення: - планувальної організації, - функціонального призначення території, - основних принципів і напрямків формування єдиної системи громадського обслуговування населення, - дорожньої мережі, інженерно-транспортної інфраструктури, - цивільного захисту території та населення, - формування екомережі, - охорони і збереження культурної спадщини та традиційного характеру середовища населених пунктів.
Розроблення генеральних планів населених пунктів Макарівської СТГ	Розроблення генеральних планів для 31 населеного пункту громади
Внесення змін до генеральних планів населених пунктів Макарівської СТГ	Внесення змін до 18 генеральних планів, які були розроблені у 1990-х роках і не відповідають сучасним вимогам
Розроблення детальних планів території Макарівської СТГ	– деталізації і уточнення у більш крупному масштабі положень генерального плану; – формування принципів планувально-просторової організації забудови; – встановлення червоних ліній та ліній регулювання забудови; – виявлення та уточнення територіальних ресурсів для всіх видів містобудівного використання; – обґрунтування потреб утворення нових земельних ділянок і визначення їх цільового призначення, зміни цільового призначення існуючих земельних ділянок, їх перепланування, а також зміни функціонального використання споруд на територіях реконструкції забудови.

Створення бази наявної містобудівної документації, що зберігається в архівних фондах та в розробників.	Проведення інвентаризації наявної містобудівної документації та створення бази містобудівної документації, що зберігається в архівних фондах та знаходиться у розробників
Придбання, забезпечення функціонування, необхідного технічного супроводу та підтримки програмного продукту по веденню містобудівної діяльності	- придбання програмного продукту по веденню містобудівної діяльності; - забезпечення функціонування програмного продукту по веденню містобудівної діяльності (придбання необхідного обладнання, технічний супровід та підтримка програмного продукту).

При розробленні містобудівної документації та внесені змін до неї мають бути враховані державні інтереси і заходи комплексного відновлення території Макарівської СТГ. Зокрема:

- Необхідно врахувати генеральний напрямок проходження Великої кільцевої автомобільної дороги навколо м. Києва – ВКАД (особливо стосується Колонщинського старостинського округу).
- Врахувати заплановане проведення капітального ремонту територіальної дороги загального користування державного значення Т-1019, що потребує поширення і резервування земельних ділянок для виносу та розміщення комунікаційних мереж та споруд, забезпечення належного водовідводу, влаштування тротуарів, зовнішнього освітлення та вимог забезпечення безпеки дорожнього руху.
- При розробленні генеральних планів населених пунктів передбачити на перспективу проходження автомобільних доріг в обхід населених пунктів (резервування земельних ділянок для будівництва транспортних розв'язок, інженерних комунікацій, об'єктів придорожньої інфраструктури).
- Передбачити необхідність виконання вимог Водного кодексу України щодо прибережних захисних смуг для малих річок, озер і водосховищ, які визначаються як природоохоронні території з режимом обмеженої діяльності.
- При плануванні використання території Макарівської громади передбачити необхідність охорони водності малих річок (забороняється виділяти земельні ділянки в заплавах річок, зменшувати природний рослинний покрив і лісистість басейну річок тощо)

7.5. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ДОЦІЛЬНОСТІ ЗМІНИ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ТЕРИТОРІЇ СТГ

Відповідно до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» функціональна зона території - визначена комплексним планом просторового розвитку території територіальної громади, генеральним планом населеного пункту, планом зонування території частина території територіальної громади, щодо якої визначений певний набір дозволених (переважних (основних) та супутніх) видів цільового призначення земельних ділянок та відповідно до законодавства встановлені обмеження у використанні земель у сфері забудови.

Земельний фонд Макарівської селищної територіальної становить 101343,8 га, в тому числі в межах населених пунктів 19867,9349 га (табл. 7.3).

Загальна площа забудованих земель громади становить 7375,5573 га, з яких: під житловою забудовою – 3856,5319 га, промисловості – 812,4219 га, землі, які використовуються для транспорту та зв'язку – 988,2316 га, громадського призначення та комерційного

призначення – 960,2842 га, землі транспорту та зв'язку -988,2316 га, вулиці, набережні площі - 451,8353 га, іншого призначення – 180,0933 га.

Таблиця 7.3. Категорії забудованих земель Макарівської СТГ

Категорія земель	Площа, га
Всього (площа забудованих земель)	7375,5573
Під житловою забудовою	3856,5319
Землі промисловості	812,4219
Під громадськими спорудами та будівлями, комерційного призначення	960,2842
Землі транспорту та зв'язку	988,2316
Вулиці, набережні площі	451,8353
Землі, які використовуються для технічної інфраструктури (водо забезпечення, розподілення електроенергії тощо)	126,1594
Інші	180,0933

Необхідність зміни функціонального призначення окремих земельних ділянок Макарівської СТГ може виникнути при реалізації заходів комплексного відновлення, що відносяться до 3-ї групи «Заходи розвитку». Зокрема:

- при розбудові Індустріального парку біля с. Колонщина;
- при реалізації проєктів створення громадських просторів і громадських багатофункціональних центрів в населених пунктах Макарівської СТГ;
- при реалізації проєктів будівництва, реконструкції автомобільних доріг загального користування місцевого значення між населеними пунктами громади;
- при розширенні діяльності логістичного та агропромислового кластерів на території громади;
- при створенні та розширенні кладовищ;
- при впорядкуванні прибережних зон біля річок і ставків, створенні набережних та облаштування місць відпочинку (пляжів) в межах громади.

7.6. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ПЕРЕНЕСЕННЯ ОБ'ЄКТІВ ВИРОБНИЧОЇ СФЕРИ

Необхідність перенесення об'єктів виробничої сфери в межах Макарівської СТГ може виникнути при реалізації заходів зі створення і розширення діяльності логістичного кластеру вздовж автодоріг державного значення та розвитку функціонування Індустріального парку в Колонщинському старостинському окрузі.

Переміщення об'єктів виробничої сфери за межі Макарівської громади не передбачена.

Керуючий справами (секретар)

виконавчого комітету

Наталія БУРНАШЕВА